CONTENTS

BUDGET SESSION

Volume—II

No. 6

Dated, the 12th June 1972

		Page
1.	Questions And Answers	1—34
2.	Statement by the Minister	35—36
3.	Calling Attention	37—38
4.	Discussion Under Rule 301 .... — ..	39—41
5.	General Discussion on the Budget	41—102
6.	Report of the Business Advisory Committee	—102
7.	Special Motion under Rule 130 A ... ... —	102—139
8.	Adjournment	139

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY,

Monday, June 12, 1972

The House met at ten of the Clock in the Assembly Chamber, Shillong with Mr. Speaker in the Chair.

STARRED QUESTIONS AND ANSWERS

(To which oral answers were given)

Re : Employees working under Brahmaputra Flood Control Commission

Shri Dulal Chandra Khound asked :

*52. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that of late three employees under the Brahmaputra Flood Control Commission were promoted superseding other senior persons ?

(b) If so, why ?

(c) Whether it is a fact that some posts under the Brahmaputra Control Commission are lying vacant ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

(a) – It is difficult to furnish a categorical reply in the absence of any mention about the category to which the particular 3 officers belong.

(b) Does not arise.

(c) – Yes, some posts, both gazetted and non-gazetted are lying vacant under the P.W. (B.F.C.) Department as the present work-load does not justify immediate filling up

of the posts and also in view of the stringent finacial position of the State.

Shri Dulal Chandra Khound : Is is not a fact that Shri H. Khera, Shri H.D. Bassi and Shri B.B. Sing have superseded other officers in the Brahmaputra Flood Control Commission ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : For that I want notice Sir.

Shri Giasuddin Ahmed : How is it Sir ? When the Government received the question did they make any enquiry in the Department as to whether such supersession had actually taken place ? Sir, every question has a purpose and the purpose of this question is to point out a case of supersession. When the Government received this question they ought to have made an enquiry and ascertained the fact. For that no separate question is necessary.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : It is difficult to cover the entire range of the cader. It would have been fair on the part of the hon. Member to give me the specific names so that I could have ascertain the facts.

Shri Gaurisankar Bhattacharjee : The question was very specific. The question was whether it is a fact that of late three employees under the Brahmaputra Flood Control Commission were promoted superseding other senior persons. So everything was mentioned except the names, Mr. Khera, Mr. Bhera and Mr. Mera. The question was whether three officer were promoted superseding the claims of other senior officers.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : There are so many officers in the Department right from the Assis-

tants to the Chief Engineer. So it would have been easy for us to obtain the information if the names could have been given.

Shri Dulal Chandra Barua : It was a right question for which we are to get a rightreply. The Government has got the records from where they can ascertain whether there was any supersession or not. Why the Chief Minister did not verify the gradation list and give his reply accordingly ?

Mr. Speaker : Now that the hon. Member has given the names the Chief Minister will supply the information.

Shri Dulal Chandra Barua : The hon. Member wanted to know whether it is a fact that three officers have superseded other senior officers. The question was specific.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : There are other officers also. The hon. Member may have three names in his view, I may have another three names in my view. Therefore, without knowing the names, it is difficult to reply.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : Does it mean that there are other cases of supersession also ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : The question is not of supersession, the question is of promotion, So, unless the specific names are given it is difficult to reply. Now that the hon. Member has mentioned the names, I will look into it.

Shri Dulal Chandra Khound : Whether any supersession has been made in the Brahmaputra Flood Control Department ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Not to my knowledge, Sir.

Shri Giasuddin Ahmed : Is it not a fact that supersession has been made on payment of Rs. 10,000/- and that is why the Department did not give the names ?

Shri Dulal Chandra Khound : Is it not a fact that one of the officers even does not hold any Engineering Diploma ?

Shri Balabhadra Das : Sir, the hon. Member Shri Giasuddin Ahmed has not mentioned the name of the person to whom the money was paid.

Shri Giasuddin Ahmed : I asked a question and my question was whether the supersession was made on payment of Rs. 10,000 for which the Department did not give the names ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : If the information is given, I will look into it.

Shri Dulal Chandra Khound : Whether it is a fact that the birth place of these three officers is outside the State ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : I will look into it.

Shri Giasuddin Ahmed : The question may be kept pending.

Mr. Speaker : No, No. The Minister has assured that he will give the information.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, we seek your protection. The question may be kept pending because other supplementaries may arise out of this question. The general procedure is that when the information cannot be supplied, it is kept pending so that the members can put more supplementaries.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, the questions should have been more categorical.

Re : Recruitment of staff in Bongaigoan Petro-Chemical Complex

Sreemati Renuka Devi Barkataki asked :

*53. Will the Minister-in-charge of Industries be pleased to state—

(a) Whethere it is a fact that the appointment of staff, technical as well as non-technical for the Bongaigaon Pe ro-Chemical Complex is being made through its head-quarters at Boroda ?

(b) If so, what is the possibility of appointment of Assamese youth in this project ?

Shri Mahammad Idris (Minister, Industries) replied :

(a)—The Indian Petro-Chemical Corporation Limited, whose headquarters is at Boroda, and which is in-charge of implementing the refinery-cum-Petro-Chemicals Project at Bongaigaon has not yet appointed any staff for the Bongaigaon project.

(b)—Does not arise in view of reply to (a).

Shri Dulal Chandra Barua : What steps the Government has taken for giving employment to the local educated youths ?

Shri Mahammad Idris (Minister) : While replying to a Call Attention Motion in this House the other day I assured the House that we have been taking all possible steps so that the local boys get employment in this particular project. Moreover the guideline given by the

Government of India in the matter of employment in such undertakings is that recruitment to all posts bearing a pay scale upto Rs. 500/-should be made through the local Employment Exchanges.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, in view of the extreme backwardness of the district of Goalpara whether Government will take steps for reservation of at least 80% jobs for the youths of this district ?

Shri Mahammad Idris (Minister) : The project is meant for the whole of Assam, but due consideration will surely be given to the local youths of the area.

Shri Gourisankar Bhattacharyya : Sir the Minister has replied that the Government of India has set a guideline that those posts bearing a pay upto Rs. 500/-should be filled up through the local Employment Exchanges. But the point is that unlike other States here in Assam anybody coming from any part of India at anytime may get himself registered in the Employment Exchanges whereas in other States an yard-stick has been made that 20 months of continuous residence is indespensable for getting anybody registered in the Exchanges. But here through the good offices of the high administrative officers of our State who come from outside the State, that yardstick is not being followed. Therefore, how will the people of Assam get the benefit if simply by getting registered in the Employment Exchanges one can get appointment even if he is an outsider ?

Shri Mahammad Idris (Minister) : Sir, I appreciate the question put by the Hon'ble Member. Sir, my concern is that in this industry the local youths should get preferance. The point raised by the Hon'ble Member relates to

the Employment Exchanges. It would be better if the Hon'ble Member kindly directs a separate question to the Labour Department who are concerned with the functioning of the Employment Exchanges.

Shri Gourisankar Bhattacharyya : I am obliged to the Minister for the suggestion. But the point is that the two are inter-related. The question is whether our local youths would not be in a disadvantageous position in the matter of getting employment in the local industries ? The Minister is kind enough to reply that probably that difficulty will not be there because the Government of India has been pleased to make a guideline that employment will be made through the local Employment Exchanges. But the snag is that the local Employment Exchanges are not really "local". They are open for all whereas one man going from Assam cannot get himself registered in Jamsedpur or in Calcutta. But anybody coming from any part of India at any time may get himself registered in any Employment Exchange in Assam. That is the difficulty. How to overcome that difficulty is my question.

Shri Mahammad Idris (Minister) : About the Employment Exchanges it would be better if the Hon'ble Member be kind enough to direct a question to the Labour Department. But so far as the anxiety of our people to get employment in the Bongaigaon project there were newsitems flashed in our State in almost all local dailies and on that we made a querry to the Petro-Chemical Corporation of India and we have received a telegram in reply to our querry. With your permission, Sir, I may read out the telegram. It reads "Kindly refer to your telegram of 12th Stop assure you

that newspaper reports unfounded and misleading stop would however like to see clippings of reports stop advertisements and interviews held relate only to Gujarat projects of IPCI stop Please be rest assured that extant Central Government guidelines will be followed in letter and spirit in the matter of recruitment for the Bongaigaon project." This is the reply. I have received.

Shri Dulal Chandra Khound : Sir, the general practice in the public sector industries is that they appoint the people outside Assam and subsequently they are transferred to Assam.

Shri Mahammad Idris (Minister) : On ths occasion when a Call Attention Motion was moved in the House, I assured the House that we shall try our best to safeguard the interests of the Assamese people in all possible manner. But the question raised by my friend Shri Bhattacharyya relates to the functioning of the Employment Exchanges. I would request the Hon'ble Member to put a question about the functioning of the Employment Exchanges to the Labour Department.

Shri Dulal Chandra Barua : Is the Government aware of the fact that in the matter of employment under the Central Sector other States have got their own rules and regulations governing such appointments. Only in the case of Assam that the Govt. of India has thought it fit to fix a guideline so that people can be brought from outside by depriving the local people. If so will the Government be pleased to enquire and report to the House whether the same guideline has been prescribed for other States also.

Shri Mahammad Idris (Minister) : So far I can recollect there was a Employment Review Committee constituted by this House, and this Committee examined the recruitment position of the different Government undertakings as well as private industries. The report submitted by this Committee will be the guideline for us. If this is a fact that our boys are not getting proper representation in the Government undertakings we will take up this matter with the Government of India, and in this matter I would also seek the co-operation of the Hon'ble Members of the House and the people outside.

Shri Premadhar Bora : Sir, will you make it a point that no appointment should be made without consultation of the Government of Assam as recommended by the Employment Review Committee.

Shri Mahammad Idris (Minister) : Sir, infact the otherday I replied to that question. So far Bongaingaon Petrochemical Complex and other Under-takings in Assam, like paper mills, etc. We have demanded there should be a Subsidiary Company formed in our State, and the Headquarters should be located in our State for the purpose of the recruitment. There should also be a Liason Committee with the representation of the Assam Government there so that in recruitment matter the interest of our people is fully protected.

Shri Gourisankar Bhattacharyya : Sir, the Minister has made a dangerous statement. The other day he did not say it was a "Subsidiary" Company. The other day when the Minister replied, efforts were made to make us understand that so far as Bongaigaon affairs were concerned, there would be a company of proper status but today he has

said that it would be a "Subsidiary" Company. Subsidiary to whom ?

Shri Mahammad Idris (Minister) : Sir, it might be inappropriate now to say exactly. I do not know whether there is any difference between Subsidiary Company, Holding Company or something else. But the purpose of the company would be to look after all matters relating to the Petro-Chemical Complex and the Head office should be located in Assam.

Shri Premadhar Bora : Sir, my particular question is that so far as Bongaigaon Refinery is concerned, what is the number of employment so recruited from the State of Assam ?

Shri Mahammad Idris (Minister) : Sir, that I have replied in the earlier calling attention. The processing of the unit has not yet been communicated to us and the requirements of the technical personnel, skilled, unskilled for both these units. When we will received the number of persons required for training for these projects then we will start accordnigly.

*Shri Giasuddin Ahmed : Sir, from the telegram it appears that a Corporation is created to follow up the guide-lines of the Central Government and one of the guide line is that the Officers drawing salary upto Rs,500/— must be recruited from Assam. My question is whether Officers drawing salaries above Rs.500/— will also be recruited from here ?

Shri Mahammad Idris (Minister) : Sir, according to the policy of the Government of India in appointment upto the basic pay of Rs.500/—will be recruited from the local exchanges.

*Speech not corrected

But as regards appointment above Rs.500/— it is made through competitive examination. If our people can compete and qualify they surely he will be appointed.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, my question is that whether the officers drawing above Rs.500/— also be recruited from our State ?

Shri Mahammad Idris (Minister) : Sir, it would be our earnest demand that our local people get preference in these two projects. But the accepted policy of the Government of India is that Officers drawing salary above Rs. 500/— are to be recruited through competition. But it will be our earnest endeavour to see that the interest of the local people is safeguarded.

Smti Renuka Devi Barkataki : Sir, we have given to understand that Government of Assam has requested the Government of India to start a office at Bongaigaon. What is the fate of that office ? Also May I know Sir, who is representing Assam in Indian Petro-chemical Corporation Ltd. in Delhi ?

Shri Mahammad Idris (Minister) : Sir, these two projects are under the Indian Petro-Chemical Corporation.

Smti Renuka Devi Barkataki : Sir, my particular question is that whether anybody from Assam is representing in Delhi ?

Shri Mahammad Idris (Minister) : Sir, in Indian Petro-chemical Corporation Ltd. I cannot say. That is why we are pressing hard for Bongaigaon Petro-chemical Project to have a Liason Committee to look after the interest of our local people.

Shri Sayed Ahmed Ali (Minister, Parliamentary Affairs) : On a point of Order Sir, the questioner Smti. Barkataki

authorised one Hon'ble Member to put the questions. Now she is putting certain supplementary questions. It is not clear to us whether she can put questions ?

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ শইকীয়া : অধ্যক্ষ মহোদয়, আগতে ৫ শ টকা বা তাৰ তলৰ দৰমহা পোৱা যিবিলাক চাকৰিয়াল সেইবিলাক থলুৱা মানুহ হব এই কথাটো জাতীয় শ্ৰম আয়োগে আগতেই সিদ্ধান্ত কৰি গৈছে। এতিয়া ৫ শ টকাতকৈ ওপৰ দৰমহা পোৱা কৰ্ম্মচাৰী নিয়োগ কৰিবলৈ বিবেচনা কৰাৰ সময়ত উক্ত আয়োগৰ পৰামৰ্শ অনুসৰি থলুৱা মানুহক নিয়োগ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আগভাগ পাব বুলি উদ্যোগ মন্ত্ৰীয়ে আশ্বাস দিবনেকি ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) : এইবিলাক কেন্দ্ৰিয় গৱৰ্ণমেন্টৰ আণ্ডাৰ টেকিং। এইবিলাকত প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া সম্ভৱপৰ নহয়। সেই সম্পৰ্কে পোৱা টেলিগ্ৰাম মই ইতিমধ্যে পঢ়ি দিছো। তেওঁলোকে "লেটাৰ এণ্ড স্পিৰিট" মানি চলিব বুলি কৈছে। ইয়াৰ কিবা অন্যথা ঘটিলে আমি প্ৰতিবাদ কৰিবলৈ প্ৰস্তুত আছো।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো কথা সচানেকি যে আমাৰ ইয়াত অইল আৰু পেপাৰ টেকনলজি জ্ঞান নথকাৰ বাবেই আমাৰ ডেকা লৰা বিলাকৰ দুৰৱস্থা হৈছে। এইটো কথা আমাৰ চৰকাৰে স্বীকাৰ কৰেনে ? যদি কৰে অসমৰ বিশ্ববিদ্যালয় কেইখনত এই জ্ঞান দিবৰ বাবে চৰকাৰে বৰ্ত্তমানে কি ব্যৱস্থা কৰিছে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : এই বিষয়ে মই বিশ্ববিদ্যালয়লৈ লিখিম ?

শ্ৰীগৌৰি শংকৰ ভট্টাচাৰ্য্য : এই সম্পৰ্কে মই কব খোজো যে, ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত ৩ বছৰৰ আগতে এই সম্পৰ্কে এটা ৰ্কচ খোলা হৈছিল। এবছৰৰ আগতে আৰু এটা ৰ্কচ খোলা হৈছিল। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ শিক্ষা বিভাগৰ টেকনিকেল ব্ৰাঞ্চে দুয়োটা মঞ্জুৰী কৰা নাই কাৰণ হিচাবে দেখুৱাইছে যে, এনেকুৱা ৰ্কচ ধানবাদত আছে গতিকে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত কিয় খুলিব লাগে এই কথা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ শিক্ষা মন্ত্ৰী দপ্তৰে অফিচিয়েলী ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়লৈ লিখিছে। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় থকা স্বত্বেও ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় খুলিব লগা হৈছিল তাত এটা টেকনিকেল বায়াচ থাকিব লাগে বুলি। এতিয়া কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কৈছে যে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত টেকনিকেল চাবজেক্ট খুলিব নোৱাৰে।

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : এই কথাৰ মই ব্যৱস্থা কৰিম।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : অধ্যক্ষ মহোদয়, ৫ শ টকাৰ ওপৰৰ চাকৰিয়ালৰ কাৰণে,

ব্রিলিয়েণ্ট কেৰিয়াৰৰ ভালেমান ইঞ্জিনিয়াৰক গুৱাহাটী অইল ৰিফাইনেৰিত শুকাই ৰখা হৈছে। ইয়াৰ উদ্দেশ্য আছিল পেট্ৰ-কেমিকেল কম্পলেক্সত আমাৰ হাইলি টেকনিকেল কোৱালিফাইদ লৰা প্ৰশিক্ষন দি উপযুক্ত কৰি নিয়োগ কৰাৰ বন্দবস্ত কৰা হব। এতিয়া বিনা কাৰণত ২।৩ বছৰে ব্রিলিয়েণ্ট কেৰিয়াৰৰ লৰা বিলাকক ট্ৰেইনিংৰ নামত নুনমাটিত কিয় শুকুৱাই ৰখা হৈছে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী): যিমানদূৰ সম্ভৱ শোধনাগাৰত ট্ৰেইনিং দিয়া হৈছে বঙ্গাইগাওঁ ৰিফাইনেৰিত নিয়োগ কৰিবৰ বাবে নহয় বৰঞ্চ নামৰূপ পেট্ৰোকেমিকেলৰ বাবেহে। তেওঁলোকক একেবাৰে শুকাই ৰখা হোৱা নাই। মাহে প্ৰায় ৪ শ টকা তেওঁলোকক দিয়া হৈছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা: দৰ্মহাৰ কাৰণেও চিন্তা কৰা নাই। কিন্তু প্ৰশিক্ষণ যে এ:কো দিয়া হোৱা নাই সেইটো চৰকাৰে জানে নে নাজানে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী): এইটো সম্পৰ্কে Notice লাগে।

Mr. Speaker: question hour is over

শ্ৰীগৌৰিশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্য: এই প্ৰশ্নটোৰ আলোচনা কৰিবলৈ বহু বাকী থাকিল। এইটো Notice দি থৈ সদনৰ নিয়মাৱলী অনুযায়ী এই গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়বিলাক সদনত আধা ঘণ্টা আলোচনা কৰিব পাৰি। গতিকে এইটো এই প্ৰসঙ্গত প্ৰয়োজন।

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী): এই সম্পৰ্কে ইতিমধ্যে যথেষ্ট আলোচনা কৰা হৈছে আৰু তাৰ যথাযথ উত্তৰো দিয়া হৈছে—বেলেগে আলোচনাৰ কোনটো point ৰ ওপৰত বিচাৰিছে ?

মাননীয় অধ্যক্ষ: এইটো বাজেট আলোচনা হৈ যোৱাৰ পাচত হব পাৰে।

শ্ৰীগৌৰিশঙ্কৰ ভট্টাচাৰ্য্য: এইটোৰ বিষয়ে আলোচনাৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী: মই আপোনাৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছো। মই কেবাবাৰো চেষ্টা কৰিয়ো প্ৰশ্নটোৰ প্ৰতি আপোনাৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব পৰা নাই।

(No reply)

Re: Administrative Reforms Committee

Shri Dulal Chandra Barua asked:

*54. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that an Administrative Reforms

Committee was set up by the Government of Assam a few years ago ?

(b) If so, whether any report was submitted by the Committee to the Government ?

(c) If so, what were its recommendations and what steps the Government has taken to implement those recommendations ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

(a)—Yes.

(b)—No. The Administrative Reforms Committee has since concluded its deliberations and finalised its views and recommendations, which are being compiled.

(c)—Does not arise.

Shri Dulal Chandra Barua : When this has been finalised ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : It was finalised on 23rd December, 1971.

Shri Dulal Chandra Barua : When can we expect implementation of the recommendations ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : I have already said it is being compiled and soon it will be done.

Shri Dulal Chandra Barua : Apart from the recommendations of the State Committee there were recommendation of the Central Administrative Reforms Commission under the chairmanship of Mr. Hanumanthya and these recommendations were sent to the State Government for implementation.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : I have no knowledge but I think it has been sent to us.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : Is it not a fact that there was an Administrative Reforms Commission under

the Chairmanship of Mr. Hanumanthaya at the All India level ? That Commission had also given the general pattern for the State administration. Then the State had an administrative Reforms Committee of its own which consisted several members and which was presided over by the Chief Minister. That Committee has also finalised its report and submitted it to the Government. Whether it is a fact or not ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Hanumanthaya Commission's report might have reached the State Government, but that is not to my knowledge.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya : That report has been published and I have got a copy of it. In the light of that Commission's recomendations the State Government also set up a Committee and that Committee has completed its deliberations, prepared its report and submitted it to the Government Whether it is a fact or not ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : I have already replied that the Administratative Reforms Committee has since concluded its deliberations and finalised its views and reoemmendations which are being cempiled, It was finalised on 23rd December 1971 and it wlll be soon published.

Shri Dulal Chandra Barua : The report was finalised in December 1971, it is now June 1972. May I know how long Government will take for implementing the recommendations.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : First the report will be published and then steps for implementation will be taken.

Shri Dulal Chandra Barua ; The Chief Minister very

of ten speaks about structural changes in the administrative set-up. May I know whether the recommendations made by the Committee will fulfil his desire ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, That will have to be looked into.

Shri Dulal Chandra Barua : May I know whether the report, after it is finalised. will be placed before the House ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Surely, Sir.

Shri Dulal Chandra Barua : There are two things, one is the recommendations made by the State Committee and the other is the recommendations made by the Central Committee under the chairmanship of Shri Hanumanthiya. It is understood that every State Government has been asked at least to implement a part of the recommendations made by the Hanumanthiya Committee. May I know whether our Government has implemented any of the recommendations of that Committee ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : We shall consider, Sir.

Shri Dulal Chandra Barua : The Chief Minister earlier stated that he was not aware of the Hanumanthiya Commission's report. May I know whether this was brought to his notice after receipt of this question ?

Mr. Speaker : This question relates to the Assam Administrative Reforms Committee.

Rs : Inspection Bungalow at Kalgachia

Shri Ataur Rahman asked :

*55. Will the Minister-in-charge of P.W.D. (R. & B.), be pleased to state—

(a) Whether there was Budget provision for an Inspection Bungalow at Kalgachia ?

(b) If so, whether construction has been taken in hand ?

(c) If not, the reasons therefore ?

Dr. Lutfur Rahman [Minister P. W. D. (R. & B.)], replied.

(a)—Yes.

(b)—No.

(c)—As Administrative approval from General Administration Department has not been received, the work has not been undertaken by P. W, D.

Shri Ataur Rahman : How long will it take to have administrative approval ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister) : There was some misunderstanding about inclusion of this item in the P.W.D. budget. The P.W.D. moved the Administrative Department for giving administrative approval, but the Department denied having included it in the P.W.D. budget. After enquiry it was found that the proposal was initiated by the Cabinet and included in the P.W.D. budget. So, we have again moved the General Administrative Department to give administrative approval.

Shri Ataur Rahman : Is it a fact that land acquired for the purpose is being used for personal cultivation by some P.W.D. employees ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister) : I am not aware of that. I shall look into it.

Shri Giasuddin Ahmed : Whether Government is aware that there are many old inspection bungalows in a very dilapidated condition in many places throughout the State and

whether Government will take steps for reconstruction of these bungalows ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister): This is a very general question. If any particular case is brought to my notice I shall look into it.

Shri Giasuddin Ahmed : I am bringing to the notice of the Minister the condition of the Bilasipara Inspection Bungalow, which was constructed in pre-historic age and since then no repairs had been made. Will the Hon'ble Minister please take necessary steps for its recenstruction ?

Dr. Lutfur Rahman (Minister) : Yes, Sir. I can cite another instance, viz., the Chapar Inspection Bungalow in the Chief Minister's constituency. But for paucity funds I could not do anything.

Re : Public Health Dispensary at Kachukhat

Shri Joy Chandra Bora asked :

*56. Will the Minister-in-charge of Health be pleased to state—

(a) Whether decision was taken and site selected for the establishment of a public health dispensary at "Kachukhat" near Titabar in the Subdivision of Jorhat ?

(b) If so, when will the construction works commence ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health) replied :

(a)—No.

(b)—Does not arise.

Shri Abdul Maqtadir Choudhury : May I know whether Government has got any principle in setting up a dispensary Whether it is on population basis ?

Shri Chatrasing Teron : Naturally population is important

because a dispensary cannot function in a place where there is no population. But over and above this, there is the question of distance between one dispensary and the other. Our present norm is that one dispensary should not be less than within a radius of 5 miles from another.

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা: অধ্যক্ষ মহোদয়, কচুখাট অঞ্চলৰ ৰাইজ সকলৰ চিকিৎসাৰ কাৰণে বৰ্ত্তমান কি ব্যৱস্থা কৰা হৈছে ?

শ্রীছত্র সিং টেৰন (মন্ত্রী): চাৰ, এতিয়া আমাৰ চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা তেনেকুৱা কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নাই, তেওঁলোকৰ ওচৰতে থকা ডিচ্‌পেনচৰীত তেওঁলোকে বৰ্ত্তমান সিকিৎসাৰ সুবিধা লব লাগিব।

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা: অধ্যক্ষ মহোদয়, কচুখাট ৰাইজৰ বাবে আটাইতকৈ ওচৰত থকা ডিচ্‌পেন্সৰী কোন খন ?

শ্রীছত্রসিং টেৰন (মন্ত্রী): সেইটো চাৰ, মোৰ জনা নাই।

শ্রীতুলাল চন্দ্র খাউণ্ড: অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয়ে ওচৰত থকা ডিচ্‌পেন্সৰীত সুবিধা লোৱাৰ কথা কৈছে, কিন্তু মই সুধিব বিছাৰিছো যে ওচৰৰ ডিচ্‌পেন্সৰী কিমান দূৰত আছে ?

শ্রীচত্রসিং টেৰন (মন্ত্রী): আগৰ প্রশ্নৰ উত্তৰত কৈছোৱেই।

শ্রীতুলাল চন্দ্র বৰুৱা: এই অঞ্চলৰ পৰা তিতাবৰ চিকিৎসালয়লৈ যথেষ্ট দূৰ আৰু সেই সম্পৰ্কে ৰাইজৰ ফালৰ পৰা বহুতো আবেদন-নিবেদন কৰাৰ ফলত চৰকাৰে এটা সিদ্ধান্ত লৈছিল যে তাত এখন পাব্‌লিক ডিচ্‌পেনচৰী হব লাগে, কিন্তু মন্ত্রী মহোদয়ে এতিয়া কৈছে যে কোনো সিদ্ধান্ত লোৱা নাই, কোনটো সঁচা ?

শ্রীচত্রসিং টেৰন (মন্ত্রী): দূৰত্ব কিমান মই নাজানো, কিন্তু মই জনাত তিতাবৰত কোনো ডিচপেনচৰীৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হোৱা নাই।

শ্রীতুলাল চন্দ্র বৰুৱা: এই বিষয়ে পুণৰ বিবেচনা কৰাৰ কথা চৰকাৰে চিন্তা কৰিছেনে ?

শ্রীচত্রসিং টেৰন (মন্ত্রী): আৱশ্যক হলে যতে-ততে ডিচপেনচেৰীৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হয়, কিন্তু প্রশ্ন হৈছে সেইবিলাক কৰা যায়।

শ্রীতুলাল চন্দ্র বৰুৱা: ৰাইজে নানা ওজৰ আপত্তি কৰাৰ ফলত চিভিল চাৰ্জনক চৰকাৰে ৰিপোৰ্ট দিবলৈ নিৰ্দ্দেশ দিছিল আৰু চিভিল চাৰ্জনে ৰিপোৰ্টটো দাখিল কৰিছিল, যদি ৰিপোৰ্ট দিয়া হৈছিল তেন্তে কিয় ব্যৱস্থা গ্রহণ কৰা নহল ?

শ্ৰীচত্ৰসিং টেৰন (মন্ত্ৰী) ঃ নতুন ডিচপেনচৰী বিহাৰি ৰাইজে বহুতো দৰ্খাস্ত দিয়ে আৰু সেইবিলাক কৰাৰ আৱশ্যকতা আছেনে নাই সেই সম্পৰ্কে চিভিল চাৰ্জনে ৰিপোৰ্ট দিয়ে, কিন্তু মাটি আদিৰ নিচিনা কিছুমান কথাৰ কাৰণে ৰাইজে বিছৰা মতে সেইসকলোবিলাক কৰিব পৰা নাযায়।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ সিদ্ধান্ত যদি কৰাই নাই তেন্তে চিভিল চাৰ্জনে জেগা কেনেকৈ ঠিক কৰিলে ?

শ্ৰীজয় চন্দ্ৰ বৰা ঃ কিছুমান মানুহে চিকিৎসালয়ৰ কাৰণে মাটি দান কৰি তামোল আদিও কাটিছে ।

শ্ৰীচত্ৰসিং টেৰন (মন্ত্ৰী): সেইটো খবৰ মোৰ নাই, লব লাগিব।

Shri Abdul Maqtadir Chaudhury : Whether Government is aware that there are places where there is no dispensary or even a lakh of population ?

Mr. Speaker : The question relates to a particular dispensary. You are asking a general question.

Re: Post-Mortem House for Goalpara Civil Hospital

Shri Balabhadra Das asked :

*57. Will the Minister-in-charge of Health be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that plan and estimates has been submitted by Public Works Department for construction of a new Post-Mortem House of Goalpara Civil Hosptial ?

(b) If so, why the plan and estimate have not been sanctioned ?

(c) If the answer to question (a) is in negative whether the Department is going to submit same ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Health) replied ;

(a)—Yes, Sir. Plans and estimates for construction of a new postmortem shed in the Goalpara Civil Hospital campus have been prepared by Public Works Department.

(b)—The site and the plans and estimates are under examination by the Health Department.

(c)—Does not arise in view of the reply to (a).

Shri Balabhadra Das : Whether Government is aware that the post-mortem house is located in a residential area adjacent to the residential houses ?

Shri Chatrasing Teron (Minister) : That was a reason for which it was proposed to shift it to some other place.

Shri Balabhadra Das : Do not Government feel that its immediate shifting is necessary in the interest of the children and general health of the locality ?

Shri Chatrasing Teron (Minister) : That is very much so. Early shifting of the post morten shed will relieve the inhabitants of the obnoxious smell. One thing I would like to point out is that the site that has been selected by the S,D.O., the S.D.M.O.H and the Executive Engineer, P.W.D., is very much near to the hospital itself and as I know

Shri Chatra Singh Teron (Minister) : And as far as I know that the very purpose for which it is proposed to shift will not be served if located at the proposed site and with the proposed nature of construction. Our difficulty is that it cannot be shifted to far off place because when the dead body is kept it is to be properly guarded.

Shri Balabhadra Das : Whether in other hospitals and in the medical college the post-morten house is located in the some compound ?

Shri Chatra Singh Teron (Minister) : In the case of medical college hospitals also the postmorten house is attached to the hospital.

Shri Giasuddin Ahmed : Whether it can be constructed underground ?

Shri Chatra Singh Teron (Minister) : I shall have to ask the technical people in this regard because I have no knowledge about this.

Shri Charan Narzary : How many postmorten House is there in Goalpara district ? Whether the Government propose to construct one at Kokrajhar ?

Shri Chatra Singh Teron (Minister) : Sir, we are jumping from Goalpara to Kokrajhar.

Shri Balabhadra Das : Whether the Government is going to give top priority in the matter ?

Shri Chatra Singh Teron (Minister) : Yes.

Starred Question No 58 was not Called for.

Re : Blocking of National High Way by Widows

Shri Kabir Chandra Roy Pradhani asked :

*59. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is fact that on 8th October, 1971, thousands of widows squatted on 31 National High Way near Agomani and closed the High Way for vehicular traffic for the whole day ?

(b) If so, reasons thereof ?

(c) Whether any demand was placed by them before the authority ?

(d) Whether Government instituted an enquiry about the condition of these widows ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

(a)—Yes, on 11th October, 1971 but not on 8th October, 1971.

(b)—As there was no leader or Spokesman of the widows, no specific reasons could be ascertained, except that they turned up on hearing a rumour that free ration would be supplied to them ; but not finding any relief they decided to block the National High way.

(c)—No formal demand.

(d)—Yes.

শ্ৰীৰমেশ মোহন কোলি : এই সংক্ৰান্তত মাননীয় সদস্য শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী ডাঙৰীয়াই অনশন ব্ৰত কৰাৰ কথা চৰকাৰে গম পায়। এই দাবী পূৰণ কৰিবৰ কাৰণে ১৯৫৯ চনতে বিধবা সকলে উপায়ুক্তৰ জৰিয়তে এখন স্মাৰক পত্ৰ দিয়াৰ কথা চৰকাৰে জানেনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী): এইটো সম্ভৱতঃ হয়, কিন্তু মই কব নোৱাৰো।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : এইটো কথা চৰকাৰে জানেনে যে প্ৰশ্ন কৰ্ত্তাই এই বিধবা সকলৰ কাৰণে সদনৰ সন্মুখত অনশন ব্ৰত কৰিছিল, আৰু তেতিয়াৰ মুখ্যমন্ত্ৰী স্বৰ্গীয় বিমলা প্ৰসাদ চলিহা ডাঙৰীয়াই এই বিধবা সকলৰ সংস্থাপন কৰিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। কিন্তু সেই প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়াৰ পাচতো এই বিধবা সকলৰ কাৰণে কিয় এতিয়াও কোনো ব্যৱস্থা কৰা হোৱা নাই ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : এই বিধবা সকলৰ বিষয়ে সময়ে সময়ে অনুসন্ধান কৰি থকা হৈছে আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি ব্যৱস্থা লৈ থকা হৈছে। যেনে —

(The Chief Minister read out a statement in this regard)

In the devastating flood of October, 1968, in the western part of Goalpara District, a large number of widows of Golakganj and Agomoni areas were affected. Revenue (G) Department spent as an immediate relief Rs. 2,52,900/ as Gratutous Relief in kind, Rs. 48,600/-as Rehabilitation grant, Rs. 6,30, 389/-as Seed grant loan and Rs. 1,97,775/- for opening cheap grain shops for the flood affected people of that area. The flood affected widows of Golakganj and Agomoni areas were also benefited by the above relief operation D.C. could not say definitely the exact amount

issued to the widows out of the above estimated about Rs. 24,100/-was spent for paddy huskings schemes on Test relief basis, one at Golakganj and the other at Kalakura to give employment to the distressed widows in 1968-69. Another amount of Rs. 12,000/- was also spend for the same purpose in 1969-70 desired that some productive schemes viz ; tailoring, sewing, weaving etc. should be established for these people in consultation with the Finance and Industries Department.

এই ধৰণে সময়ে সময়ে সহায় কৰি অহা হৈছে। অলপতে এই বিধবা সকলৰ কাৰণে স্থায়ী কিবা ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে এখন আঁচনি প্ৰস্তুত কৰা হৈছে। কিন্তু অৰ্থনৈতিক কাৰণত এই আচনিখন কাৰ্য্যকৰি কৰিব পৰা নাই। সম্প্ৰতি এইটো বাদ দিয়া হৈছে। দিন কাল ভাল হলে এইটো কৰিব পৰা যাব।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : বিধবা সকলৰ বয়স কিমান ? তেওঁলোকক বিয়া দিব পৰা ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰিনে ? (উত্তৰ নাই)

Shri Ataur Rahman : Sir, the Chief Minister has said that there was none to lead the widows. Is it not a fact that the questioner himself is the vanguard of the widows ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় সদস্য সেই সময়ত তাত নাছিল।

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : গ্ৰান্তৰ সম্পৰ্কৰ বহুত মানুহক টকা দিয়াৰ লিষ্ট দিয়া হৈছিল। কিন্তু মই জনামতে জেনেৰেল গ্ৰান্তৰ পৰা আধা কিলোকৈ আটা দিয়া হৈছিল। ৰেলিফৰ কাৰণে যি বিলাক কম্বল আদি দিয়া হৈছিল মই জনাত সেই বিলাক মিটিঙলৈ নোযোৱা মানুহকহে দিছিল। এই বিলাক কথাৰ অনুসন্ধান কৰিবনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : আমাৰ অৰ্থনৈতিক ক্ষেত্ৰত যি কাৰ্য্যকম কৰিবলৈ বিচৰা সেই সেই কাৰ্য্যক্ৰমৰ ভিতৰত বিধবা সকলে থাকিব। মোৰ বিশ্বাস এই কাৰ্য্যক্ৰম বিলাক কাৰ্য্যকৰি কৰিলে বিধবা সকলে উপকৃত হব।

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : গোৱালপাৰা জিলাত যে বিধবাৰ সংখ্যা ইমান বেচি তাৰ কাৰণ কি ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা সেই সম্বন্ধে অনুসন্ধান

চলাইছিল নে নাই কব নোৱাৰো কিন্তু মই সেই অঞ্চলৰ বাসিন্দা হিচাবে নজনা নহয়।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : কাৰণটো কি ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : কাৰণটো সামাজিক।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা : Goalpara জিলাত যথেষ্ট সংখ্যক লোকে সৈন্যবাহিনী আৰু পুলিচ বিভাগত কাম কৰে আৰু তাত যুদ্ধ বিগ্ৰহত নিহত হোৱাৰ কাৰণেই বিধবাৰ সংখ্যা ইমান বাঢ়িছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : সেইটোয়ো নোহোৱা নহয় কিন্তু গোলোকগঞ্জ অঞ্চলত বাল্যবিবাহৰ অন্যতম কাৰণ।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : প্ৰায় ৬ মাহ মান আগতে এসপ্তাহৰ ভিতৰতে প্ৰায় ২৫ জনী তিৰোটা বিধবা হোৱাৰ কথাটো আৰু তাৰ কাৰণ চৰকাৰে জানেনে ?

মাননীয় অধ্যক্ষ : এইটো প্ৰশ্নআকাৰে আনক।

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : ডাক্তৰ আৰু ডাক্তৰখানা আৰু ঔষধ পাতিৰ অভাৱত কলেৰা গ্ৰহণী আৰু বসন্ত ৰোগত ভোগী উপযুক্ত চিকিৎসাৰ অভাৱত মৰা কথাটো আমাৰ স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী আৰু মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে জানেনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী : ৰোগত যেতিয়া মানুহ মৰে, তেতিয়া ৰোগে বাচি বাচি মতা মানুহ কেইজনক নামাৰে।

(হাঁহি)

শ্ৰীগুনেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিত : বিধবাৰ সংখ্যা কিমান চৰকাৰে জনাবনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : গোটেই বিলাকৰ সঠিক হিচাব মই দিব নোৱাৰিম। এইটো গোলোকগঞ্জ থানাত এসময়ত ২৫ হাজাৰ বুলি ওলাইছিল কিন্তু এই কথাটো হয় Athentic হয় নে নহয় কব নোৱাৰো।

শ্ৰীআব্দুল জেলিল চোধুৰী : বিধবা হোৱা কমাবলৈ চৰকাৰে ইয়াৰ কিবা ব্যৱস্থা লৈছে নোক ?

(No reply)

শ্ৰীগিয়াছুদ্দিন আহমেদ : মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে বাল্য বিবাহেই তাত বিধবা হোৱাৰ অন্যতম কাৰণ। মই জনামতে আমাৰ মাননীয় প্ৰশ্ন কৰ্ত্তা গৰাকীয়েও বাল্য বিবাহ কৰিছে চৰকাৰে অনুগ্ৰহ কৰি এনেকুৱা কিবা ব্যৱস্থা লব নেকি যাৰ দ্বাৰা তেখেতৰ সহ-ধৰ্মী গৰাকী সোনকালে বিধবা হব লগিয়া নহয়। (No reply)

Starred Questions No. 60,61,62 63 & 64 were not called for

Re: Construction of a Stadium at Jorhat

Shri Dulal Chandra Barua asked :

*65. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(a) Whether of late Government received any memorandum from the Jorhat District Sports Association for construction of a Stadium at Jorhat ?

(b) Whether it is a fact that the Government has repeatedly assured the said Association for allotment of sufficient Fund for construction of the Stadium immediately ?

(c) If so, the reasons for not taking any action by the Government in this regard ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister, Education) replied :

(a)—Yes.

(b)—No assurance for allotment of sufficient fund was given. The scheme for construction of indoor and utility Stadium at Jorhat submitted by the Jorhat Sport Association was forwarded to the Government of India for their approval.

(c)—A proposal for grant of an estimated amount of Rs. 5 lakhs for improvement of the Stadium at Jorhat could not be considered in view of the tight financial condition of the State.

Shri Dulal Chandra Barua : The Minister has stated that there was no commitment made from the Government side for allotting fund to the Stadium. Is Government aware of the fact that in the year 1966 even the Planning Advisory Board while making the plan at the instance of the Government is the then Finance Minister

earmarked Rs. 5 lakhs for the development of that stadium? If so, why Government is still not taking any effective action to give the grant in aid to this particular stadium?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister): That information is not with me now. However, the Hon'ble Member put a question in the Assembly on 9.11.71 and there was a reply from our Government. The reply was from the Chief Minister. The reply was like this. The Government have been giving grants to the State Transport Council and the Stadium authority from time to time. But in view of the limited budget provision no commitment for its maintenance can be given at this stage. The Government will, however, endeavour to give grants to the stadium subject to the availability of fund. I think at that time also there was no question of allowing grants.

Shri Dulal Chandra Barua: The other day the Chief Minister has replied saying that at least 10,000 rupees have been allotted for the Sibsagar Stadium. From what head that sanctioned was made?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): That was from Lottery.

Shri Dulal Chandra Barua: If it was from the Lottery fund I have no grudge that it should be given to the Sibsagar Stadium. But this being of the oldest stadium in the State of Assam, in spite of repeated representations from several corners why the Government did not pay any heed to give some financial assistance to this old stadium for its improvement?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): If applicationis made to the Lottery Fund then it will be consi-

dered whether it may be given from the Lottery fund.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, we have applied to all concerned including the Government of India and every time we have received a negative reply. Why it is so. Why the Government is so indifferent to this demand ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, the Government is very keen to see to the development of all the Stadiums including the Jorhat Stadium. But so far as the Lottery Fund is concerned I am not aware of the fact whether specific application has been made to the Lottery Fund.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, is this Lottery Fund meant only for a particular stadium ? If it is not so why a very high amount has been given to the Gauhati Nehru Stadium which is already a developed one ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : For giving any such grant many factors are taken into consideration.

Shri Giasuddin Ahmed : What is the method of disbursement of Lottery fund. Is it meant for Stadium only or for any other purpose also ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : As far as I can guess the grant is given to all sorts of institutions from the Lottery Fund.

Shri Balabhadra Das : Whether in each district and each sub-division there is provision for construction of stadium ?

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : There is no provision, we will examine it.

Shri Dulal Chandra Barua : By considering the importance of these stadiums do Government not consider it

proper to make certain specific provision from the Lottery Fund for development of the stadiums?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : The Government is already committed to develop the stadiums all over the State and in course of doing it Jorhat stadium also will certainly be taken into consideration.

Undisposed starred Questions

(To which oral answers were not called for want of time. However with answers deened to have been laid on the table as follows)

Re : Grants for Piggery Schemes

Shri Mal Chandra Pegu asked :

*66. Will the Minister-in-charge of W.B.C. Department be pleased to state—

(a) The name of the persons who had been given grants for Piggery during the years 1970-71 and 1971-72 from out of the grant under Art. 275 of the Constitution (to be shown Subdivision-wise) ?

(b) What was the total amount of grant sanctioned to each Subdivision during the said years ?

(c) Who are the officers who deal with these grants ?

Shri Uttam Chandra Brahma (Minister, W.B.C. Department) replied :

(a)—Lists of persons receiving grants for Piggery Schemes during 1970-71 and 1971-72 are placed on the Table of the House.

(b)—Subdivision-wise distribution of grants are shown below—

1970-71	Rs.
Nowgong District	6,000
Dhemaji Subdivision	4,000
Dibrugarh Subdivision	1,000
Kokrajhar Subdivision	13,000
Goalpara Subdivision	1,000
Mangaldoi Subdivision	1,000
Gauhati Subdivision	7,000
Nalbari Subdivision	7,000
Jorhat Subdivision	10,000
Total ...	50,000
1971-72	
Kokrajhar Subdivision	44,500
Barpeta Subdivision	1,500
Nowgong District	17,500
Nalbari Subdivision	13,500
Jorhat Subdivision	16,500
Sibsagar Subdivision	5,000
Dhemaji Subdivision	15,250
Gauhati Subdivision	5,500
Tezpur Subdivision	5,000
Goalpara Subdivision	2,500
North Lakhimpur Subdivision	5,000
Dhubri Subdivision	8,000
Dibrugarh Subdivision	5.500
Total ...	1,45,250

(c)—The grant were chanalised through the Director of Animal Husbandrv and Veterinary Department, Gauhati for distribution to the grantees selected by Government,

Re: Saniadi-Chorabari road

reemati Renuka Devi Barkataki asked :

57. Will the Minister-in-charge of P.W.D. (R. and B.) be eased to state—

) Whether it is a fact that the survey work of the Saniadi-horabari road (in Hajo) has been completed and a sum of s. 90,000 was sanctioned to construct the said road ?

) If so, the progress of work made so far ?

r. Lutfur Rahman [Minister, Public Works Department and B.)] replied :

)—Yes, survey was done but the estimate could not sanctioned due to paucity of fund.

Does not arise in view of (a) above.

e : Embankment on both sides of Morapagladia

. Bhumidhar Barman asked :

. Will the Chief Minister be pleased to state—

Whether it is a fact that there is a long pending proposal construction of embankments on both the banks of Mora-gladia river under Nalbari (E. & D.) Division, Nalbari ?

If so, whether the plan and estimates were submitted y for this purpose ?

If so, when the construction will be started ?

Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

-Yes, there is such a proposal since January. 1970.

-Yes, a proposal for marginal embankment along both k of Morapagladia from National Highway to outfall then upto Tihu-Lachima P.W.D. Road was considered.

-The proposal needs further investigation for which staff is engaged.

Re Dak Bunglow at Mukalmua

Sreemati Renuka Devi Barkataki asked :

*69. Will the Minister-in-charge of P.W.D (R. and B.) be pleased so state—

(a) Whether Government has proposed to construct a Dak Bunglow at Mukalmua ?

(b) What happened to the C.I. sheets and other housing materials of the old P.W.D.I.B. which were eroded by the river Brahmaputra ?

Dr. Lutfur Rahman [Minister, P.W.D. (R. and B.)] replied :

(a)—There is a proposal to construct an Inspection Bunglow at Mukalmua but the work could not be taken up as yet for want of fund.

(b)—Seventy-five per cent of materials of the dismantled Inspection Bunglow were utilised for construction of a section Assistant's Quarter at Mukalmua and the rest is at Mukalmua P.W.D. godown.

UNSTARRED QUESTIONS AND ANSWERS

(To which replies were laid on the table).

Re : Natural fishery within Borigog Borbhag-Anchalik Panchayat area

Shri Gaurisankar Bhattacharyya asked :

4. Will the Minister, Panchayat be pleased to state—

(a) Whether there is any natural fishery within the Barigog Borbhag Anchalik Panchayat Area and C.D. Block in the Nalbari Subdivision ?

(b) Whether there is a big ancient tank known as "Barar

Barpukhuri" within the Datara Gaon Panchayat of the said Block ?

(c) What is the total area covered by the said tank ?

(d) Whether there is any Scheme for converting this big tank into a remunerative fishery with horticultural plantations on its banks ?

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of Panchayat and Community Development Department) replied :

(a)—Yes.

(b)—Yes.

(c)—(1) Total water area 64 B. 4K. 17L.

(2) Government Khas land on Bank 17B. 2K. 19L.

(3) Private owned land on the Bank, 8B. 3K. 13L.

Total Area 91B. 1K. 9L.

(d)—A Scheme to convert the big tank into a remunerative fishery of Borigog-Borbhag Anchalik Panchayat, Ghograpar is under consideration of Government.

Re : অনুসূচীত জাতি সমূহৰ কল্যাণৰ বাৰে আঁচনি

শ্ৰীজগদীশ দাসে সুধিছে :

৫। মাননীয় সমাজ কল্যাণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) সমাজ কল্যাণ বিভাগৰ পৰা অনুসূচীত তপচীল ভুক্ত জাতিসমূহৰ কল্যণৰ কাৰণে কিবা আঁচনি এইবাৰ হাতত লৈছেনেকি ?

(খ) যদি লৈছে, কি কি আঁচনি আৰু কিমান টকাৰ আৰু সেই আঁচনি বিলাক কোন জিলাৰ কাৰণে লৈছে ?

(গ) যদি নাই লোৱা, কিয় লোৱা নাই জনাবনে ?

(ঘ) ভবিষ্যতে লোৱাৰ কিবা সম্ভাৱনা আছেনেকি ?

শ্ৰীউত্তম চন্দ্ৰ ব্ৰহ্ম (সমাজ কল্যাণ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক)—তেনেকুৱা কোনো আঁচনি সমাজ কল্যাণ বিভাগে হাতত লোৱা নাই।

(খ)—উপৰোক্ত (ক) প্ৰশ্নৰ উত্তৰ অনুসৰি এই প্ৰশ্ন নুঠে।

(গ)—জনজাতীয় আৰু অনুন্নত জাতিৰ উন্নয়ন বিভাগে অনুসূচীত তপচীল ভুক্ত জাতিসমূহৰ কল্যাণৰ কাৰণে যথা বিহিত উন্নয়ন পৰিকল্পনা হাতত লৈছে।

(ঘ)—উপৰোক্ত (গ) প্ৰশ্নৰ উত্তৰত এই প্ৰশ্ন নুঠে ।

Re : ভুৰাগাওঁ পশু চিকিৎসালয়

শ্ৰীজগদীশ দাসে সুধিছে :

৬। মাননীয় ভেটেনাৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) ভূৰাগাওঁ পশু চিকিৎসালয়খনত আজি কিমান বছৰ ধৰি কোনো ডাক্তৰ দিয়া হোৱা নাই ?

(খ) ডাক্তৰজনৰ বাসভৱন আদি সকলো থকাৰ সুবিধা চৰকাৰে কৰি দিয়াৰ পিচত সেই পশু-চিকিৎসালয়খনত কিয় ডাক্তৰ এজন দিয়া হোৱা নাই ?

(গ) এমাহৰ ভিতৰতে ডাক্তৰ এজন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি ৰাইজৰ গৰু-ম'হ আদিৰ বেমাৰৰ চিকিৎসাৰ সুবিধা কৰি দিবনে ?

শ্ৰীজয়ভদ্ৰ হাগ্‌জেৰ (পশু-পালন বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে) উত্তৰ দিছে :

(ক), (খ) আৰু (গ)—ভূৰাগাওঁত থকা পশু-পালন আৰু পশু-চিকিৎসকজনৰ পশু ১।৯।৬৯ তাৰিখে বদলি হোৱাৰ পাচত লাহৰিঘাট উন্নয়ন খণ্ডৰ পশু-পালন আৰু পশু-চিকিৎসা বিভাগৰ সম্পসাৰণ বিষয়াই তেওঁৰ নিজা দায়িত্বৰ উপৰিও এই পশু চিকিৎসালয়ৰ কাম চলাই আহিছে । এই পশু-চিকিৎসালয়ত এজন পূৰ্ণ পৰ্য্যায়ৰ পশু চিকিৎসাৰ ক্ষেত্ৰ সহায়কে কাম কৰি আছে । চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা এই পশু-চিকিৎসালয়ত যিমান সোনকালে সম্ভৱ এজন পূৰ্ণ পৰ্য্যায়ৰ পশু-চিকিৎসক নিযুক্তি দিয়াৰ কথা বিবেচনা কৰি থকা হৈছে ।

Re : Civil Subdivision for Abhayapuri

Shri Ayodhya Ram Das asked :

7. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that public detition or petitions and representation have been received lately by the Government from people of Abhayapuri area demanding the creation of a Civil Subdivision with Headquarters at Abhayapuri ?

(b) Whether the Government is aware of the fact that the Goalpara District Congress Committee adopted a unani-

mous resolution for the creation of a Civil Subdivision with Headquarters at Abhayapuri ?

(c) If the answer to the questions (a) and (b) is in the affirmative whether any action has already been taken or proposed to be taken for early fulfilment of this popular demand ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

(a)—Yes.

(b)—Yes.

(c)—The matter is under examination of the Government.

Statement by the Minister

*Shri Mohammad Idris (Minister) : Sir, the other day in connection with the supplementary questions put by my friends Mr. Saikia and Mr. Barua about the performance of the Associated Industries, I assured that I would make a statement before the House. With your permission, sir, may I give the information.

As the hon'ble Members would recollect, while replying to certain supplementaries on Starred Question No. 44 regarding Associated Industries (Assam) Limited on 9.6.72. I had stated that I would find out the position about purchase of cotton by Assam Small Industries Development Corporation Limited for the closed textile unit of this Company.

I now understand that initially while the Government were negotiating for taking over the management of the closed textile unit of this Company, at one stage it appeared to the Government that it would be possi-

*Speech not corrected

ble for it to take over this management immediately. Under this impression, with a view to quickly arranging the cotton required for running this unit after Government's taking it over, the Government asked the Assm Small Industries Development Corporation Limited to purchase 1000 bales of cotton. The Corporation actually purchased only 500 bales whose landed cost at Gauhati was about 7.8 lakhs. As subsequently however this unit could not be taken over, this cotton should not be utilised for the purpose for which it was originally intended. So far the Corporation has disposed of 303 bales of cotton while the remaining stock of 197 bales is in its custody awaiting disposal.

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেবী বৰকটকী : মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এটা clearification বিচাৰিছো যে Associated closed unit টো চৰকাৰে নোলোৱাটো সীদ্ধান্ত কৰিছে। There was no proposal to take over the unit of Associated Industries আৰু আজি মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে এসময়ত এই unit টো চৰকাৰে লোৱাৰ সিদ্ধান্ত কৰিছিল আৰু আজি এই unit টো চৰকাৰে নোলোৱাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰিছো। এতিয়া মোৰ কথা হৈছে যে এই unit টো লোৱাৰ সিদ্ধান্ত হোৱাৰ পাছত নে সীদ্ধান্ত নোলোৱাৰ আগতেই এই ৭ই লাখ টকাৰ cottion কিনা হৈছিল ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) : সীদ্ধান্ত লোৱাৰ পাছতহে কিনা হৈছিল। unit তো লব বুলি। কাম আগবঢ়াবৰ কাৰণে এটা কমিটি কৰি দি আগতীয়াকৈ cotton কিনা হৈছিল। কিন্তু শেহতীয়া আলোচনাত দেখা গল যে companyৰ পৰা এই unit টো লব নেঃৱাৰাৰ অৱস্থা হল।

শ্ৰীমতী ৰেণুকাদেবী বৰকটকী : কি কাৰণে লব নোৱাৰাৰ অৱস্থা হল ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) : Terms and condition আৰু টকা-পইচাৰ সমস্যাৰ কাৰণে চৰকাৰে বিবেচনা কৰি দেখিলে যে এইটো লব পৰা সম্ভৱ নহব আৰু নোৱাৰিব বুলিয়েই বোধহয় উদ্যোগ বিভাগে জনাইছিল।

Calling Attention

Mr. Speaker : I have a list of 15 Hon'ble Members to participate in the discussion. The time at my disposal is $2\frac{1}{2}$ hrs and $1\frac{1}{2}$ hrs only. If each of the Hon'ble Member takes 15 minutes time, then we can cover all.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, before that with your permission I want to draw the attention of the Hon'ble Chief Minister under Rule 301 and to know whether the Chief Minister would make a statement in the House ?

Shri Biswanath Upadhayya : Mr. Speaker, sir, may I request to extend the debate on the budget for tomorrow also ?

Mr. Speaker : I am going by the list,

Shri Biswanath Upaddhaya : Sir, will your kindly find out time for tomorrow ?

Mr. Speaker : Shri Dulal Chandra Barua.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, under Rule 54, I would like to call the attention of the Minister, Transport, to the news item appearing in the 'Assam Tribune' dated the 7th May, 1972, under the caption "State Pool Car Racket case being dropped".

Shri Harendra Nath Talukdar (Minister) : The news item published in the Assam Tribune on 7.5.72 under the caption "State Pool Car Racket Case being Dropped" is not correct. Government have already issued a Press Note contradicting the news item and the seme was published in the Assam Express on 6.6.72.

For information of the Hon'ble Members, I read out the Press Note issued by Government on 12.5.72.

PRESS NOTE

Attention of the State Government has been drawn to the news item published in the Assam Tribune dated 7th May, 1972 under the Caption "State Pool Car Rack t Case being Dropped." In order to dispel the misgivings that might have been created by the publication of the above news item, Government would like to clarify that the misappropriation case connected with the Pool Transport Office, Government of Assam has not been dropped. The cases of misappropriation of Government money in the Pool Transport Office and missing of three Registers therefrom were taken up with the Superintendent of Police, Shillong on 9th July, 1968. The Assistant Inspector General of Police (General). Government. of Meghalaya, Shillong has reported on 25.3.72 that the case No. 34 (3) 69 U/S 409/468 IPC which was registered in connection with the misappropriation of Government money in the Pool Transport, Shillong has since been charge-sheeted vide C.S. No. 233 dated 23.8.71 and the same is subjudice. The case of misappropriation of Government money in Pool Transport Office is also under investigation of the Anti Corruption Branch, Assam.

It is also not correct to say that State Pool Cars were sold by auctlion at a "Throw-away" price.

It is also not a fact that three files relating to State Pool Car deal are missing from the office of the Assam and Meghalaya State Road Transport Corporation.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, there are certain anomalies in the Department and there are certain specific cases also in the particular branch of the State Pool Car

Department Whether Government propose to include this particular branch of the department in terms of the reference of the Enquiry Committee ?

Shri Harendra Nath Talukdar : Sir, we will examine it.

Discussion under Rule 301

Shri Dulal Chandra Barua : Mr. Speaker, Sir, I want to draw the attention of the Leader of the House through you to the law and order situation of the State. At various places it is not satisfactoıy and the reasons I do not like to disclose. The Chief Minister is most probably aware that at Dhubri the situation has become worse since day before yesterday. Now, I want to know from the Chief Minister on this. I have learnt from some reliable quarters that the situation at Dhubri has become worse and some communal tendency has developed there. When the House is in Session we want to know from the Chief Minister about the situation of the entire State with special reference to Dhubri. I am apprehending, if proper step is not taken by the Government something serious may happen and it can be well imagined what will be the future of the State. Therefore, I request, without going into the details, that the Chief Minister will kindly apprise the House of the present situation throughout the State in respect of law and order and I propose Sir, under rule 188, there should be, after receiving the information from the Chief Minister, a secret session to discuss about the present situation thereadbare to suggest the steps to be taken by the Government. to curb such kind of communal tendencies which have already done a lot of harm to this State. I feel, if

the discussion that will take place in this matter, is made open, that may create confusion in different areas. Therefore, I propose that after consultation with the Leader of the House and our Leader there should be a secret session at least for 2 hours so that we can find out some solution in the matter. We cannot allow any one to go on doing anything and everything. We had bitter experience in the past. Due to our negligence in the past as a result of which our beautiful mother land has been cut into five pieces. Therefore, Sir, I would appeal that after discussion with our leader and the leader of the House you will fix a date for holding a secret session for this purpose.

Mr. Speaker : Generally under rule 301 after a notice is received it is sent to the Minister concerned. This notice was received at 10 a.m. and could not be sent to the Minister. I think, he will require some time.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : So far as the law and order situation is concerned, we have taken the strongest measures. Regarding the suggestion of Mr. Barua, I will discuss the matter with the hon'ble members over there and see what can be done.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, while we expect the Government will take all possible measures to curb the disturbances may I request the Chief Minister to take necessary steps so that this matter is not published in the press. Because, if it is published widely then this may create further trouble.

Shri Dulal Chandra Barua : That is why we have requested for a secret session.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : I will discuss this with the leaders.

Shri Dulal Chandra Barua : May I request the Chief Minister to circulate his statement on the capital issue.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : It will be done.

Shri Dulal Chandra Barua : What is the decision regarding extension by one day ?

(Voice : Yes) What is the opinion of the Chief Minister ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : I will go by the opinion of the members.

Mr. Speaker : I will call a meeting of the Business Advisory Committee.

General Discussion on the Budget

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰৰ এই আশাবাদী বাজেটখনে জনসাধাৰণৰ মাজত হতাশাৰ সৃষ্টি কৰিছে। মই আগতেই কৈ আহিছো যে চৰকাৰৰ এই গৰীবি-হতাও ধ্বনী আৰু অসম চৰকাৰৰ ২৯-৪-৭২ তাৰিখৰ চাৰকুলাৰ খনে জনসাধাৰণৰ মাজত হতাশাৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই চাৰকুলাৰ খনৰ কাৰণেই নিবনুৱা সমস্যা বৰ জটিল হব। এই চাৰকুলাৰ খনৰ কাৰণেই ই, এণ্ড, ডি, আৰু পি ডব্লিও ডিৰ বিভাগৰ পৰা অলপতে ১৪ হাজাৰ নিম্ন খাপৰ চাকৰিয়ালক বখাস্ত কৰা হৈছে। কিন্তু ওপৰ খাপৰ চাকৰিয়ালৰ ক্ষেত্ৰত একো বিঘিনী ঘটা নাই। তেওঁলোকৰ চাকৰি যোৱা নাই। তেওঁলোকে টকাপইচা পায়েই আছে। যোৱা ৩০ তাৰিখে মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই সেই সকলৰ চাকৰী ৰক্ষাৰ কাৰণে যি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল সেই প্ৰতিশ্ৰুতি লিখিত ভাবে কাগজে পত্ৰে নিদিয়াত স্থানীয় কৰ্তৃপক্ষই সেই কথা মানি লোৱা নাই আৰু চাকৰিৰ পৰা কৰ্মচাৰী বখাস্ত কৰিয়েই আছে। অলপতে চাৰিআলিৰ ইঞ্জিনীয়াৰ সকলে কোনো লিখিত আদেশ আদি নোপোৱাৰ কাৰণে কৰ্মচাৰী বৰ্খাস্ত কৰি আছে। তেনেকৈয়ে জোৰাই, হাফলং, বদৰপুৰ আদি ঠাইৰ পৰাও এই কৰ্মচাৰী বিলাকক চাকৰিৰ পৰা বৰ্খাস্ত কৰিছে। এই বিলাক কাৰণত জনসাধাৰণৰ মনত হাহাকাৰৰ সৃষ্টি হৈছে। মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই আদেশ লিখিত ভাবে দিলে তেওঁলোকৰ চাকৰি যোৱাৰ ভয় নাথাকে।

আনহাতে গোলাঘাটৰ তুখন ডুবিয়া আৰু বৰফলং চাহবাগিছা যত শ্ৰমিক আৰু বাবু মিলি ১১ হাজাৰ কৰ্মচাৰী আছে তেওঁলোকৰ চাকৰি যোৱাৰ সম্ভাৱনা দেখা গৈছে। কাৰণ সেই বাগানৰ মালিকজনে লোকচানৰ অজুহাত দেখুৱাই সেই বাগিছাখন বন্ধ কৰি দিব খুজিছে। তেওঁলোকে বাগিছা আৰু ইয়াত বিক্ৰী কৰি দক্ষিন আফ্ৰিকাত সস্তা দামত মাটি লৈ বাগিছা কিনাৰ কথা ভাবিছে। গতিকে এই বিলাক সুবিধা চৰকাৰে দিব নালাগে। বাগিছা বিলাক চৰকাৰৰ হাতত ৰাখিব লাগে আৰু যাতে শ্ৰমিক সকল নিবনুৱা হব নালাগে। পি ডব্লিও-ডিৰ যিবিলাক ঠিকাৰ কাম আছে সেই বিলাক ঠিকাদাৰ সকলক নিদি শিক্ষিত নিবনুৱা যি বিলাক আছে যেনে ইঞ্জিনীয়াৰ আৰু বাগানৰ অবসৰ প্ৰাপ্ত শ্ৰমিক আৰু তুখীয়া নিবনুৱা লোকক এই ঠিকাৰ কামত চৰকাৰৰ দায়ীত্বত কৰ্ম সংস্থাপন দিব লাগে। পি, ডব্লিও, ডিত ৱাৰ্ক চাৰ্জত কাম কৰা যি নিয়ম আছে এইটো মাৰাত্মক নিয়ম। এই ৱাৰ্ক চাৰ্জত ১৫-১৬ বছৰ কাম কৰাৰ পিচতো এই মানুহ বিলাকক স্থায়ী কৰণ কৰা নহয় বৰঞ্চ মানুহ বিলাকৰ চাকৰীৰ কোনো নিৰাপত্তা নাথাকে। এই ৱাৰ্ক চাৰ্জত কাম কৰা নিয়মটো উঠাই দিব লাগে আৰু সকলো মানুহকে ৰেগুলাৰ হিচাবত কাম কৰিবলৈ দিব লাগে। কাৰণ এজন মানুহক ১৫-১৬ বছৰ চাকৰি কৰাৰ পাচত খেদাই দিলে তেওঁলোকে অন্য ঠাইত কাম পাবলৈকো বয়স নাথাকে আৰু পৰিয়ালটোৰ ওপৰলৈও তুৰ্যোগ আহি পৰে। সেই কাৰণেই মই এই ৱাৰ্ক চাৰ্জত কাম কৰা পদ্ধতি উঠাই দিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো।

আমাৰ যিবিলাক টেকনিকেল ট্ৰেনিং ইন্সিটিউট আছে সেইবিলাকত ট্ৰেনিং লোৱা ছাত্ৰসকলক ট্ৰেনিংলোৱাৰ সময়ত বৃত্তি দিয়া হয়, এইদৰে চৰকাৰৰ টকা খৰচ হয় কিন্তু তেওলোকক নিযুক্তি দিয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ নাই। আমাৰ অসমৰ "আচাম কটেজ ইণ্ডাষ্টিজ ট্ৰেনিং ইন্সিটিউট ত' এতিয়া ছাত্ৰই পঢ়িবলৈ নাহে, আগতে বহুত ছাত্ৰই তাত ট্ৰেনিং লৈছিল। কিন্তু বৰ্ত্তমানে ইন্সাক্টৰ সকল ছাত্ৰতকৈ বেছি হৈছে। কিন্তু এতিয়া এনেকুৱা হল যে এই ট্ৰেনিং পাছ কৰি ওলাই অহাৰ পিচতো সেই ছাত্ৰসকলক চৰকাৰে কোনো সুবিধা দিয়া নেদেখো। মই চৰকাৰক এটা পৰামৰ্শ দিওঁ যে এই ছাত্ৰসকল পাছ কৰি ওলাই অহাৰ পিচতে তাতে কাৰখানা খুলি কাঠ, বাহঁ, বেত আদিৰ কামত নিয়োগ কৰিব লাগে। যিবিলাক কাঠ আৰু বাহঁ-বেতৰ বস্তু আমাৰ ইয়াত কৰা হয়, সেইবোৰৰ কাৰবাৰ

খুলি এই লৰাবোৰক নিযুক্তি দি সেই বস্তুবোৰ তেওঁলোকক বনাবলৈ দিব লাগে। তেতিয়াহলে এহাতে লৰাবোৰৰ নিযুক্তি হব আৰু আনহাতে চৰকাৰৰো সহায় হব।

আমাৰ যিবিলাক সমবায় আছে সেই সকলোবিলাক লোকচানৰ ঘৰতহে, লাভৰ ঘৰত এটাও নাই। কাৰণ তাত চৰকাৰে কঠোৰ ব্যৱস্থা লোৱা নাই। কোনোবা এজনে ৫।৬ হেজাৰ টকা খাই চাচ্‌পেণ্ড হৈছে আন এজনক নিয়োগ কৰিছে। ইজনেও ১৫।২০ হেজাৰ টকা খাইছে। কিন্তু তাৰ কোনো ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ নাই। এই সমবায় বিলাকত বছৰে বছৰে অদিত নহয়, মই কওঁ এই সমবায় বোৰ বছৰে বছৰে অদিত হব লাগে। আৰু লোকচান হোৱাত জড়িত বিষয়াসকলক সাস্তি বিহিব লাগে।

চাকৰীয়াল সকলৰ দৰমহা বঢ়াব লাগে। চাহবাগানৰ কৰ্ম্মীসকলক কোম্পানীয়ে সুবিধা দি কাম আদায় কৰাৰ দৰে কামৰ ক্ষেত্ৰত কঠোৰ ব্যৱস্থা লোৱাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ থাকিব লাগে। কিন্তু আমাৰ চাকৰীয়াল সকলৰ দৰমহাহে বঢ়োৱা হয়, কঠোৰ ব্যৱস্থা লোৱাৰ নিয়ম নাই। শেষত মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো যেন যেতিয়া তেখেত সকল সমষ্টি বিলাকলৈ যায় তেতিয়া যেন তেখেত সকলে স্থানীয় এম, এল, এ সকলক লগত লৈ যায় আৰু তেওঁলোকৰ মতেই প্ৰগ্ৰেম কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ভিতৰুৱা অঞ্চলবিলাকলৈ মন্ত্ৰী সকল নেযায়, স্কুল কলেজৰ ৰাজহুৱা মিটিং বোৰত ডাঙৰ মানুহে কথা কোৱাৰ সুবিধা পায়, কিন্তু সাধাৰণ মানুহে কথা কোৱাৰ সুবিধা কোনো দিনে নাপায়।

শেষত মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যাতে আমাৰ নতুন আশাবাদী চৰকাৰে দুৰ্নীতি দূৰিকৰণ কৰি জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থ পূৰণ কৰে, এই বিষয়ত আমাৰ বিৰোধী সদস্য সকলেও চৰকাৰক সহায় কৰিম। আমি আশা কৰিছো যাতে চৰকাৰে দুৰ্নীতি দূৰীকৰণ কৰি আমাৰ শাসন যন্ত্ৰটো নিকা কৰাৰ চেষ্টা কৰে।

*Shri Umaruddin : Mr. Speaker, Sir, in my experience as a legislator, this is the first time perhaps that the budget speech is very frank and candid which has laid bare the actual state of affairs of the finances of the State, and for this, I congratulate the Chief Minister. He has made very many confessions which naturally produces...... There is a saying that confession may be good for the soul

*Speech not corrected

but may not be good for the reputation, and particularly it is so in politics. Here in my opinion, he has not hesitated to lay bare before the House the bleak situation which has developed in the finances of the State over the years. Then as a result of the constraints which have come to bear upon the financial condition of the State, he has been compelled to present an austere budget, and which has as a matter of fact, caused certain amount of disappointment in certain quarters; because after-all, people expect that we shall proceed with our developmental plans with more resources and with greater activity to remove poverty and to bring about employment on a much larger scale than hitherto and thereby give satisfaction to our people. But Sir, the situation which has developed is such that there is no alternative from it, and that we must make economy in all directions. In this connection I should like to observe that over the years-during the last two decades- there has been practically no control over the finances; there has been no sense of economy as a result, we had to draw on deposits and overdraft. There is mounting gap between revenue and expenditure, mounting overdrafts from the Reserve Bank of India so much so that in 1970-71, the total overdraft reached Rs.110 crores. Though the difficulty has been created temporarily, I am glad that the Government of India has put its feet down on such reckless and extravagant expenditure on the part of of any State, Afterall why we need money ? We need money for the service of the people, for the economic development of the people so that we can bring about

higher standard of living, better education, better health services and so on so forth. Now, Sir. I find that all the revenues which come to over Rs.113 crores include Rs.56 crores as Central allocation under different Heads. Now, of this Rs.56 crores as well as our own resources, there have been some unnecessary expenditure which do not come to contribute for the development of the State. How s it that we have not been able to pay this 18 crores interest ; and how this interest accrued—this interest accrued out of certain loans which were obtained from the Government of India as well as out of market borrowings for certain specific developmental purposes. It was anticipated or rather stipulated at the time that each of the projects that we should take will bring in surplus or profit and out of that surplus or benefit it may be possible to pay back a part of the capital as well as the interest. In this connection Sir, I would refer to the observation made by the Chief Minister in his budget speech where he has shown the public debt position which is indeed alarming. He said that the plan stands at 200 crores; other central loans 107 crores permanent debt from market borrowings 33.67 crores ; un-funded debt on account of Provident Fund 15 crores and authorised ways and means 5 crores. Now, Sir, in a State like Assam this is much too heavy a debt burden unless we can try to raise our means by making our investments more productive. In this connection, Sir, I will point out as far as as I know on what different heads, on what different enterprises this money has been spent. The largest amount of loan namely 77 crores has been invested in the Assam State Electricity Board for

the development of power in the State. This Electricity Board apart from not repaying any part of the principal has failed to pay interest for all these years which has cone to 27 crores. Government under the obligation of this loan had to pay the entire interest from its own resources. Next cone the Flood Control and Irrigation. There I find the total amout spent up to 1968-69 is 22.27 crores and thereafter in the Fourth Plan on the basis of 4 crores a year they must have spent about 12 crores. So I find that a sum of Rs.40 crores have been spent by the Flood Control and Irrigation Department for flood control in the State. So I find that a sum of Rs. 38 to 48 crores have been spent by the Flood Control & Irrigation Department for flood control projects in the State and it has claimed that an area of 78 lakh acres have been protected from flood. It an area of 78 lakh acres which is at present 37% of the agricultural land of the State has been protected then why do we have flood ? Where all this money has gone ? We still complain of loss by flood. And then there is another specific stipulation in connection with each of the project ; those who will benefit from these projects will have to pay betterment levy. This is provision under the Act. There is also a stipulation in this regard in the gazette notification itself. My point is why after investing 40 crores of rupees and another 5 to 6 crores whether Government propose to impose any levy on those towns which have been protected and those people who have been benefited from these protection works. Therefore, the question arises if we live on investment in such a way that

it does not yield any result or if we do not care to get any benefit out of it in that case the blame is on the Government and not on anybody else. If the people are willing to pay their part of the betterment levy in view of the benefit that has accrued to them then the question arises has actually these projects benefited the people or have they not. If these projects have failed to give any benefit to the people for whose benefit these are constructed, then these people are not under any obligation to pay the Government and then the whole investment become barren investment and we shall have to meet it from our revenue. Now, Sir, public debt is a very dangerous thing. In this connection I shall quote a famous observation of Jafferson. He said "..............." That is the stage we have come to. If we do not get any benefit from the Electricity Board, if we do not get any return from the money we have invested over the flood control measures, over the irrigation in that case we find ourselves in an embarassing position. And then again under our planning strategy we get some assistance from the centre and of this assistance is about 25% represent grants and the rest loan and this has been given on the promise being given that this money will be spent in productive projects which will result in direct benefit to the people. As for example if you spend money on irrigation that will give higher yield. If there is irrigation then drought will not destroy our crops. Last year there was a terrific drought in Mangaldoi in which Government had to spend 9 to 10 lakhs of rupees. Where this money has gone? Therefore, Sir, I want to say that our strategy should be now to make our invest-

ments productive. I suggest o the Chief Minister that we cannot neglect to recover the money that we have spent and it will be the right strategy. There should be a set of employees to examine how much money and projects have become productive and successful and how many people should be assessed to levy and how they can be improved to make more effective and productive. This must be the strategy that we must get money from our investment. Then again the Chief Minister has already said that we have reached a stage of saturation so far as taxation is concerned and the alternative is to go to the Centre for more allocation or cut down our development expenditure or we are in trouble. Then, Sir, I come to the next item irrigation. These are the most important heads where money has been spent. It is stated in the report Economic Survey Report of Assam 1970 that Rs. 3,77,000 hectres or 20 lakh acres of land has been brought under minor irrigation. In addition to that there is Jamuna Irrigation Project which is medium size project and then again some money has been spent by the Agriculture Department also. Now I find from my own calculation that about 22 crores of rupees have been spent on irrigation minor irrigation and medium irrigation, mostly minor irrigation. Even if 31 lakh bighas of land have been brought under cultivation and the potential created is duly utilised by the cultivators then why any of the cultivators, these beneficiaries are not assessed for levy which has been done in Maharashtra, Bhakra Nangal, Harayana and elesewhere.

Now, the question is whether these irrigation projects have really been successful as contemplated by Government ? My view is that they are not, at least most of these projects, more or less, are not satisfactory. Most of them are seasonal, and not peronniel. To be really effective, all these projects should be peronniel. Most of these projects are defective because of some technical defects, because of lack of technical know-how and such other vital data which are necessary to be collected to make a project really successful. My next point is that no body has gone, after completion of a project, to see whether the project is giving satisfactory service to the people for whom it is meant. I have some irrigation projects in my own districts. Some of these projects were constructed about 15 years ago. During this long period, nobody from the department has gone to see how these projects are working, or whether they are working at all. There is no arrangement, no machinery whatsoever to look to this aspect of the matter. Therefore I say, when nobody cares to look after the performance of a project, whether it is working satisfactorily or not whether it is at all working or not, I say a lot of public money go to waste. This sort of wastage of public money taken out of the loan given to the State Government should not be allowed to go on in this manner. Then I again draw the attention of the Chief Minister and suggest to him that there should be a similar enquiry to find out how many of these projects are not effective, why they are so, what is the cost therefor, the amount of revenue earned etc. and what steps are necessary to make them effective. After all. the money invested is public money,

money taken on loan from Government of India. We are paying interests for it year after year. These are the items on which Government invest money. I find from the Budget that in the shape of dividend from the various companies and corporations in which Government invest money, we are getting only Rs. 4 lakhs. It is however not clear how many crores of rupees have been invested by Government, but what I do find is tuat the dividend is only Rs. 4 lakhs. Similarly, there are other items of expenditure. There is one item of Rs. 107 crores. It has not been clearly stated what are the other Central loans' whether for non development purpose or development purpose I do not know. Of course we give lonas to local bodise, municipalities etc. for house-building, agricultural loans and loans also to flood affected people and so on and so forth. Therefore I would request Chief Minister that all these loans should be carefully examined with a view to find out on what different heads and what different rvences money has been invested. Again there is permanent debt. These debts are raised from the market. we have to create against that loan a sinking fund so that the lonas can amortised. I do not find whether any sinking fund was created and if such a fund has been created why a part of the loan was not liquidated. Therefore my point is that there is case of strict economy and austerity for enforcement of financial discipline with the utmost rigour possible. Otherwise we will land ourselves in disaster. We find how great constraint has been put upon our resources. Out of the Central allocations, already Rs. 56 crores 17 lakhs have been deducted in advance leaving only Rs. 28 cores which

will also be deducted in instalment system. I request Chief Minister to see that these deductions are made over a long period of time like long-term loans. Then again out of the development allocation, our contribution is very little. Out of 40 crores ear-marked for 1972-73, the Central allocation is Rs. 34 crores of which Rs. 24 crores is loan and Rs. 14 crores grant-in-aid, and our contribution should be Rs. 6 crores. Now as a result Rs. 17 crores have been taken away for purpose other than development and we are forced to cout down our expenditure. So I request the Hon.members to take a realistic and correct view of the situation. We have not been able to raise resources to match with our commitments. But still we have to deal with the situation in such a way that we can tide over the crisic that is facing us to-day. Now, out of Rs. 20 crores for development purposes -of course some money has been provided, but if we have to meet the demand of the situation, that is for the development of the economy of the most important sector viz. agriculture, highest priority should be given. 80% of our people are agriculturist, they are the porest section of our society. In my last speech I pointed out that out of 24 lakh agriculturists, about 20 lakhs have not holdings below 15 bighas. Therefore we have got to give highest emphasis on the agricultural sector. For that purpose highest emphasis should be given on irrigation. Now, these irrigations schemes on examination I find have not been taken up or selector on the basis of any sound study. Each irrgation project much be preced by agronomical and agro-economic study to find out the details of the incidence of poverty, suitability of the area

for more than one crops. These and similar other considerations should be gone into thoroughly before taking up an irrigation project. Then again, I find that all the irrigation projects are taken up by the N.E.D. without proper prior survy as to whether such projects are really needed by the people or whether the people will actually use the water when such a project is mode for them, whether the provision of such a project will lead to higher yieled and the people will be agreeable to pay the levy that will have to be imposed for the improved agricultural facility provided to them. These things have not been taken into consideration before the project is launched. Therefore I say there must be a complete lisioon between the agriculture Department and the irrigation Department. I personally feel though N.E.D. takenup lift irrigation, the Agriculture and E.&.D. also do the same work. Why should there be two departments to do the same type of work ? This sort of overlapping of work creates confusion worse confounded which should be avaided. Therefore, I suggest that the entire irrigation work, lift irrigation, mechanised irriation, tube-well irrigation all these should come under one department, viz. the Agricultvral Department. In that case it will be easy to fix the responsibility.

Then again Sir, another point, already there is poverty. We cannot talk it at the same time everywhere. We have got to select certain strategic places and also in my opinion it will be such places where by survey, the density of population, the incidents of small farmers and marginal farmers and other factors which I mean offect the development and economy and bronght forward the area

and get over the poverty and should be given priority. Also the Government of India has selected four districts in which they have, what is known as small farmers and marginal farmers, labourers and development agencies and which on the basis of the Government of India has committed to give a grant of Rs. one crore for three years. The State Government has already supplied certain services although those development can be brought forward in an intensive and accelerated manner. But from my own experience I find that the E & D Department the Department of Agriculture and Co-operation and Irrigation Department, I should say, that unless it is strengthen, unless special supervision and changes of activities, it will be impossible to develop and bring about the development on the free field. It is a most difficult task. Therefore Sir, we must activise and organise the field organisation we may not also have noted Leadership of the House, must have active part in every programme taken up in the particular area. There must be complete dedication, complete mobilisation of all the forces, then and there on we may build little impact on the position of the State of to-day. Then again, there are other sectors like industry where our progress has been very little. There also we have invested money but nobody knows what has happened. Therefore, Sir, I maintain, that a very difficult situation has arisen. In this situation, the Government, the people and the Members of this House have got to work together work vigorously with devotion and dedication so that we can set example to mobilise the people and bring them into the fold of development programme. Sir, we make

promises, we fulfil some of them, some of them are yet to be fulfilled, yet we have to go back to the people to get support from the people. But long time there is one question, the question is to work, it is not concerned with the storms, we have encountered those problem. The people asked the question, it is not the question of making of complain there any longer. Therefore, Sir, I feel, by all of us, let us organise ourselves to this stupendous task and challenging and gigantic task and do by all responsibilities to bring about those promises that is to remove the poverty and to win out as much employment as the situation wants.

Thank you

Shri Ataur Rahman : Mr. Deputy Speaker Sir, although the budget has not promised anything substantial, I appreciate the frankness with which it has been presented. Just now, the financial whether appears to be gloomy but I have every hope that with stringent economy measures, we will have fair sunshine in no time where new schemes for development will receive the light of the day. Sir, I also appreciate the emphasis laid on the necessity of eradication of corruption and the enthusiasm displayed in this connection by some of the younger members of the council of Ministers is praiseworthy. We hope the tempo will be maintained and the delinquenty continue to be punished. It is a matter of regret Sir, that financial position should have forced the hands of the Government to retrench the low grade employees and stop further recruitment against essential vacancies. I am however confident that the Government will tide over the present difficulty

and will be in a position to provide employment in accordance with the hopes generated during the last few months. In the field of agriculture Sir, I find that the only special scheme viz. Small and Marginal Farmers Development Scheme is languishing in the absence of proper guidance, the work has not progressed much. So also the much advertised Central farm at Kokilabari appears not to be promising well in the absence of proper liaison with the central Government. Latest report show that the officer-in-charge there is taking his own time and his own methods of work and own method of treatment to the local employes. If some restraint is not put, I think, the whole project will fizzle out. I hope the new and enterprising Agriculture Minister will be up to the task. Sir, I welcome the decision of the Government of India to allot another Jute Mill in Assam. Although the requirement is more than three in addition to the already existing one. In this connection, Sir, also several Members have raised the question and pointed out certain sites for location of the only scheme proposed to be sanctioned. I also cannot but refrain from referring the particular area where some attention should be given by the Government. I refer to North Kamrup area where we have densest population in the State and whereabout barring the Noonmati Refinery near about Gauhati in the South no other industry exists and where the existance of poverty is not less then in the neighbouring areas of Goalpara District. I should also submit that taking North-Kamrup as a whole, this should comprise the area producing the highest quantity of jute in the State. I, therefore draw the attention of the Government to please remember the case of

North-Kamrup while sanctioning the scheme which has been promised by the Government. Sir, as regards public Health, I should again refer to the necessity of looking after all the rural dispensaries well. These are in a horrible condition. Also I cannot but once again refer to the necessity of taking over the small sub-centres wherever there has been no other medical attention from our side. In Education, I would reiterate what I had submitted in a speech in the last session of the Assembly. I refer to Educational Institutions of different categories obtaining Non-Assamiya section of the people. These people as is wellknown have voluntarily taken to learning of Assamese but the facilities in the educational institutions among them are equal, may even less than those obtaining elsewhere in the State. I would therefore appeal to the Government to provide additional facilities in these educational institutions. I would therefore appeal to the Government to provide additional facilities in these areas so that the children of this section of the people could catch up with others in the sphere of education. It is particularly so in view of the wooing being made among this section of the people from the interested quarters. Let us beware. I have finished.

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড: মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী তথা বিত্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে, সেই বাজেটখন যদি বিচাৰ কৰি চোৱা যায় তেন্তে দেখা যাব যে, এইখন এখন গতানুগতিক বাজেট। এই চৰকাৰ গঠন হোৱাৰ আগতে নিৰ্ব্বাচনৰ আগতে জনসাধাৰণৰ ওচৰত যিবিলাক প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া হৈছিল সেই প্ৰতিশ্ৰুতি বিলাক এই বাজেট খনৰ ভিতৰত প্ৰতিফলিত হৈছেনে নাই আৰু সেই ফাললৈপৰা যদি বাজেটখন বিচাৰ কৰি চোৱা যায় তেনেহলে দেখদেখকৈ ওলাই পৰিব যে, জনসাধাৰণক যিবিলাক প্ৰতিশ্ৰুতি

দিয়া হৈছিল তাৰ কোনো ইংগিতেই এই বাজেটত নাই। এই বাজেটখনৰ বিশ্লেষণ চৰিত্ৰ বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে, ই এখন গতানুগতিক বাজেট। অকল গতানুগতিকেই নহয়, ই এখন উন্নয়ন বিমুখী বাজেট। ভবিষ্যতে এই বাজেটৰ দ্বাৰা কোনো উন্নয়নৰ সম্ভাৱনাই নাই। এজন মাননীয় সদস্যই কৈছে যে এখন উন্নয়নমুখী সমাজ, ৰাষ্ট্ৰৰ বাবে বা ৰাজ্যৰ বাবে ঘাটি বাজেট হব পাৰে এই কথাটো স্বাভাৱিক। উন্নয়ন মুখী ৰাজ্যৰ ঘাটি বাজেটত যদি উন্নয়নমুখী কাৰ্য্যকলাপ থাকে, উৎপাদন ব্যৱস্থাৰ সম্ভাবনা থাকে তেনেহলে সেই ঘাটিয়ে বিপদ আনিব নোৱাৰে। যদি সেই ঘাটিৰ লগত কোনো ৰকমৰ উন্নয়নমূলক ব্যৱস্থা নাথাকে, উৎপাদন বঢ়োৱাৰ কোনো ব্যৱস্থা নাথাকে তেতিয়াহলে ৰাজ্যখনৰ বাজেটখন যি ধৰণে চলি আছে সেই ধৰণে মুদ্ৰাস্ফীতি হেচা চলি থকাৰ ফলত এই ঘাটিয়ে বিপদৰ সৃষ্টি কৰিব। মুখ্যমন্ত্ৰীৰ বাজেট বক্তৃতাত এটা কথা দেখা গৈছে যেন আমাৰ আৰ্থিক দুৰৱস্থাৰ কাৰণে কেৱল কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেই দায়ী। আমাৰ বাজেটখন মূলতঃ কেন্দ্ৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। বাজেটৰ এঠাইত তেখেতে কৈছে যে যিবিলাক "It is confidently hoped that the Central Government will find no difficulty whatsoever in re-scheduling the recovery of the accumulated overdraft. The budgetary estimates for 1972-73 have been prepared on that basis."

যদি এই ৰিচিডিউল কৰাত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ সন্মত নহয় তেন্তে বাজেটৰ অৱস্থা কি হব? ফলত সমস্ত বাজেট ওলট-পালট হৈ যোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। এই বাজেটখন বিশ্লেষণ কৰিলে দেখা যায় যে মুলতে ইয়াৰ তিনিটা কথাই ঠাই পাইছে। প্ৰথমটো হৈছে আমাৰ আৰ্থিক দুৰৱস্থাৰ এটা বিবৰণ। ২য়টো হল মুখ্যমন্ত্ৰীৰ এটা কল্পনাপ্ৰসুত সন্তান এগ্ৰিকালচাৰ ফাৰ্ম্মি কৰপৰেচন আৰু তৃতীয়টো হল ভবিষ্যতে নতুন কৰ লগোৱাৰ ভাবুকি। এই তিনিটা বস্তুৱেই তেখেতৰ বাজেট বক্তৃতাত আছে। মাননীয় সদস্য সকলৰ লগত মই একমত যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা আমি যিখিনি পাব লাগে সেইখিনি আমি জোৰ কৰি হলেও আদায় কৰিব লাগিব। কিন্তু গোটেই বিশ্লেষনটো এনেকুৱাকৈ দেখুৱা হৈছে যেন আমাৰ সকলো দুৰৱস্থাৰ কাৰণে দায়ী একমাত্ৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ কিন্তু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ আৰ্থিক ভাৱে দায়ী হব পাৰে। বৰ্ত্তমানৰ মুখ্যমন্ত্ৰী ব্যক্তিগত ভাৱে দায়ী নহব পাৰে কিন্তু তেখেতৰ পাৰ্টিৰে যোৱা ২৫ বছৰ চলাই থকা চৰকাৰ এই অৰ্থনৈতিক দুৰৱস্থাৰ কাৰণে দায়ী নহয়নে? এই কথাৰ কোনো বিশ্লেষন এই বিবৰণত নাই।

মুখ্যমন্ত্ৰী হোৱাৰ আগতে তেখেতে যি ধৰণে কথা বতৰা কৈছিল তাৰ পৰা আমি আশা কৰিছিলো যে তেখেতে অলপমান অসম চৰকাৰক আত্ম সমালোচনা এই বাজেটত কৰিব। কিন্তু এতিয়া দেখা গৈছে ইয়াৰ কাৰণে অসম চৰকাৰ দায়ী নহয় কেৱল মাত্ৰ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে নিদিয়াৰ কাৰণে এই দুৰৱস্থা হৈছে। কিন্তু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা আদায় কৰাৰ কাৰণে যে অসম চৰকাৰ ব্যৰ্থ হৈছে সেই কথাৰ কোনো উল্লেখেই নাই। আৰু এই বিৱৰণীতোৰ ভিতৰত এই ফৰমোলা প্ৰয়োগ কৰা হৈছে। যাতে অসম চৰকাৰৰ ব্যৰ্থতা, গাফিলতিৰ বিষয়ে জানিব পৰা নাযায়। এতিয়া কথা হৈছে যে আমি যদি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত কম নিৰ্ভৰশীল হব লগা হয় যদি আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত ভিক্ষা কৰিবলগীয়া নহয় তেতিয়াহলে আমি আমাৰ ৰাজ্যৰ ভিতৰত সম্পদ আহৰণ কৰিব লাগিব। আমাৰ সম্পদ আহৰণ কৰাৰ সম্ভাৱনা কত হব পাৰে ? আমাৰ ৰাজ্যৰ অৰ্থনীতি কৃষি হৈছে কৃষি অৰ্থনীতি। কৃষি যদি উন্নত নহয়, তেনেহলে সম্পদ আহৰণ কৰাটো কল্পনাৰ কথা হব। আজি ২৫ বছৰে কৃষিৰ অৱস্থা আমি কি দেখিছো ? আমাৰ কৃষিৰ উৎপাদন বাঢ়িছে অধিক মাটিত খেতি কৰাৰ কাৰণে সেউজীয়া বিপ্লৱৰ কাৰণে নহয়। কৃষি ক্ষেত্ৰত আজি দেখা যায় যে বিশেষকৈ শিৱসাগৰ জিলাত এতিয়াও খেতিৰ মাটি শতকৰা ৫'৭ ভাগ আৰু লক্ষিমপুৰ জিলাত শতকৰা ৭'৭ ভাগ মাটিত এটাতকৈ বেছি খেতি হয়। ইয়াৰ মূল কাৰণ কি ? মাননীয় সদস্য শ্ৰীওমৰুদ্দিন চাহাবে কৈছে ইয়াৰ মূল কাৰণ হল পানী যোগানৰ ক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণৰূপে ব্যৰ্থতা, খৰাং আৰু উপযুক্ত পানী যোগানৰ অভাৱ। গোটেই অসমত ২৬০৯২২৩ হেক্টাৰ মাটিত খেতি হয়। কিন্তু এটাতকৈ বেছি খেতি হয় কেৱল ৪৮৩৭৯০ হেক্টৰ মাটিত। অধিক শস্য উৎপাদনক্ষম আই, আৰ এইট আৰু মনোহৰ শালী খেতি হয় ২'৯ ভাগ। বাঢ়িলেও শতকৰা ৩'৫ ভাগতকৈ বেছি হব নোৱাৰে। আমাৰ ৰাজ্যত ৰাসায়নিক সাৰ আটাইতকৈ কম ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। এতিয়া অসমত ১৮৩৮৪৫ হেক্টৰ কালটিভেট ওৱেষ্ট লেণ্ড আছে। সেইবিলাক এতিয়াও খেতিৰ তললৈ অনাৰ দিহা কৰা নাই। অথচ মাটিহীন কৃষকক মাটি নাই বুলি কোৱা হয়। যদি এই মাটিখিনি কৃষি উৎপাদনৰ কামত ব্যৱহাৰ কৰা হয় তেতিয়া হলে আমাৰ কৃষি উৎপাদন বাঢ়িব। কিন্তু আমাৰ দেশৰ ১৯৫৫-৫৬ চনৰপৰা ৬৯-৭০ চনলৈকে গড় উৎপাদন ক্ৰমে কমিছে। Autumnrice ৰ উৎপাদন ১৯৫৫-৫৬ চনত প্ৰতিহেক্টৰত আছিল ৯৫৬ দি:গ্ৰাম আৰু ১৯৬৯-৭০ চনত হ'ল প্ৰতি হেক্টৰত ৭১৭ কিলোগ্ৰাম ১৯৫৫-৫৬

চনত আছিল, অসমৰ চাউলৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰতি হেক্টৰত ৯৮৪ কিলোগ্ৰাম আৰু ১৯৬৯-৭০ চনত আছিল ৯৬৪ কিলোগ্ৰাম। ১৯৫৫।৫৬ চনত ১৩৪৫ কেজি আছিল প্ৰতি হেক্টৰত, আৰু ১৯৭০।৭১ চনত আছিল ১২১৭ প্ৰতি হেক্টৰত, যদিও খেতিৰ মাটি বঢ়োৱা হৈছে কিন্তু হেক্টৰ প্ৰতি গড়ে উৎপাদন কমিছে। তাৰ কাৰণ উদাহৰণ স্বৰূপে মই এটা দিব বিচাৰিছো। ৰাসায়নিক সাৰৰ ক্ষেত্ৰত যোৰহাট মহকুমাত 'এগ্ৰিকালচাৰ ক'পাৰেচনৰ জৰীয়তে যিটো ক'টা এল'টমেণ্ট দিয়া হৈছে তাৰ দায়িত্ব লয়েএজেন্সীক দিয়া হৈছে। সেই এজেন্সীয়ে সাৰখিনিক গুৱাহাটিত দেলিভাৰী লৈ ডিব্ৰুগড়ত বিক্ৰী কৰিলে, সেইখিনি যোৰহাটত ননমালে আৰু সেইদৰে যোৰহাটৰ কৃষক সকলক বঞ্চিত কৰিলে। মোৰ সমষ্টিতে এটা টিউব ওৱেল ৩।৪ লাখ খৰচ কৰি বহুৱা হৈছে এতিয়াৰ হিচাবত ১১।১২ লাখ টকা হ'ব। এজন নেতাৰ সৰহীয়া মাটি থকা আটাইতকৈ দ অঞ্চল এটাত সেইটো বহুৱা হ'ল। ফলত তাৰ ওচৰৰ মাটি বিলাকত পানী যোগান ধৰিব পৰা নাই। পানী যোগানৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীওমৰুদ্দিন চাহাবে কৈ গৈছে। মইও তাত দুই এটা কথা যোগ দিছোঁ।

তাৰ পিছত মই শিল্পৰ কথা কওঁ। কৃষিৰ পৰা আমাৰ উৎপাদন হব লাগিব আৰু শিল্পৰ পৰাও আমাৰ সম্পদ আহৰণ হব লাগিব। আমাৰ উদ্যোগ মন্ত্ৰী নতুনকৈ হৈছে। তেখেতক মই কেইটামান কথাৰ প্ৰতি সাবধান কৰি দিব খুজিছোঁ। উদ্যোগ বিভাগৰ নামত তেখেত এটা ঠগৰ আন্দাৰহে চকিদাৰ হৈছে। সেই কাৰণেই তেখেতক মই সাৱধান কৰি দিব খুজিছোঁ তেখেতে যাতে এই ঠগৰ আন্দাটো ভাঙিব পাৰে। কেনেকৈ সেইটো মই তাকে প্ৰমাণ কৰি দিব খুজিছোঁ। মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে তেখেতৰ বাজেট বক্তৃতাত অশোক পেপাৰ মিলৰ বিষয়ে কৈছে—The Work on the Ashoke Paper Mill Ltd. at Jogighopa is in Progress. We have not been furnished with any records showing the inventory of the assets of the Company as at the date of the Balance sheet. We have also not been furnished certificates by the management that at the time of handing over of the assets to the Receivers, all the assets of the Company were actually existing.

"Certain assets of the Company are in the custody

of the outside parties which are not being released by them pending payment of their claim. No provision has bee made in the accounts for the claims''

এই মিলৰ উদাহৰণৰ যোগেদিয়েই মই আমাৰ উদ্যোগ মন্ত্ৰী আৰু মূখ্য-মন্ত্ৰী মহোদয়ক সাৱধান কৰি দিব খুজিছোঁ। ডাবভাঙাৰ মহাৰাজাৰ এটা লিকুইডেটেড হোৱা মিলত আমাৰ অসম চৰকাৰে তাৰ অংশীদাৰ হৈ লাখ লাখ টকা তাত পানী কৰি উৰুৱাই দিছে। তাৰ ভাগ কোনে পাইছে ? কিয় এইটো হল ? বিহাৰত এটা ইউনিট আৰু এটা অসমত হব। বিহাৰৰ যি বিলাক পুৰণি যন্ত্ৰ-পাতি সেই বিলাক অসমলৈ আনিব আৰু তালৈ নতুন যন্ত্ৰ-পাতি বাহিৰৰ পৰা আনি স্থাপন কৰিব। তাত অডিত-ৰিপৰ্টত দিছে যে—

"The large expenditure on wharfage demurrage, storage and transport charges, which had been debited to Capital Works-in-progress continues to lie under that head, though in our opinion, such expenditure on account of abnormal circumstances and conditions should not have been capitalised". জইণ্টৰিচিভাৰৰ পৰা এচেট বিলাক লওঁতে অসম চৰকাৰে সকলোবিলাক পাইছিলনে ? অসম চৰকাৰে এই অডিটিৰিপৰ্টৰ কথা একো কব নোৱাৰে। অসম চৰকাৰৰ অডিটিৰে এই বিলাক অডিটট কৰিছিলনে ? আৰু এটা কথা মই কওঁ

"As the projeect had come to stand still and as there had been an element of over capitalisation of the actual realisation value of the assets included in the Balance Sheet, may not be the same as that in the accounts". তাৰ পিছত বোম্বাইত মেৰামতিৰ কাৰণে দিয়া কিছুমান যন্ত্ৰ-পাতি সেইবোৰ ৰিলিজ নকৰিলে। সেইবিলাক অসক চৰকাৰে এই দামৰ ভিতৰতে পালেনে ? অশোক পেপাৰ মিলৰ বিষয়ে মই আৰু এটা কথা কব খুজিছো—

"The possession of Assets and Properties of the Company were taken over by the Company on 19th July, 1970 from the Joint Receiver."

তাত এই কোম্পানী দেশ, দেখকৈ ওভাৰ কেপিটেলাইজড, হৈছে। চৰকাৰে তেনেকুৱা এটা কোম্পানীত অংশগ্ৰহণ কৰি কেনেকৈ লাখ লাখ টকা

লোকচান কৰিছে সেইটো আপোনালোকেই চাওঁক। এই কোম্পানীৰ বিগত কমপ্ৰমাইজ স্কিম হিচাবে আমাৰ চৰকাৰে ইন্দাষ্ট্ৰীয়েল ডেভেলাপমেণ্ট কৰ্পৰেশ্বন আৰু ইউনাইটেড বেংকৰ ধাৰৰ গাৰন্টি দিছে। গাৰান্টি সম্পৰ্কে এই সদনতে কেইবাবাৰো আলোচনা বিলোচনা হৈ গৈছে। অডিটৰিপটত উল্লেখ কৰা মতে কমপ্ৰমাইজ স্কিম মতে অসমত চৰকাৰে ধাৰ মাৰিছে ৪২৭৪৫৬'৪৬ টকা আৰু দিবলৈ বাকী আছে ১৩৬০৪৮'১১ পয়ছা। ১৯৬৭ চনৰ পৰা ১৯৭০ চনলৈকে অডিত হোৱা নাই। শেহতীয়া ভাৱে ১৯৭০ চনত হোৱা অডিটৰিপৰ্টত আছে। প্ৰকৃত মূল্য হিচাবত দেখুউৱা নহব বুলি অডিট ৰিপটত কৈছে

While going through the records it has been seen that certain assets and properties were not traceable and materials or found short. We suggest that a list of such assets and or materials should be prepared and adjusted in the accounts of the Company. কিছুমান বস্তু পোৱা হোৱা নাছিল। তাৰ বাহিৰেও এই কোম্পানীটোৰ লগত এটা বগা হাতী সাঙোৰ খাই আছে। এই বগা হাতীটো হৈছে sogee নামৰ ফান্স কোম্পানী। তাত দিয়া হব ১৪ লাখ ৪০ হেজাৰ ফ্ৰাঙ্ক। তাৰ ভিতৰত ৭লাখ ২০ হেজাৰ টকা টেকনিকেল এডভাইজাৰক দিব লাগিব আৰু ৭ লাখ, ২০ হেজাৰ তাত তেওঁলোকৰ থাকিব-লগীয়া মানুহ খিনিৰ পৰামৰ্শৰ কাৰণে। গাতকে এই গোটেই টকা ২০ লাখ টকালৈ আছে। তেওঁলোকক দৰমহাও দিবই লাগিব। এইটো সদনত আগতেও উল্লেখ কৰা হৈছে। তেওঁলোকৰ প্ৰজেক্ট ইঞ্জিনিয়াৰজনক প্ৰতিদিনে ৭০০ ফ্ৰাংঙ্ক, চিফ ইলেকটিকেল অফিচাৰ জনক দিনে ৬৫০ ফ্ৰাংঙ্ক,চিফ ইৰেক্টিং অফিচাৰ জনক দিনে ৪০০ ফ্ৰাংক আৰু এইদৰে ২০ জন কৰ্ম্মচাৰীক দিব লাগিব। কিন্তু দাৰ ভঙা মহাৰাজে এই বগা হাতীটো আমাৰ চৰকাৰৰ টেটুত আঁৰি দিলে! এই সকলৰ দয়াত অসম চৰকাৰৰ লাখ লাখ টকা পানীত পৰিল। ইয়াৰ পিছত মই অশোক পেপাৰ মিলৰ খৰছৰ এটা নমুনাও দাঙি ধৰিব খুজিছো। ফাউন্দেশ্যন ষ্টোন লে কৰিবৰ কাৰণে অশোক পেপাৰ মিলে খৰচ কৰিছে ৪০ হেজাৰ ৩০৫ টকা। ১৯৭২ চনৰ ৭ এপ্ৰিল তাৰিখলৈকে খৰচ কৰিছে—

বিদেশী বিশেষজ্ঞৰ ভ্ৰমনত	—১৮৮১৬৭'৩৯
এন্টাৰ টেইনমেণ্টত	— ১১৪৩০'৭৩
ডিৰেক্টৰৰ্চ ট্ৰেভেলিংত	— ৯৮০১'২৫

ইনকাম টেক্স, ফৰেইন টেক্‌নিচিয়ানচ্‌ — ৪৮৭১৯·০০
মটৰ কাৰ এক্সপানচেচ্‌ — ৭৭৬১৮·৩০

মই আৰু বেছি কথা কব নোখোজো, আপোনাৰ জৰিয়তে মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক মই সুধিব খুজিছো যে কাৰ অনুগ্ৰহত আৰু কোন ভিত্তিত অসম চৰকাৰে এই অশোক পেপাৰ মিলত অংশ গ্ৰহণ কৰিলে ? তাৰ বাহিৰে আৰু এটা কথা-তাত এজন পাৰ্চেজাৰচ অফিচাৰ আছে আৰু সেইজন হৈছে বিৰলাৰ পোনপতীয়া এজেন্ট, এয়েই সমাজবাদৰ নমুনানে কি ? অৱশ্যে মই আচৰিত হোৱা নাই কাৰণ বিৰলাৰ উকীল কেন্দ্ৰীয় উদ্যোগমন্ত্ৰী হব পাৰিলে অসমত বিৰলাৰ এজেন্ট পাৰ্চেজ অফিচাৰো হব পাৰে। আন এটা কথা যেন্ত-যে আমাৰ যিসকল থলুৱা ডেকাই উদ্দ্যোগ প্ৰতিস্থা কৰিবলৈ ওলাইছে চৰকাৰে সেইসকলক একেবাৰে সহায় কৰিব পৰা নাই দুটা কথাত, এটা হৈছে কেচা মাল যোগানৰ ক্ষেত্ৰত আৰু আনটো হৈছে তেওঁলোকৰ উৎপাদিত ৰস্তুৰ বিক্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত। যোৰহাটত এটা স্মলস্কেল কেফিন উদ্দ্যোগ কৰা হৈছে, ৰিজিয়নেল ৰিৰ্চাচ লেবৰ-টাৰীয়ে Process টো তৈয়াৰ কৰিছে। পেলনি যোৱা চাহৰ পৰা এই কেফিন তৈয়াৰ হয়, অথচ এই কেফিন ষ্টেট ট্ৰেডিং কৰপৰেচনে বিদেশী মূদ্ৰা খৰচ কৰি ৫০ টন কেফিন বিদেশৰ পৰা অনাইছে। অসম চৰকাৰে ষ্টেট ট্ৰেডিঙৰ লগত কিয় বন্দৱতি নকৰিলে যে আমাৰ ইয়াতে উৎপাদন হোৱা এই বস্তুটোৰ যোগান ধৰিব পৰা হয়।

মই আৰু এটা কথা কওঁ, দুটা কথাত চৰকাৰ সম্পূৰ্ণ ব্যৰ্থ হৈছে সেইটো হৈছে আমাৰ দেশৰ বস্তুৰ দাম নিয়ন্ত্ৰণ কৰা, আমাৰ দেশৰ বস্তুৰ দাম নিয়ন্ত্ৰণ কৰি ৰাখিব নোৱাৰিলে আমাৰ সমস্ত বাজেট ওলট-পালট হৈ যাব। দুৰ্ভাগ্য যে আজি আমাৰ যোগান মন্ত্ৰী মহোদয় উপস্থিত নাই, সেই কাৰণে মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ জড়িয়তে তেখেতক সুধিব খোজো যে তেখেত যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰীনে চেম্বাচৰ্ অৱ কমাৰ্চৰ মন্ত্ৰী ? চেম্বাচ অৱ কমাৰ্চে এখন লিষ্ট কৰি লৈ যায় আৰু তাতে এটা ৰাবাৰ ষ্টাম্প মাৰি যোগান বিভাগে তাত চহী কৰে। গতিকে যোগান বিভাগৰ পৰা আমাৰ কি লাভ হৈছে ? বিলেট ৰিৰলাৰ কমিটিয়ে গুৱাহাটীৰ কাৰণে কিছুমান বদৰ যোগান ধৰাৰ সিদ্ধান্ত কৰিছিল আৰু গুৱাহাটীৰ ডি চিয়ে তাৰ কাৰণে বিক্ৰদাৰ ঠিক কৰিছিল, কিন্তু সমস্ত বদ কলিকতাতে বিক্ৰী হৈ গল। সেই বদ আৰু গুৱাহাটী আহি নাপালে। যোগান বিভাগে কোনো বস্তুৰ দৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰে, সেয়ে এই বিভাগটো ৰখাৰ কোনো আৱশ্যক

নাই। কিন্তু মই দৃঢ়ভাৱে জানো যে পাইকাৰী ব্যৱসায় চৰকাৰৰ হাতলৈ নানিলে কেতিয়াও বস্তুৰ দাম বান্ধি ৰাখিব নোৱাৰে। গতিকে খাদ্য আৰু অন্যান্য আৱশ্যকীয় সামগ্ৰীৰ হলচেল ট্ৰেডিংটো চৰকাৰৰ হাতলৈ আনিব লাগে।

নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰত আমি কি দেখিবলৈ পাইছো? অকল শিক্ষিত দেকা লৰাৰ দ্বাৰাই যে আমাৰ নিবনুৱা সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছে এনে নহয়, আমাৰ যিখিনি উদ্যোগ আছে যোৱা ১০ বছৰত তাত মানুহৰ নিয়োগৰ সংখ্যা কমিছে। চাহবাগানসমূহত নিয়োগৰ দৈনিক গড় হৈছে ১৯৬১ চনত ৪৩৯০০০ আৰু ১৯৬৯ চনত ৩৮৯০০০, ৰাইচ মিলত ১৯৬৫ চনত ১৯৬৮ আৰু ১৯৬৯ চনত ১৭৩৯, কয়লা খনিত ১৯৬১ চনত ৪৫২৮ আৰু ১৯৬৯ চনত ৩৫৫৪ জন। কেৱল মাত্ৰ অলপ বাঢ়িছে চৰকাৰী কামৰ ক্ষেত্ৰত, তাকো বেছি বাঢ়িছে ওপৰ লেভেলত, লৰাৰ ইনকাম লেভেলত বঢ়া নাই। গেজেটেড অফিচাৰৰ সংখ্যা বাঢ়িছে ১৯৬০ চনৰ পৰা ১৯৬৮ চনলৈ শতকৰা প্ৰায় এশ কিন্তু মুঠ বাঢ়িছে শতকৰা প্ৰায় ৮৬ ভাগ। গতিকে দেখা যায় ওপৰৱালা চাকৰীয়ালৰ সংখ্যা বাঢ়িছে শতকৰা ১০১ ভাগ আৰু নিম্ন শ্ৰেণীৰ চাকৰীয়ালৰ সংখ্যা বাঢ়িছে শতকৰা ৮৭ ভাগ। এইদৰে ওপৰ লেভেলৰ চাকৰীয়ালৰ সংখ্যা বাঢ়ি বাঢ়ি গৈ আমাৰ শাসন যন্ত্ৰটো ওপৰ গধুৰ কৰি পেলাইছে। আমাৰ আৰ্থিক হেচা কমাবলৈ যাওঁতে লৰাৰ লেভেলৰ চাকৰীয়াল সকলৰ ওপৰত হেচা পৰিছে। কম-দৰ্মহা পোৱা চাকৰিয়াল সকলক খেদা হৈছে। এই প্ৰভাৱৰ ফলত বজাৰত মণ্ডাই দেখা দিব। তাৰ লগে লগে সৰু-সুৰা দোকানী বোৰক আঘাট কৰিছে। ভাৰত-বৰ্ষৰ বজাৰ খন হৈছে মনপলিৰ হাতত, সেয়ে বিক্ৰী নহলেও দাম নকমে। ফলত ঘৰে ঘৰে মানুহৰ হাহাঁকাৰে দেখা দিছে। তাৰোপৰি নতুন টেক্সৰ কথা কোৱা হৈছে। মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক সুধিব খোজো যে যোৱা ২৫ বছৰে আমাৰ দেশত যি টেক্স লগোৱা হল সেই টেক্সৰ কিবা ইভলুৱেশ্যন হৈছে নে? আমাৰ ৰাজ্যত মাত্ৰ এটা প্ৰত্যক্ষ টেক্সহে লগাব পাৰে সেইটো হৈছে এগ্ৰিকালচাৰত ইনকম টেক্স তাৰ বাহিৰে কোনো প্ৰত্যক্ষ টেক্স আমাৰ চৰকাৰে লগাব নোৱাৰে। তাৰ পিচত কমোডিটি টেক্সৰ কথা কওঁ এই টেক্সৰ ফলত বস্তুৰ দাম বাঢ়ে আৰু এই টেক্স গাৱঁৰ সাধাৰণ মানুহৰ ওপৰত পৰে, ধনী শ্ৰেণীৰ ওপৰত নপৰে। কিন্তু আমাৰ দেশত আকৌ কমোডিটি টেক্সৰ কথা চিন্তা কৰা হৈছে।

Mr, Dy Speaker : Please make it short and complete your speech.

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড : এতিয়া মই চেল টেক্সৰ কথালৈ আহো। এজন মানুহে ৭ টকা দি এটা কটনৰ কামিজ কিনিলে যি হাৰত টেক্স দিব লাগে আন এজনে ৯৫ টকা দি কটন টেৰিলিনৰ কামিজ এটা কিনিলেও সেই একে হাৰতে টেক্সকে দিব লাগে। কিন্তু আমি জনাত ৭ টকা দি কিনা মানুহজন নিশ্চয় দুখীয়া হব লাগিব। গতিকে ইয়াৰ পৰা দেখা যায় এই টেক্স ধনী দুখীয়াৰ ওপৰত সমানে পৰিছে।

আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এগ্ৰিকালচাৰ ফাৰ্ম কৰপৰেচনৰ কথা আগতেই কৈ গৈছে। মই তেখেতক অনুৰোধ কৰো যেন তেখেতে কিবা সিদ্ধান্ত লোৱাৰ আগতেই এই সম্পৰ্কে বিশদ বিবেচনা আৰু আলোচনা কৰে। কাৰণ এই যন্ত্ৰ-মাটিৰ সমস্যাটোৱেই আজি আমাৰ সন্মুখত আটাইতকৈ ডাঙৰ আৰু জটিল সমস্যা। অৱশ্যে মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৰে প্ৰগ্ৰেচিপ নহব পাৰো, কিন্তু মাটিৰ সমস্যাত আমি যাতে কোনো ডাঙৰ বিপদৰ সন্মুখীন হব লগা নহয় তাকে কামনা কৰো। কাৰণ আমি অলপতে দেখিছো যে আমাৰ ওচৰৰ এখন ডাঙৰ দেশৰ এজন ডাঙৰ নেতাই জাম্প মাৰিবলৈ গৈ হামখুৰি খাই পৰিল। আমিও যাতে সেই দৰে হামখুৰি খাই পৰিবলগীয়া নহয় তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগিব। আমি এগ্ৰিকালচাৰ ডেভে-লুপমেণ্টৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগিব। এই খিনিতে মই চৰকাৰক আৰু কেইটামান বস্তু চৰকাৰৰ হাতলৈ আনিবৰ কাৰণে দাবী কৰো। অইল ইণ্ডিয়াৰ যিটো বি অ চি অংশ সেইটো চৰকাৰৰ হাতলৈ আনিব লাগে। আমাৰ যি বিলাক বিলাতী মালিকৰ চাহবাগিছা আছে, যিবিলাক কয়লাৰ খনি আছে সেই বিলাক চৰকাৰৰ হাতলৈ আনিবলৈ মই দাবী জনালো। আমাৰ দেশৰ আৰ্থিক অৱস্থা একেবাৰেই বেয়া। সেই কাৰণেই চেলাৰিৰ চিলিং বান্ধি দিব লাগে। যাতে কোনো অফিচাৰে প্ৰতি মাহে ১৫ শ টকাৰ বেচি কোনেও নেপায়। তাৰোপৰি আমাৰ নৰ্থ ইষ্ট ৰেজিয়নৰ কাৰণে যি জন গৰ্ভনৰ ৰখা হৈছে সেই জন আটাই-কেইখন ৰাজ্যৰে গৰ্ভনৰ। গতিকে তেওঁৰ দৰ্মহা বা ইষ্টাব্লিচমেণ্টৰ কাৰণে যি টকাৰ দৰ্কাৰ হয় সেই টকা আটাইকেইখন ৰাজ্যই ভগাই লব লাগে। এই গৰ্ভ-নৰ জন উঠাই দিবৰ কাৰণে মই আগৰ সদনতো কৈ আহিছো আৰু এতিয়াও কওঁ। কাৰণ এই জন বগা হাতী পোহাৰ বাহিৰে আমাৰ কোনো কাম হোৱা নাই। আৰু তেখেতক যেতিয়ালৈকে পঠাব পৰা নাযায় তেতিয়ালৈকে তেওঁৰ কাৰণে হোৱা ব্যয় আটাইকেইখন ৰাজ্যই সমানে বহন কৰিব লাগে। কিন্তু আমি দেখিছো তেওঁৰ দৰ্মহাৰ কাৰণে আমাৰ বাজেটত ধৰিছে ৬৬ হাজাৰ টকা

কিন্তু নগালেণ্ডে ধৰিছে মাত্ৰ ১৮ শ টকা। তেওঁৰ পে অফ এষ্টাব্লিচমেণ্টৰ কাৰণে অসম চৰকাৰে ধৰিছে ২৬ লাখ ৯শ টকা কিন্তু নগালেণ্ড চৰকাৰে ধৰিছে মাত্ৰ ৪ লাখ টকা। এই বগা হাতী যদি পুহিব লগীয়া হয়েই তেনেহলে তেওঁক পোহাব খৰচ আটাইকেইখন ৰাজ্যই সমানে ভগাই লব লাগে।

প্ৰহিবিচনৰ ক্ষেত্ৰত মই কওঁ যে এই প্ৰহিবিচনৰ লগত মহামানব মাহাত্মাগান্ধী নামো ব্যৱহাৰ কৰি সন্মানিত নামটোৰ অবমাননা কৰিছে। এই ৰাজ্যত প্ৰহিবিচনৰ প্ৰচাৰৰ কাৰণে ৪ লাখ টকা ধৰিছে। এইটো উঠাই দিব লাগে। প্ৰহিবিচন উঠাই দিলে চৰকাৰৰ হাতলৈ বহু টকা আহিব। নতুন টেক্স নলগাই বাকী টকা টেক্স কঠোৰ ভাৱে আদায় কৰিব লাগিব। ইয়াকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Deputy Speaker : The House stands adjourned for lunch till 2.05 p.m.

(After lunch)

শ্ৰীবিজয় শৰ্ম্মা : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭২-৭৩ চনৰ যি বাজেট উত্থাপিত হৈছে, সেই বাজেটত, নানান সমস্যা স্বত্বেও, ঘাটিৰ পৰিমান ১২ কোটি টকাৰ ভিতৰত আৱদ্ধ ৰাখিব পৰাৰ কাৰণে মুখ্য মন্ত্ৰী তথা বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ক ধন্যবাদ জনাই এই সম্পৰ্কত আলোচনা কৰিব খুজিছোঁ। এই কথাটো বিভিন্ন সদস্যৰ ভাষণত উন্মুকিওৱা হৈছে যে যোৱা ২৫ বছৰত সম্পূৰ্ণ তিনিটা পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত টকা খৰছ কৰা স্বত্বেও আজিলৈ আমি সম্যক ভাবে টকা ওভোতাই পোৱা নাই। এই বিষয়ত বিচাৰ কৰিবলৈ যোৱাৰ লগে লগে উন্নয়ণমূলক কামত খৰছ কৰাৰ যি চৰিত্ৰ, সেই চৰিত্ৰ সম্পৰ্কেও আমি বিবেচনা কবিব লাগিব। ভাৰতৰ এজন স্বীকৃত অৰ্থ নীতিবিদ ভূতপূৰ্ব্ব কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী শ্ৰীঅশোক মেহতাই ব্যাখ্যা প্ৰসঙ্গত এবাৰ কৈছিল যে—অৰ্থ নৈতিক দিশত পিচপৰা এলেকাৰ উন্নয়ণ সাধনৰ ক্ষেত্ৰত কিন্তু নিয়োগত বেমেজালিয়ে দেখা দিয়ে, তেখেতৰ ব্যাখ্যাত এইটো প্ৰতিষ্ঠা কৰিব খুজিছিল যে পিচপৰি থকা অঞ্চলত বিত্তীয় নিয়োগ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত ইচ্ছা কৰা স্বত্বেও কেতিয়াবা উপাৰ্জ্জন বিমূখ খৰছ কৰিবৰ প্ৰয়োজন হয়। যিটো কথা আজি আমাৰ অসমৰ ক্ষেত্ৰত সত্য হৈছে, আৰু ইয়াক বোজা হিচাবে বহন কৰিবলগীয়া হৈছে—এইটো কথা সচাঁ।

আমাৰ কংগ্ৰেছৰ তৰফৰ পৰা খোলোছা ভাবে কোৱা হৈছে যে দাৰিদ্ৰ্য দূৰীকৰণৰ আলমত আমাৰ আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিবলৈ স্থিৰ হৈছে। গতিকে ইয়াত

বেলেগ ভাবে ভাবিলে একো থল নাই। যেনেকৈ বেমাৰীক ভাল কৰিবলৈ হলে কেতিয়াবা মৌ নিদি তিতা ঔষধো প্ৰয়োগ কৰিব লগীয়া হয়, ঠিক তেনেকৈ আজি আমাৰ চৰকাৰে বিত্তীয় সংকোচনৰ ব্যৱস্থা লবলগীয়া হৈছে। যিবিলাক ব্যৱস্থা আজি লোৱা হৈছে, দৰাচলতে সেইবিলাক ব্যৱস্থা ১৯৬২ চনৰ পাচতে লব লাগিছিল। মই পৰিসংখ্যাৰ কথাবিলাকৰ মাজলৈ নগৈ পাৰ্য্যমানে আৰু অনুস্তুপীয়াভাবে মাত্ৰ দুটা বিষয়ত দৃষ্টি নিবদ্ধ কৰিব খুজিছো। সদনত শ্ৰদ্ধেয় শ্ৰীভট্টাচাৰ্য্য দেবে উল্লেখ কৰাৰ নিচিনাকৈ অসমৰ উন্নতিৰ সকলোবিলাক কথা নিৰ্ভৰ কৰে প্ৰধানকৈ কৃষিৰ ওপৰত। তাৰ পাছতেই শিক্ষাৰ ফালে মনোনিবেশ কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত তেখেতৰ লগত মই একমত। কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত যিবিলাক ব্যৱস্থা সন্নিবিষ্ট হৈছে, সেই সমূহ যোৱা কুৰি বছৰে সন্নিবিষ্ট হৈ অহা গতানুগতিক ব্যৱস্থা। তাৰ পাছত বিজুলীশক্তি গাৱঁলৈ সৰবৰাহ কৰাৰ কথা।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্ৰীৰ বাজেট বিবৃত্তিত কোৱা হৈছে যে বিজুলী শক্তি গাৱঁলৈ সৰবমাহ কৰিব পাৰিলে আমাৰ দেশত সৰু সৰু উদ্যোগ গঢ়ি উঠিব, পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা হব, উন্নত পদ্ধতিত খেতি পথাৰ হব। মই এটা কথাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আৰ্কষণ কৰিব খুজিছো, সেইটো হল, আমাৰ অসমত বিজুলী শক্তিৰ শতকৰা ৭৫ ভাগ নিয়োগ হয় লাইট জলোৱাত, আৰু শিল্পত নিয়োগ হয় শতকৰা ১৫ ভাগ। কিন্তু ভাৰতত লাইট জলোৱাত নিয়োগ হয় শতকৰা ২০ ভাগ আৰু শিল্পত নিয়োগ হয় শতকৰা ৬৬ ভাগ। বিজুলী শক্তি সৰবৰাহৰ যিটো ভাবধাৰা সেই ভাবধাৰা যদি সলনি নকৰো তেনেহলে বিজুলী সৰবৰাহ কৰিবৰ কাৰণে কিছুমান টকা আমি উদ্ধত ধাৰ হিচাবে লৈ বিজুলী যোগান ধৰাৰ অৰ্থ নাই। আমাৰ ইয়াত বিজুলী শক্তি খটুৱাবলৈ হলে আমি ভাল ভাবে খটুৱাব লাগিব। আমাৰ অসমত খেতিয়কৰ সংখ্যা কম নহয়। আমাৰ ডেৰকোটি জনসাধাৰণৰ ভিতৰত ৪১ লাখ ২৪ হাজাৰ ৭২৮ জন হল বনুৱাৰূপে কাম কৰা মানুহ। তাৰভিতৰত খেতিয়ক হৈছে ২২ লাখ ৮৪ হাজাৰ ১৪১ জন। খেতিৰ কাম কৰা বনুৱা হৈছে ৪ লাখ ১২২ জন। এই ৩২ লাখ আৰু ৪ লাখ মানুহৰ কৰ্ম্মক্ষমতাৰ বিকল্প ভাবে আমি যদি যন্ত্ৰৰ গুৰিলৈ গুচি যাও তেন্তে আমাৰ সমস্যা সমাধান নহয়। আমাৰ বাইজৰ কৰ্ম্ম ক্ষমতা অপ্ৰয়োজনীয় ভাবে খৰচ হোৱাৰ যিবিলাক ব্যৱস্থা চলি আহিছে সেইবিলাকৰ পৰিবৰ্ত্তে আমি বিজুলী শক্তি প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিমনে নোৱাৰিম সেইটোহে মুখ্য কথা। আমি প্ৰায়ে গাৱঁৰ মানুহ। উপাধ্যক্ষ্য মহোদয়, আপুনি জানে যে এহাল গৰুয়ে এজন মানুহৰ সৈতে মৰনা

মাৰিলে প্ৰায় ৩।৪ ঘণ্টাৰ ভিতৰত ৫ মোন ধান সৰে। এই সময়খিনিত গৰু আৰু মানুহজন প্ৰায় ১০ মাইল বাট খোজকাঢ়ি যাব পাৰে। এই ১০ মাইল বাট যোৱাৰ বাবে গৰু আৰু মানুহ উভয়ৰে শক্তি হ্ৰাস হয়; এই অপচয় আমাৰ জাতীয় অপচয়। এই অপচয় আমি বিজুলী শক্তিয়ে পুৰাব পাৰোনে নোৱাৰো? কিন্তু আমি আচৰিত হৈছো কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত, কৃষি বিভাগৰ তৰফৰ পৰা, অপচয় হোৱা মানুহৰ শক্তিৰ পৰিপূৰক হিচাবে বিজুলী শক্তি অনাৰ কোনো ব্যৱস্থাই কৰা হোৱা নাই। এইদৰে শক্তি অপচয় হোৱাৰ বাবে কামৰ সময়ত গৰু আৰু মানুহৰ শক্তি হ্ৰাস হয়, তাক ৰোধ কৰিবৰ কাৰণে সম্যক আঁচনি আমাৰ হাতলৈ আনিব লাগিব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সিদিনা খবৰ কাগজত পাইছো যে, অসম চৰকাৰে ট্ৰেক্টৰ আনিব খুজিছে। টেক্টৰ অনাৰ গতানুগতিক পদ্ধতিৰ যি ভাৱধাৰা, সেই ভাৱধাৰাৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি যদি টেক্টৰ আনিবলৈ চেষ্টা কৰা হয় তেনেহলে আমাৰ খেতিয়কৰ কৰ্ম্ম সংস্থানৰ যি চলিত ব্যৱস্থা তাত আউল লাগিব বুলি ভাবিবৰ থল আছে। আমাৰ ৰাজ্যত চাউলৰ ক্ষেত্ৰত আমি যথেষ্ট পৰিমানে আগবাঢ়িছো। চাউলৰ ক্ষেত্ৰত ১৯৭০-৭১ চনত ২০ লাখ ৮০ হাজাৰ ৩৩০ হেক্টৰ আৰু টন হিচাবে ২১ লাখ ৩৬ হাজাৰ ৫৫৭ টন উৎপাদন হৈছে। ১৯৬৮ চনৰ পৰা ৭১ চনলৈকে খাদ্যৰ উৎপাদন যদিও বঢ়া নাই অথচ আমি কম যে ধানৰ ক্ষেত্ৰত আমি তৎক্ষনাত ভয় কৰিবৰ কথা নাই। কিন্তু মচুৰ, ৰহৰ, সৰিয়হ আদিৰ উৎপাদনৰ কাৰণে কি স্থকিয়া ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে সেই বিষয়ে চিন্তা কৰিব লাগিব। কাৰণ এনে স্থকিয়া ব্যৱস্থা নোলোৱাৰ পৰা আমাৰ ৰাজ্যলৈ ডাঙৰ সমস্যা আহি পৰিছে। টেকনো ইকনমিক চাৰভে অব আসাম এই সম্পৰ্কীয় বাখ্যা মই সমৰ্থন কৰো। আমি যদি অসমত ধান খেতি কৰা মাটিত মাহ সৰিয়হ আদিৰ খেতি কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰো তেনেহলে আমাৰ ৰাজ্যৰ মাহ তেল আদিৰ নাটনি দূৰ কৰা সম্ভৱ নহয়। সাধাৰণতে আমাৰ দেশত মচুৰ, ৰহৰ, বাদাম. গোমধান আদিৰ খেতি অক্টোবৰৰ পৰা ডিচেম্বৰৰ ভিতৰতে হয়। গতিকে ধানৰ পথাৰত এই খেতি কৰিবৰ হলে, ধান খেতি চেপ্তেম্বৰৰ ভিতৰতে চপোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিবই লাগিব। কৃষিক্ষেত্ৰত যিটো অতি প্ৰয়োজনীয় বিষয় আমি সেইটো ভবা নাই দৰাচলতে কবৰ হলে যিটো ব্যৱস্থা বেছি ফলপ্ৰসূ সেই-টোতহে আমি জোৰ দিব লাগিব। এই খিনিতে এটা প্ৰশ্নও আহি পৰে যে যদি **tractor** আনি আমি সকলো খেতিয়কক দিব নোৱাৰো তেনেহলে কোটিকলীয়া

গৰুৰে হাল বোৱাৰ ব্যৱস্থাই চলি থাকিব। কিন্তু এই হালৰ গৰু আহে কৰ পৰা ? মই অসমৰ কেইবাখনো ডাঙৰ ডাঙৰ হাটৰ গৰু বজাৰ ঘূৰি যি দেখিছো তাৰ পৰা কব পাৰো যে এই বজাৰ বিলাকত কিছুমান 'বেপাৰী' গৰু আহে। এই বেপাৰী গৰু ম'হ ঘাইকৈ ঢুফালৰ পৰা আহে। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ চৰ এলেকাৰ পৰা আৰু উত্তৰ প্ৰদেশৰ উত্তৰাঞ্চলৰ তিহিৰি গাৰোৱাল এলেকাৰ পৰা বছৰে কিমান সংখ্যক গৰু ম'হ এনেকৈ আহে সেইটোৰ পৰিসংখ্যা উল্লেখ কৰিবলৈ মই অপাৰগ। গতিকেই দেখা যায় যে আমাৰ কৃষিৰ কাৰণে হালৰ গৰু যোগান ধৰিব লগীয়া হয়। প্ৰধানত: গৰু ম'হৰ খুটিৰ পৰা। কিন্তু এই খুটি বিলাক থকা এলেকা তথা professional grazing Resevrve বিলাকত বেদখল হলে সেই ... আমাৰ ৰাজ্যৰ সামুহিক স্বাৰ্থৰ কাৰণে উচ্ছেদ হব লাগিব। এই সন্দৰ্ভত techno economic survey ৰ ১৭৩ পৃষ্ঠাত দিয়া ৰাখ্যা মই উল্লেখ কৰিব খুজিছোঁ। Techno-Economic Survey of Assam, page 176.

Low productivity of cattle in Assam is largely due to malnutrition, disease and poor breed characteristics. The size of the cattle is small due to mineral deficiencies in the fodder, specially calcium and phosphate. To improve the size of the cattle, fodder crops should be grown, use of concentrates (foodgrains wastes,mineral mixture) should be increased, stall feeding should be encouraged and suitable breeds should be evolved by artificial insemination drive and castration of scrub bulls.

আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বিবৃতিতো এই বিষয়ে উল্লেখ কৰিছে। এই উল্লেখ সম্পৰ্কে মই কবলৈ বাধ্য হৈছো যে ডায়েৰী ফাৰ্ম্ম হিচাবে যিবোৰ সংস্থা কৰা হব তাৰ দ্বাৰা আমাৰ হালৰ গৰুৰ সমস্যা সমাধান নহয়। কাৰণ stall feeding ৰ জৰিয়তে daiary প্ৰতিস্থাৰ ব্যৱস্থা কৰি, উন্নত সঁচৰ গৰু প্ৰজনন আৰু গাখীৰৰ ওপৰত হে জোৰ দিয়া হৈছে, হালৰ গৰু যোগানৰ ওপৰত নহয়। গতিকে ইয়াৰ দ্বাৰা মই মূখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰো P. G. R. বোৰক সংৰক্ষিত ব্যৱসায়িক বনাঞ্চললৈ ৰূপান্তৰিত কৰাৰ কাৰণে যেন দিহা কৰে। দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় যে এই বছৰৰ বাজেটত ইয়াৰ কাৰণে soil-conservation শিতানৰ aforestation ৰ কাৰণে কোনো টকা ধৰা হোৱা নাই। তত্ৰাচ প্ৰয়োজনৰ

ফাললৈ চাই চৰকাৰে বিকল্প ব্যৱস্থা হাতত লব বুলি মই আন্তৰিকতাৰে অনুৰোধ কৰো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি যেতিয়াই কিবা হিচাবৰ কথা কথা পঢ়ো, যেতিয়া economic review আদি পৰিসংখ্যা সম্বলিত কিতাপ পঢ়ো তেতিয়া অনুভূত হয় যে অসমৰ চাহ-শিল্পৰ ওপৰতেই আমাৰ দেশৰ ভবিষ্যত নিৰ্ভৰ কৰিছে। বেলেগ বেলেগ কৃষি উদ্যোগ সমূহো ঘূৰি ঘূৰি চাহ শিল্পৰ ওপৰতে কেন্দ্ৰীভূত হয়। এই বিষয়ে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা দৃষ্টি নিক্ষেপ হব লাগে। চাহবাগানৰ প্ৰাথমিক স্কুল বিলাক লোৱাৰ ব্যৱস্থা হৈছে সেইটো চৰকাৰে গভীৰ ভাৱে ভাবিবলগীয়া কথা। চাহবাগানৰ ডাক্তৰ সকলক কেৰানীৰ নিচিনাকৈ ব্যৱহাৰ কৰাৰ যি ব্যৱস্থা চলিছে তাক ৰোধ কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা লব লাগে। চাহশিল্পৰ ওপৰতেই যেতিয়া অসমৰ ভৱিষ্যত নিৰ্ভৰ কৰিছে তাৰ কাৰণে এতিয়া এনেভাৱে চৰকাৰে কাম কৰিব লাগিব যাতে এই চাহবাগানৰ বোৰ মূৰকত জাতীয়কৰণ কৰিব পৰা হয়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পঞ্চায়ত সম্পৰ্কে কবলৈ গলে, পঞ্চায়ত বিলাকৰ দ্বাৰা একো কাম হোৱা নাই বুলি কোৱা কথা সম্পূৰ্ণ ভুল বুলি কবলৈ মই বাধ্য। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ উদ্যোগত "Crash Programme' আচনিৰ মতে উন্নয়নখণ্ড সমূহলৈ যি আচনি আহিছিল সেই মতে বহু উন্নয়নখণ্ডই উৎপাদনক্ষম আচনিৰে কাম কৰিছে। সেই আচনিৰ কাম যাতে আগবঢ়াই নিব পাৰি তাৰ কাৰণে চৰকাৰে বিহিত ব্যৱস্থা লব লাগে। অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰৰ নতুন ভূমিনীতি মই ওলগ জনাইছো এই কাৰনেই যে ইয়াত বিজ্ঞান আছে। আগৰ সমবায়ৰ জৰিয়তে ভূমি বণ্টনৰ যি নীতি লোৱা হৈছিল তাত ভাবোচ্ছাস আছিল, কিন্তু বিজ্ঞান নাছিল। বৰ্ত্তমান চৰকাৰৰ নতুন-নীতিত সেই বৈজ্ঞানিক ধাৰাৰ সমাবেশ ঘটোৱাৰ কাৰণে আমি ইয়াৰ প্ৰতি ওলগ জনাইছো। সদৌ শেষত, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীদেবেন বড়া আৰু শ্ৰীনাৰ্জ্জাৰী ডাঙৰীয়াই আমাৰ শ্ৰীব্ৰহ্ম ডাঙৰীয়াৰ সমষ্টিত আৰু নিজ নিজ সমষ্টিত কোনো ৰাষ্টা-ঘাটৰ ব্যৱস্থা নাই বুলি কোৱা প্ৰসঙ্গত মই কওঁ যে, অকল এটা বা দুটা সমষ্টিতেই যে ৰাষ্টা-ঘাট নাই এনে নহয়, ৰাজ্যৰ অন্যান্য সমষ্টিতো সেই একেই অৱস্থা। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে বিকল্প ব্যৱস্থাৰ কথাও ভাবিলে ভাল হব। এই প্ৰসঙ্গত আমাৰ চৰকাৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰো প্ৰতিবেদন আছে যে আমাৰ নদীবিলাক যাতায়তৰ সুবিধাৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিলে ভাল হয়। এই ক্ষেত্ৰত মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি

আকৰ্ষণ কৰিলো। ৰাষ্টা-ঘাট নিৰ্মানৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ বিত্তৰ কিছুমান উৎপাদন বিমুখ বিনিয়োগ হৈ থকা কথা সচা অৱশ্যে কোনো ক্ষেত্ৰত কেতিয়াবা এইটোও কৰিব লগা হয়। এই প্ৰসঙ্গতে মই এটা কথাৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰো যে, crash-programme সন্দৰ্ভত ১০ মাইল দীঘল এটা আলিবাট বন্ধা হৈছিল। এই আলিবাট গাৱৰ মানুহে আকোৱালি ললে আৰু আচনিৰ নামানুসাৰে তাৰ নাম দিছে কেছৰ আলি"। এই "কেছৰ আলিৰ" ভাবধাৰাই আমাক উদ্বুদ্ধ কৰাৰ আশাৰে মোৰ বক্তব্যৰ সামৰনি মাৰিলো।

Shri Bijoy Krishna Handique : Mr. Deputy Speaker, Sir, I congratulate the Hon'ble Finance Minister for presenting a budget which is employment-oriented. I also express my most heart-felt thanks to him for avoiding taxation in his first ever full-fledged budget. No doubt the Finance Minister is under a moral obligation in this respect. since there are huge arrears in taxes to be relised, fresh taxation is hardly justified. He has, however, not ruled out the possibility of a few levies in future. I request him to see that these levies do not hit the common people who are already overburdened with taxes, direct or indirect. I also do admire the forthrightness and truthfulness with which the Finance minister has laid bare the exact financial position. This is, no doubt, great moral courage and is an indication that he has taken into full confidence the members of the House on either side.

Sir, in respect of the employment position, the budget clearly states that Government is anxious to ensure adequate representation of the local unemploped people in jobs in public as well as private sectors. It is heartening to to note that the total employment in the organized sector increased from 7.50 lakhs on 30th June, 1970 to 7.62 lakhs on 30th June, 1971. It is all the more

gratifying to observe that this increase was mainly due to more and more employment opportunities created in the public sector. However, I must admit in private sector and particularly in Government of India undertakings, the employment prospect of the local people has yet to improve. In tea gardens owned by British companies as well as Indian companies registered outside Assam, there is a systematic move to keep local people out. I hope the anxiety of the Government to ensure the claims of the local people in employment in such private sectors does not remain just a pious wish. The situation, however, is far worse in Government of India undertakings. I can cite instances from Regional Research Laboratory of Jorhat where a persistent effort is under way to deprive local candidates for jobs. Excepting the posts in the category of the Grade IV, all situations are advertised outside Assam in order to preserve that so-called "All India" character of such institutes. But in fact this is a mighty big hoax to fill posts with people coming from outside of Assam. Sometime back a post called Watch and Ward carrying a small salary which including all the allowances is about Rs. 250/, was advertized. And inspite of the availability of suitable local candidates, a person from out side was nominated. And when there was resentment all around, the post has not yet been filled. There are other instances also where appointment or promotion which is in favour of local people have been kept pending indefinitely. And, Sir, this post of Watch and Ward, though it carries a small salary, has now become a prestige issue. The Deputation of Youth Congres and The Stuedents' Union

made it known plainly to the authorities concerned on 3rd June this month that there will be a showdown on this issue if this appointment is not given to a local man and the post must not be kept pending : if must be filled but filled with a local man. I request the Hon'ble Chief fminister to intervene before the situation goes out of hand. What is, however, far worse and has a far more dangerous portent is the move—I use the would 'move' as 'conspiracy' is too strong a word to exclude the Chief-minister, as envisaged in the report of the Sarker Committee, from the Executive Council of the Regional Research Laboratories in states where they are located. Till now the Chief ministers are the chairmen of the Executive Councils of Regional Research Laboratories. In Assam, however, the Chief minister has not yet been named as the Chairman since his assumption of the charge once in January and then again in March, 1972. Now the C.S.I.R. which manage these laboratories wants to remove the Chiefministers from that exalted position for the obvoius reason that the chairman, if he asserts himself can play a very effective role in policy making which it does not want. This is undoubtedly detrimental to the intersst of the state. This is, Sir, a deeply-laid design contemplated at the top to curb the State Government control in the affairs of the Laboratories. Thus in its own State the Government will find its wings clipped and those who are in the helm of the affairs of the Laboratories will merrily go about their business overriding the claims of our local people in a cavalier way. Such designs to suppress the claims of the local people in employment must

be resisted, and this House which consists of the elected representatives from all over Assam should convey its deep resentment to the authorities of C.S.I.R. I am, however, not concerned over how the Chiefministers of other states where the Regional Research Laboratories are situated react to such a damaging recommendation. But it must be made known plainly to the C.S.I.R. and the Ministry concerned of the Union Ministry, that Assam shall not accept such a position. In ONGC, OIL India Ltd. Namrup Thermal and Fertiliser the same story of keeping local people in promotion is reported. I urge upon the Government to take a bold and decisive stand to assert the rightful claims of local job-seekers. Then and then alone the anxiety of the Government to provide jobs to the local people will have any meaning.

I quite appreciate the ways the channels are created to absorb the unemployed youth in productive projects as indicated in the budget. In the Agricultural sector Small Agricultural farm units are planned to be constituted to give employment to educated youths who will be trained to take over the units in due course on easy terms and conditions. And the Service Units is absolutely a novel idea. The scheme financed by Nationalized Banks to which the crops grown would be hypothecated and guranted by the State Government will attract the youths and go a long way in easing the acute unemployment situation. Since finance is guranteed and eqipments provided, there is nothing deterring the youths from going in for such schemes. In industry, too, the same desire to find employment for the unemployed is dominant. Besides initiating schemes to

promote development of natural talents among the educated unemployed and to give them incentives and facilities required for running small-scale industries, it has been decided to develop some industrial units departmentally and keep educated young men as under-study with the ultimate aim of handing these units over to them on easy terms and conditions when these units are in a position to run profitaly. Even the Department of Animal Husbandry and Vaterinary is entrusted with such schemes so the unemployed youths can establish themselves. Such work, Sir, will not only give them means of livelihood. This will revolitionize the age-old concept of employment. For the craze for white collar jobs which are supposed to turn up so-called "gentle men" still holds way among our young men. Such labour intensive schemes, however, will remove these false values, will establish the dignity of labour and will give them a meaningful existence. This will re-create a new faith, a new purposiveness in life and a new sense of values. Sir, if it is not revolution, I wonder what then revolution is. Revolution is not slogan-shouting with firy words on the streets. What we need is the shake-up in the stereo-typed and conventionalized way of thinking, a startling out of a life embedded in old values, old thoughts, old imagination. And in snch a spirit the budget throws a challange to young men and women. It is for them now how they respond to that challange. I am afraid, Sir, the Hon'ble members criticizing the budget have failed to appreciate this aspect. Many of them harp on the same string saying that these are nothing but promises which will never be fulfilled. Sir, we have taken a vow, we are determi-

ned that our commitment to the electorate shall be fulfilled. It is true Congress is in power for the last 25 years as alleged by my friends crtticising the budget. But, Sir, it is also true that revolutionary changes swept Congress in 1969 and the whole country felt the impect of this ideological upsurge, that this organization was rent by a fight between the forces of progress and the forces of reaction, that the forces of progress under the inspiring leadership of Shrimoti Indira Gandhi won a decisive battle. Is it not a fact that thereafter this Congress Government at the centre has brought forward radical measures like Bank Nationalization, Abolition of Privy purses, the 25th Amendment of the Constitution which this august House ratified a couple of weeks ago ? Sir, inspired and strengthened by such a genuine and sincere desire to bring about radical changes in the society, I as a Congressman assure those Hon'ble members who are assailed by a sence of doubt and uncertainity, that our utmost effort and energy will be summoned to action to make this budget a reality and to harmonize our promise with performance.

Mr. Deputy Speaker, Sir, there is, however, a lacuna in respect of the various schemes as proposed in the budget to absorb the unemployed. In absence of a time-bound program, these schemes appear to be vague. Because of the failure of our past commitment, it is quite natural that the people may view our present commitment in a mood of cynicism and scepticism. So to reinforce trsut and confidence concrete resulte are to follow within specified time limit. The budget also does not give any specified thoght to the problem of the unemployed engineers. Their case

is quite different from that of the common run of the unemployed people. For they are technically qualified and are vitally important for any developmental work of the country. So the coutry cannot afford to restrict the Engineering education as a negative approach to the problem of unemployment among the engineers. Thus we are brought face to face with a crisis wherein we cannot restrict the engineering education, yet at the same time we cannot provide them jobs. So we have to think of other avenues. Besides giving them facilities to take up work on contract under P.W.D. and E. & D. particularly constructional work, we have to explore the possibilities whether the engineering institutions may directly find employment for their unemployed alumni by giving them facilities to use the under-utilised capacity of their workshops and engineering equipment for manufacture or servicing operations and canvassing orders for them from industries in their neigbourhood. In fact, an experiment on these lines has been made in Tamilnadu in their Politechni in Madurai. The scheme is confined to unemployed Diploma-holders who have passed in the last two years. These diploma-holders are allowed to use the machinery and equipment in the Polytecnic workshop and laborateries when they are not needed for purposes of instructions. The Principal of the Institution has himself canvassed orders and local industry has responded very well and is giving small job orders like turn of bolt and nuts, making of fasteners, and componants and machine parts, cross arms for electric posts and smal structural fabrications. They also go to the extent of giving the raw materials.

It has been found that they are able to make about Rs. 8 to Rs. 10 per day each after paying for the hire charges for the machinary and transport of raw materials and finished products. The participants coming under this scheme are confident that they will soon be in a position to set up their own workshop or repair shop with loan from the nationalised banks and to employ a number of diploma. holders in such projects. Sir, such concrete measures must be taken if we sincerely are keen to put an end to the problem of unemployment.

Mr, Deputy Speaker, Sir, while appreciating the promises and possibilities in the proposed industrialization, I have, however, a grievance. This is about the Tea Corporation. When the Government announced formally its intention to form the Corporation a couple of years ago, hopes were raised that it would embark upon a plan of taking over the tea gardens gradually. We were assured that it would be the first step towards nationalization of the tea gardens. Unfortunately over the years a good number tea gardens owned by the British Companies were sold out. But the Government could not do anything to take them over because of its shilly-shallying over the formation of the corporation. The idea of the corporation dates back as far as to 1966. Since then the idea has to fight hard for survival. Various reasons are attributed for the delay in translating this idea into reality. They are: first, the conspiracy of the vested interests; secondly, the vacilitating policy of the Government and, thirdly, the indecision as to who would own the major shares—Government or the private enterpreneurs. We are, however,

happy, to learn that the corporation was registered four months ago with Government owning 60 p. c. of shares, thus having the power to dictate. But we are unhappy to observe that the corporation has not appreciated the urgency of the problem and appears to move in a happy-go-lucky manner. We won't accept their plea that four months are too short a time to show good results. For the tea estates are being sold out one after another in quick succession. Unless the corporation acts quickly, it will miss its mark and cannot expect to have the good gardens. It must make up the leeway, whatever reasons there might be for the delay in its formation. It is indeed a pity that during the last 4 months, in spite of the urgency of the matter, the corporation has not moved at all. It has now 2 crores of rupees as authorized capital. It should have made much headway in view of the competition among the bidders and the pace the sale transaction have been drawn up. I caution the Government that the vested interests are out with a detrmined bid to sabotage the corporation. For they know, if the corporation can stand, nationalization is not far off. An uneasy feeling has crept into the mind of many that vested interests are already at work doing the wire-pulling. This uneasy feeling has now grown into a suspicion when one of its top officials wrote a ridiculous letter in the Assam Tribune that these gardens were not "worth buying"! I however, fail to get at his criterion of 'worth buying'. It is indeed amusing and paradoxical that these gardens which according to him not'worth buying' are being sold out at fabulous price! I don't mean that the corporation

should go in for such fantastic price. But price can always be negotiated. And Government is always at a an advantageous position. For the Reserve Bank seeks the state Government's clearance before approving a sale transaction in sterling. But in spite of the advantage, the corporation is just sitting idle. Its indifference is indeed mysterious. Recently a big garden owned by a British Tea Company at Jorhat was on sale. Its estimated sale of tea for the year 1971 is to the tune of Rs. 70,0000/- (Rupees seventy lakhs). It has an up-to-date factory built at the cost of Rs. 12 lakhs. Likely the transaction is about to be completed with a business concern in Calcutta. Will the corporation still sit brooding on its own schemes while the gardens are being sold out under its very nose ? I am afraid, the corporation has deluded itself into a wishful thinking that the opportune moment has not yet come ! I think it can even now-ever at this late stage, can enter into negitiation with that company. What I mean, Sir, is clear : if the corporation meane business it must get ahead ; if it can't serve any useful purpose, it should be disbanded and that Rs. 2 crores which is indeed a sizable amonnt, should be utilised for other productive purposes. And one thing I would like to punch home to the authorities of the corporation that is a commercial under-taking and must make profit. It must not behave like The Assam State Electrucity Board or the Assam State Road Transport Corporation. Afterwards we are not going to accept any explanation as to why it ran into loss. Ideally the corporation should prepare itself resouscewise and experience-wise, to take up the management of tea gardens

the moment they are nationaliezd. After the 25th Amendment of the Constitution, I don't think natinalization—at least from the point of view of the corporation, will be a difficult proposition.

Mr. Deputy Speaker, Sir, broad indications are given in the budget that in the sphere of land reforms Assam has kept abreast of development in other parts of the country. We are happy to learn that redical legislation fixing ceiling on rural and urban land and property is under way. We are also encouraged by the Hon'ble Chief Minister assurance on the flood a couple of days age in reply to a question that this ceiling will be gradually lowered in course of time. So far so good. But more legislation is not enough. What is important. And the path of implementation inded thorny. So what Government should do is to launch a vigorous implementation operation immediately after the legislation in respect of the ceilings has passed through the Assembly. Otherwise, I am afraid, there will not be much land to be distributed among the landless. Implementation of the land policy will be real test of the Govt's readicalis. Delay will spell disester ; dealy will deny justice to the people ; dalay will defeat the very purpose of the policy. When I speak of the immediate ceiling operation, it is not only in respect of agricultural land, but also in respect of the excess land of the tea gardens. Already a few Associations of Tea Planters have approached the Government either to do away with the ceiling or at least to amend the proposed ceiling on the plea of extending plantation and raising production. Sir, it is interesting to note that this enthusiasm to boost up production is

always seen whenever the Gove nent expresses its intention to fix the ceiling, no matter ether the ceiling is higher or lower. So no time should lost by way of talk or negotiotions. Government mus be firm in carrying out whatever decision it has taken. f necessary, Government should take over the excess lar by an ordinance.

Before I conclude, Sir, I ap al to the Chief Minister to consider the suggestions mad y the Hon'ble members in the House and take concret neasures to ally the fears doubts expressed by many over e actual implementation of our schemes, so that our pr ises do not remain just promises, so that whatever is pro sed in the budget is translated into reality.

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী : মাননীয় উপ ক মহোদয়, মই বাজেটখন পঢ়ি চালো আৰু দেখিলো যে ইয়াক দুই ভ ভাগ কৰিব পাৰি। মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই বিত্তমন্ত্ৰী হিচাবে এই সদনত ৰ বাজেট ডাঙি ধৰিছে তাৰদ্বাৰা তেখেতে সদনৰ মেম্বৰ সকলক বশীভূত কৰ কাৰণে আপ্ৰাণ চেষ্টাৰে দেখুৱাইছে যে আমাৰ বিত্তীয় অৱস্থা একেবাৰে বেং আমাৰ অৰ্থনৈতিক অৱস্থা বৰ বেয়া বুলি সদনৰ সদস্যসকলৰ লগতে টেই ৰাইজকে বুজাবলৈ বুলিয়েই এই বাজেট দাঙি ধৰিছে। ইয়াৰ কাৰণে তেখেতে কিন্তু কাকো দোষ দিয়া নাই। কেৱল সৰলতাৰে দেশৰ অৰ্থনৈ অৱস্থা ব্যাখ্যা কৰিছে। ইয়াৰ বাবে ব্যক্তিগত ভাৱে আগৰ মুখ্যমন্ত্ৰী ম মোহন চৌধুৰী নাইবা চলিহা ডাঙৰীয়া বা আকৌ আগৰ মুখ্যমন্ত্ৰীক দে কৰিলে অন্যায় হব। সেইবাবেই বৰ্ত্তমান বাজেটত পাৰ্টিৰ সন্মান আৰু মৰ্য বজাই ৰাখিবলৈ আপ্ৰাণ চেষ্টা কৰিছে। যিটো পাৰ্টিয়ে আজি ২৫ বছৰ প্ৰতিশ্ৰুতি আশ্বাস দি দি তলৰ খাপৰ মানুহৰ আজি এই অৱস্থা কৰিলে তাৰ কোনো ধান এই বাজেটত নাই। দিব পৰা নাই। আকৌ দ্বিতীয়তে হল ইয় কোনো নতুন পৰিকল্পনা নাই। আমি দেখিছো ইয়াত 'নিল' বুলি দিা তাৰ পিচত গতানুগতিক ভাৱে টকা ধৰিবলৈ গৈ ইক'নমিক কাট কৰি নুগতিক কামত ব্যাঘাট জন্মাইছে। কিয়নো প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত বহলাব ানো আশা নাই। পূৰ্ত্ত বিভাগটো

১৪ হাজাৰ নে ২১ হাজাৰ লেবাৰৰ চাকৰি যোৱাৰ ফলত তেওঁলোকৰ অৱস্থা নোহোৱা হৈছে। তল খাপৰ মানুহ যিবিলাকে শাকান্ন খাই থাকে তেওঁলোকক চাকৰিৰ পৰা খেদি বেছি লাভ হোৱা নাই কিয়নো সেই লোকসকলে মাথোন ৬০-৭০ টকা মানহে দৰমহা পায়। তাৰ সলনি ওপৰৰ ফালৰ মানুহ বা জিলা পৰ্য্যায়ৰ নতুবা ৰাজধানীৰ ওপৰৰ ফালৰ অফিচাৰ কমাই দিলেহে কাম হব। তলৰ খাপৰ কাম কৰি শেষ কৰিব নোৱাৰা কেৰেণী সকলক কাট কৰিলে নহব ওপৰৰ মানুহহে কাট কৰিব লাগিব। শিক্ষা বিভাগতে ডিৰেক্টৰ, ডেপুটি ডিৰেক্টৰ, জইন্ট ডিৰেক্টৰ আদি অনেক, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীদেবেশ্বৰ শৰ্ম্মাই আগৰ বাৰ বিধান সভাত কোৱাৰ দৰে শ্বিলঙত কোনোবাই হোচোকা খালেও ডি-ডি-পি-আই নতুবা এ-ডি-পি-আইৰ গাতহে হোচোকা খাবলগীয়া হব। গতিকে ইয়াতো শৰকৰা ১০-১৫ ভাগ কমালে ভাল হলহেতেন। কাজেই এই দুটা ছবিৰ কথা আলোচনা কৰিববৈলে গলে যোৱা ২৫ বছৰৰ কথা কব লাগিব। বৰ্ত্তমান যি অৱস্থা সেই একে অৱস্থাই। ভাৰতৰ প্ৰধান মন্ত্ৰী ৺জৱহৰলাল নেহৰুৱে কৈছিল যে সমাজবাদী সমাজ কৰিব লাগে। কিন্তু আজি ২৫ বছৰে দুখীয়া আৰু বেছি দুখীয়া আৰু ধনী আৰু বেছি ধনী হৈ গৈছে? যাৰ দুহেজাৰ আছিল তাৰ ৫ কোটি হ'ল আৰু যাৰ ৫০ কোটি আছিল তাৰ ৫০০ কোটি হ'ল। আজি ২৫ বছৰে আমি সমাজৰ যি ছিত্ৰ দেখিছো গৰিবী হতাওঁৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁৰ দেউতাকে যি কৰিছিল এতিয়া ছোৱালীয়েও সেই কাৰ্য্যপন্থাৰে চিঞৰ বাখৰ কৰিছে যেন এইটো এটা ৰিজিদ কথাহে। এতিয়া দেখিছো এই গৰিব সকলৰ মাতবোল নাইকীয়া কৰি দিব। এওঁলোকৰ ইচ্ছা হ'ল গৰিব সকলে চিঞৰ বাখৰ নকৰিলে ইয়াত অৰ্থাৎ শ্বিলঙত বহি প্ৰসাসন যন্ত্ৰটো চলোৱাত সুবিধা হব। গতিকে এই ছিত্ৰাতে জনসাধাৰন নৈৰাশ্যজনক হোৱা স্বাভাবিক।

আগতে কৈ আহিছো দেশ স্বাধীনতা লাভ কৰাৰ পাচত যেনিবা জমিদাৰী প্ৰথা উচ্ছেদ কৰিলে কিন্তু তেওঁলোকৰ মনোভাৱ ন'গল। সিদিনা সদনত কোৱা হৈছে যে জমিদাৰ সকলৰ অপৰাধ নাই প্ৰথাটোতহে অপৰাধ। এই কথাটো তেওঁলোকৰ মনোভাৱ এইটো অত্যন্ত বিশাক্তজনক। এই মনোভাৱ আজিলৈকে তেওঁলোকৰ দূৰীভূত নহ'ল—আজি ইয়াৰ সমাধানৰ কাৰণে জমিদাৰ বা মালিক অজিত নাৰায়নক মাৰিলেই তাৰ সমাধান হবনে? তেওঁলোকৰ মাজত যি মনোভাৱৰ সৃষ্টি হৈছে সেই মনোভাৱৰ কোনে দূৰ কৰিব? ৰাজশক্তি বা প্ৰশাসনে কৰিব নোৱাৰে, কোনেও কৰিব নোৱাৰে? গতিকে স্বাধীনতাৰ পাচত দুখীয়া

নিষ্পেষিত সকলে যি আশা কৰিছিল সেই আশা আশাতে থাকিল। গতিকে এই নীতি এতিয়াও সংশোধন কৰিব লাগে। গতিকে গণতান্ত্রিকৰ যি ছবি সি প্রকতমান হৈ উঠিছে। ধুবুৰী মেচ ফেক্টৰীৰ পৰা শ্রীপ্রকিতিশ বৰুৱা তহাৰ পাছতো তেওঁলোক একেদৰেই জীয়াই আছে। অর্থাৎ উদ্যোগপতি সকল উদ্যোগ-পতি হৈয়ে গৈছে, তেওঁলেকে বেছি শোষন নিষ্পেষন কৰি আছে। গতিকে এই বিলাকৰ মনোভাৱ পৰিবর্ত্তন কৰিব নোৱাৰিলে বাজেটত বেছি টকা ধৰি ৰাজ্যত কোনো শান্তি আনিব নোৱাৰে, সমাজবাদ গঢ়িব নোৱাৰে বা সমভাৱ আনিব নোৱাৰে। কাজেই এই ক্ষেত্রত জমিদাৰী উচ্ছেদ হৈ গ'ল কিন্তু তেওঁলোকে হুলস্থুল কৰি সমবায়ৰ নাম কৰি মাটিবোৰ ৰাখি থলে। ফলত এওলোক এতিয়া জ্যোতদাৰ হৈ পৰিল। এই জমীদাৰী যোৱাৰ পাচত দুখীয়া জনসাধাৰনে আশা কৰিছিল যে মাটি পাব কিন্তু মাটি পালে জানো? ৰাম শ্যাম যদুৰ নামত মাটি ভাগ কৰি চকুৰ আগতে এতিয়াও সেই মাটি ভোগ কৰি আছে। পট্রাত নামটো বদলোৱাটোনো কি ডাঙৰ কথা। কলিকতা বোম্বে আদি ঠাইত ৰাতিৰ ভিতৰতে টেক্স ফাকি দিয়াৰ কাৰণে কোম্পানীৰ নাম বদলাই দিয়ে এইবিলাকক ধৰাৰ কাৰো শক্তি নাই। সেই কাৰণে কৈছো যে আপোনালোকে গাদী এৰি দিয়ক কিন্তু নাহে।

ৰাজ্যখনত কল্পনাৰ যি ফুৰন্ত তাক বাস্তৱত ৰূপায়িত কৰিবলৈ অন্ততঃ গোটেই নোৱাৰে আধাটো কৰিব পাৰে কিন্তু আধাও কৰা নাই। গোৱালপাৰাৰ জমিদাৰী উচ্ছেদৰ পাচত পুনৰ বন্দবস্তিটো পুৰনা কথা যদিও পুৰনাক নোদোহাৰিলে নতুন দৃষ্টিভঙ্গি নাহে কাৰণে কওঁ তাত মণ্ডল কানোনগোৱে লক্ষ লক্ষ টকা ঘটিলে বোধকৰো শ্বিলঙতে তাৰ ভাগ আছে। তাত মণ্ডল কাননগোৱে সচাক মিছা মিছাক সচা কৰা উঠিপৰি লাগিল। জমিদাৰী উচ্ছেদ হ'ল হয় কিন্তু তাৰ সংশোধন আজিও হোৱা নাই। তাত যিটো চাৰ্কোল অফিচ আছে তাক ৰাইজে চাৰ্কোল অফিচ বুলি নকয় চাৰথাৰ অফিছ বুলিহে কয়, কাৰণ নামজাৰি আদি ক্ষেত্রত ৰাইজ পইছা ভৰি চাৰখাৰ হল। সমাজবাদ বা ৰাষ্ট্র নিয়ন্ত্রণৰ ক্ষেত্রত তাত যি অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে তাৰ কেতিয়া সংশোধন হব কোৱা টান।

ইয়াৰ আগতে এই সম্পর্কে যেতিয়া মাননীয় শ্রীমহেন্দ্র মোহন চৌধুৰী মুখ্য মন্ত্রী আছিল তেতিয়া আমাৰ ফালৰ পৰা কেবাবাৰো 'ডেপুটেচন' দিয়া হ'ল কিন্তু কোনো কাম নহ'ল। শেষত চৌধুৰী ডাঙৰীয়াই মোক কলে যে' আপুনি যি ঠাইত এনে কাৰবাৰ বেছি হৈছে তাত ঠিক কৰক, মই যাম'।

সেইমতে কৰা হ'ল কিন্তু এই খবৰ আগতেই পাই অফিছাৰ সকল সাৱধান হৈ থাকিল আৰু দুই এক ঘন্টাৰ ভিতৰতে সকলো সুখবৰনী কৰি দিলে। এইটো তেওঁৰ দাগ, পট্টা হয় নে নহয় ইত্যাদি সাক্ষীৰাদী লৈ ঠাক ঠিক কৰিলে। এচ, ডি, চি সকল মহাপুৰুষ। মণ্ডল-কানুনগুৱে ভেটি খায়, কিন্তু এদিনৰো কাম নহয়। চেকেটৰী, ডিৰেক্টৰ সকলক মন্ত্ৰীয়ে একো কৰিব নোৱাৰে। মন্ত্ৰীৰ কোনো ক্ষমতাও নাই। এটা কামৰ কাৰণে মন্ত্ৰী এজনে সাত দিনৰ ভিতৰত টকাটো পে-মেণ্ট দিবলৈ কৈছিল। পিচত অফিচাৰ জনক লগ পোৱাত তেওঁ কলে বহুতো মন্ত্ৰীয়ে এইভাগে কৈ থাকে-এইবিলাকৰ কি মূল্য আছে? আমি এনেই হৈ হাল্লা কৰিছো, প্ৰকৃততে গনতন্ত্ৰ খটম হৈ গৈছে। মই মাটি বন্দৱস্তী সম্পৰ্কত চৰকাৰৰ তীক্ষ্ম দৃষ্টি আকৰ্ষন কৰিছো। এচ, ডি, চি মহোদয় সকলে মোক গৈ কয় আপোনাৰ মাটি সংশোধন কৰি দিব লাগে। মই কৈছো আগতে দুখীয়া ৰাইজৰ মাটি সংশোধন কৰি দিয়ক। মোৰ এতিয়াওঁ ১৪ বিঘা মাটি খৰচ হৈ আছে। চৰকাৰে জমিদাৰী প্ৰথা উচ্ছেদ কৰি জমিদাৰী নিজৰ হাতলৈ আনিলে। চৰকাৰে তেতিয়া কৈছিল যাৰ যেনেকৈ মাটি আছে ঠিক তেনেকৈ থাকিব। তাৰ চুক্তিও আছে। কিন্তু সেই মতে কাম নহল। মই এই বিষয়ে বাৰে বাৰে কৈ আছো। ই এদিন ৰুদ্ৰ মুৰ্তি ধৰিব। মানুহ এই ২৫ বছৰ সহ্য কৰিলে আৰু কিমান দিন সহ্য কৰিব। চৰকাৰে চিলিং আইন এতিয়া ৫০ বিঘা কৰিলে। শিল্পৰ কাৰণে যেনেকৈ উৎসাহিত কৰা হৈছে ঠিক তেনেকৈ কৃষিৰ কাৰণে খেতিয়কক উৎসাহিত কৰিব লাগিব। হাল নোবোৱা মানুহক মাটি দিব নালাগে। কিন্তু জইণ্ট পৰিয়াল বিলাকক কৃষিত উৎসাহিত কৰিবৰ কাৰণে এশ বিঘা মাটিও দিব লাগিব। জইণ্ট পৰিয়াল ভাঙি দিয়াৰ নিৰ্দ্দেশ চৰকাৰৰ আছে নেকি? উকালতি কৰি বে-আইনি ভাৱে এশ বিঘা জমি কৰিব তাক মই কেতিয়াও সমৰ্থন নকৰো। যি সকলে খেতি কৰে তেওঁলোকক খেতি কৰিবৰ কাৰণে মাটি দিব লাগিব। মই এশঘৰ পৰিয়ালৰ এটা চাৰ্ভে কৰি দেখিছো যে আঠ ঘৰ জুতদাৰ আছে। সেই অঞ্চলৰ ভিতৰত নিজৰ মাটিৰে চলিব পৰা আঠজন আছে। আধি খেতি কৰা মানুহ ২৫ জন। ৫ বিঘাৰ পৰা ১০ বিঘালৈ মাটি থকা মানুহৰ সংখ্যা হল ২৫জন। অলপ সংখ্যক মাটি থকা মানুহৰ সংখ্যা হল ৫ জন। এশ জনৰ ভিতৰত দুজন ভিক্ষাৰী। একোটা চাৰ্কেলত ৮-৯ হেজাৰ মানুহ থাকে। গতিকে এই বিলাক মানুহৰ কথা ভালকৈ চিন্তা কৰিব লাগিব। তাৰ পিচত ৩৫-৪০ টকা দামৰ

মৰাপাট বেপাৰীসকলে ২০ টকাত কিনি লৈছে। এইদৰে বেপাৰী সকলে মানুহ বিলাকক ঠগাইছে। আনহাতেদি নিত্য প্ৰয়োজনীয় বস্তু কেৰাচিন আদি দুখীয়া ৰাইজে এক ডেৰ টকাত কিনিব লগা হৈছে। এই ধৰণে বাহিৰৰ বেপাৰী সকলে লাভ খাইছে। এহেজাৰত ৫ টকা লাভ কৰিলে কোনো কথা নাই। গতিকে আজি কেপিটেলিষ্ট মানুহৰ সুবিধা হৈছে। গতিকে মাল ৰেলত আনোতে যিমান খৰচ পৰে জাহাজেৰে আনিলে হয়তো সিমান খৰচ নপৰিব। আজি সকলো বস্তুৰে দাম বাঢ়ি গৈছে। ৰাষ্টাত গোলমাল হলে বস্তুৰ দাম বাঢ়ে। ধনী মানুহ বিলাকে ইয়াৰ একো গম নাপায়। দুখীয়া মানুহে ইয়াৰ ফল ভোগ কৰিব লগা হয়। এই দুখীয়া মানুহ বিলাকে পইচা বেছি দি বস্তু কিনিব লগা হৈছে। অসমৰ খেতিয়ক আৰু শ্ৰমিক সকল অতি দুখীয়া আৰু সেইবিলাকে কেতিয়াও একো সুবিধা নাপায়। গতিকে আজি বাংলাদেশৰ লগত ৰেল ৰাষ্টাৰে হি যোগাযোগ ব্যৱস্থা কৰিব সেইটো অতি সোনকালে কৰিলে ভাল হয়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বনজ সম্পদ সম্পৰ্কত ইয়াকে কব খোজো যে, আমাৰ গোৱালপাৰা জিলাতে শাল কাঠ বিলাক চুৰি কৰি বজাৰত বিক্ৰি কৰিছে। ইয়াত ৰেঞ্জাৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ফৰেষ্টাৰ, ডি এফ, অ আদিলৈকে জৰিত আছে। অথচ যিবিলাক মানুহৰ কাঠৰ প্ৰয়োজন তেওঁলোকে কাঠ নাপায়। অথচ দিনে দিনে কাঠ বিক্ৰি হৈ আছে ধৰোতা নাই। হাই হাই কৰাৰ বাহিৰে আমাৰ কোনো উপায় নাই। এই বিষয়ে মই মুখ্য মন্ত্ৰীৰ ওচৰত এটা কমপ্লেইন দিছো। কিন্তু তাৰ কোনো উত্তৰ মই আজি পৰ্য্যন্ত পোৱা নাই। আনহাতে আমাৰ ৰেভিনিউ মন্ত্ৰী শ্ৰীগগৈ ডাঙৰীয়া নতুন নহয়। আজি দেখা গৈছে যে, অফিচাৰৰ ইংগিততে মন্ত্ৰী সভা হৈ আছে এইটো অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি। অফিচাৰৰ সহায়তে আজি ইলেকচনত বহুতো জিকি আহিছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, বিজুলী সম্পৰ্কত মই ইয়াকে কব খোজো যে, আমাৰ ইয়াত শতকৰা ৫ জন মানুহে বিজুলী ভোগ কৰিছে। অথন অসম চৰকাৰে ১০৬ কোটি টকা গেৰান্টি দিব লগীয়া আছে। অসমৰ ২১ হাজাৰ গাৱঁৰ ভিতৰত মাত্ৰ ১ হাজাৰ গাৱত হে বিজুলী শক্তি প্ৰয়োগ কৰা হৈছে। বাকী ২০ হাজাৰ গাৱত কেতিয়া যে বিজুলী শক্তি প্ৰয়োগ হব তাৰ কোনো ইঙ্গিত নাই! আমাৰ বিত্ত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, এই ৫ বছৰৰ ভিতৰত ২১ হাজাৰ গাৱত বিজুলী যোগান ধৰিব। এতিয়া দেখা গৈছে যে, যোৱা ২৫ বছৰত মাত্ৰ ১ হাজাৰ গাৱত বিজুলী শক্তি প্ৰয়োগ কৰা হৈছে তেনেহলে কুৰি হাজাৰ

গাৰত বিজুলী শক্তি প্ৰয়োগ কৰিবলৈ কিমান দিন লাগিব, সেইটো চিন্তা কৰক। ইলেকট্ৰিচিটি বিভাগত কিমান লোকচান হৈছে সেইটো অডিট ৰিপোৰ্ট চালেই গম পায়। আমাৰ পাবলিক একাউন্ট কমিটি আছে, এষ্টিমেট কমিটি আছে এই বিলাকে দিয়া ৰিৰ্পোটৰ প্ৰতি দৃষ্ট্ৰি ৰাখিব লাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, শেষত মই এটা কথা কব বিচাৰো যে, প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ লগত আমি হাত মিলাই 'গৰিৱী হতাও' পূৰ্ণ সহযোগিতা দিম। যদিহে পদক্ষেপ লেয়া হয় তেতিয়া আপোনালোকে পাবলিকক আটক কৰিব নোৱাৰিব। এই বছৰৰ ২।৪ দিনৰ ভিতৰতে আপোনালোকে ইয়াৰ ছবি দেখিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ব্যক্তিত্যৰ ওপৰত অসমীয়া মানুহৰ আস্থা আছে। তেখেতৰ সৰলতা আৰু দৃহতাৰ ওপৰত আমাৰ সকলোৰে আস্থা আছে। সেইবাবে আশাকৰো আমাৰ আশা বিলাক যেন আকাশত বিলীন হৈ নাযায়। যদি আমাৰ আশা পূৰণ নহয় তেন্তে মানুহৰ ডেমক্ৰেচিৰ ওপৰত বিশ্বাস নাইকীয়া হব। মই আমাৰ ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে আহিছো। আমি অসমৰ শান্তিপূৰ্ণ অৱস্থা বজাই ৰাখিব পাৰিব লাগিব। গতিকে আমি চাবলাগিব আমাৰ আচনি বিলাক খিৰ স্থিৰ ভাবে কৰিব লাগে। বন ৰক্ষা কৰিবলৈ হলে প্ৰয়োজন হলে হাতী মাৰিব লাগিব। সিংহ মাৰি হলেও হৰিন ৰক্ষা কৰিব লাগিব। ইয়াকে কৈ মই মোৰ বক্তৃতা সামৰিলো।

*শ্ৰীমতী তৰুলতা বৰা: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে ১৯৭২-৭৩ চনৰ যিখন বাজেট ডাঙি ধৰিছে, অসমৰ বৰ্ত্তমান বিত্তীয় পৰিস্থিতিলৈ চাই এইখন অতি তাত্‌পৰ্য্য আৰু উদ্দেশ্যধৰ্ম্মী হৈছে। ৰাইজৰ ওপৰত কোনো নতুন কৰ কাটলৰ বোজা নানি দেশৰ সম্পদ ৰাজি উত্‌ঘাটন কৰিবৰ বাবে আৰু অনাদায়ী কৰ আদায়ৰ বাবে যি ইঙ্গিত আমাৰ আগত ডাঙি ধৰিছে এইটো সময়োপযোগী হৈছে বুলি কব লাগিব। এফালে অন্য বছৰৰ বাজেট বোৰলৈ সম্পুৰ্ণ লক্ষ ৰাখি অতি সাৱধান ভাবে বৰ্ত্তমান অসমৰ অৰ্থনৈতিক দিশৰ লগত সঙ্গতি ৰাখিবলৈ অপ্ৰাণ চেষ্টা কৰা হৈছে। ই বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বিচক্ষণতাৰ পৰিচায়ক। যদিও ঘাটি বাজেটত উন্নতমুখী দেশৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু উপকাৰিতা আছে তথাপি প্ৰতি বছৰে ঘাটি বাজেট দাঙি ধৰি বিগত বছৰবোৰত আমাৰ অৰ্থনৈতকি ভেটি সোলোক ধোলোক কৰি তুলিলে। সেয়েহে প্ৰতি বছৰে ঘাটি বাজেট দাঙি ধৰি আমাৰ অৰ্থনৈতিক ভেটি গঢ়ি সুদৃঢ় কৰক চাৰি শোচনীয় অৱস্থাতহে পেলালে।

*Speech not corrected

এই বছৰৰ বিত্তীয় পৰিস্থিতিত প্ৰায় ১২ কোটি টকাৰ ঘাটি দেখুৱা হৈছে। এই ঘাটি পুৰাবলৈ আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে ব্যয় সংকোচন আৰু কৰ আদায়ৰ ইঙ্গিত আমাৰ আগত দাঙি ধৰিছে। এইটো এটা ভাল প্ৰচেষ্টা হব যদি তাক সম্পূৰ্ণ ৰূপে কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা যায়। কিন্তু কিন্তু মিতব্যয়ীতা ৰক্ষা কৰিবলৈ যাওতে যাতে উন্নয়নমূলক আচনি সমূহত বাধা নপৰে তালৈ আমাৰ চৰকাৰে দৃষ্টি ৰাখিব লাগিব। মিতব্যয়ীতা কৰিবলৈ যাওতে আমাৰ চাৰি পাচ বছৰ চৰকাৰৰ কাম কৰি থকা অস্থায়ী পদৰ পৰা বৰখাস্ত কৰাটো জানো উচিত হব? চৰকাৰৰ বৰ্ত্তমান বিত্তীয় নীতিত গোটেই অসমতে চৰকাৰি চাকৰি কৰা চাকৰিয়াল সকলৰ মাজত এটা সন্ত্ৰাসৰ সৃষ্টি হৈ এনেয়ে ক্ৰমবৰ্দ্ধমান নিবনুৱা সমস্যাই অসমত ব্যাপক ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। গতিকে এই কৰ্ম্মচাৰী সকলক চৰকাৰে আগতে কিবা এটা কৰ্ম্মসংস্থান দিয়ে তেওঁলোকক কামৰ পৰা বৰখাস্ত কৰাটো সমীচীন হব।

দ্বিতীয়তে এই ঘাটি পুৰাবলৈ ঋণ সংগ্ৰহৰ প্ৰবল প্ৰচেষ্টাৰে বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে হাতত আচনি লৈছে কিন্তু এইখিনিতে এটা প্ৰশ্ন হয় যে আমাৰ চৰকাৰে ঋণৰ বোজা আৰু মুৰত দাঙি লোৱাতো জানো উচিত হব? ঋণ কৰিও ঘিউ খোৱা নীতি আমি পৰিত্যাগ কৰিব লাগিব। তাৰ পৰিবৰ্তে আমাৰ ৰাজহ আহৰণৰ কি থল আছে তাকহে উৎঘাটন কৰিবলৈ আমি সচেষ্ট হব লাগে। ৪৫ কোটি টকাৰ ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ ওভাৰ ডাফট্ হওতেই ইয়াক বন্ধ কৰি দিছে। আমাৰ ভয় হৈছে যে ঋণ লওতে শেষত ঋণৰ বোজা বৈছি হৈ উপায়ন্তৰ হৈ অসম খনক অন্যক চলাবলৈ দিবলগা হয়নেকি। এনে এটা পৰিস্থিতিযে নাহিব সেইটো কব নোৱাৰি। আমি কিবা এটা কাম চলাব নোৱাৰিলে বা তাৰ পৰা আয় কৰিব নোৱাৰিলে ভাৰালৈ দিব লগা হয়। আমাৰ ক্ষেত্ৰতো যাতে তেনে অৱস্থা নহয় তালৈ আমি সুক্ষ্ম দৃষ্টি ৰাখিব লাগে। ৰাজহ আয়ৰ শিতানত বাজেটত প্ৰায় ১১৩ কোটি টকা ধৰা হৈছে। কিন্তু ১৯৭১-৭২ চনৰ সংশোধিত বাজেট মতে ১৩১ কোটি টকা ৰাজহৰ আয় কেনেকৈ কমি গৈছে ইয়াৰ পুংখানুপুংখ হিচাব এটা আমাৰ বিত্ত-মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব বুলি আশা কৰিলো। সেইদৰে বনকৰ আয়ৰ ক্ষেত্ৰত সংশো-ধিত বাজেত মতে ৬১ হেজাৰৰ ঠাইত এই বছৰত ৩ কোটি ৮৩ লাখ ৫০ হেজাৰ ধৰা হৈছে। প্ৰায় ৩১ লাখ ১১ হেজাৰ টকা কমি যোৱাৰ অৰ্থ কি? চৰকাৰে ইচ্ছা কৰিলে বন বিভাগৰ পৰা আৰু কৰ আশা কৰিব পাৰে। কিয়নো বজাৰৰ মূল্যতকৈ প্ৰায় ২-৩ টকা কম মূলত প্ৰতি কিউবিক ফুট কাঠ মিল বিলাকত চৰকাৰে যোগান ধৰে। এটা কুপত শতকৰা ৯০ ভাগ কাঠ ঠিকাদাৰৰ যোগেদি

চৰকাৰে যোগান ধৰে। চৰকাৰৰ সাৰ প্ৰতি কিউবিক ফুট কাঠৰ মূল্য ৫.২৫ পয়চা। আনহাতেদি বজাৰৰ মুল্য হল ৭.৫০ পয়চাৰ পৰা ৮.৫০ পয়চালৈ। এই হিচাবত আমি ৰাজহ হেৰুৱাব লগা হৈছে। কিয়নো উদ্যোগপতি সকলক তথা বহিৰাগত আৰু কোতিপতি সকলক অসমৰ বনসম্পদবোৰৰ মৌৰস খাবলৈ দিয়া হৈছে? এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। প্ৰসঙ্গক্ৰমে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে অসমৰ থলুৱা লোকৰ এনে এটাও মিল নাই। লগতে থলুৱালোকৰ নিযুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত সদায়ে আওকানকৰি অহা হৈছে। চৰকাৰে ইয়াৰ এটা সমীক্ষা কৰি চাব পাৰে। তাৰোপৰি ডিব্ৰুগড় জিলাৰ দুটা বনসংমণ্ডলৰ যোৱাবছৰৰ আয় আছিল ১ কোটি, ১০ লাখ টকা। যদিহে চৰকাৰে নতুন নীতি প্ৰবৰ্ত্তন কৰি কাঠৰ মূল্য খোলা বজাৰত এৰি দিয়ে, তেন্তে ইয়াৰ আয় হবগৈ ডিব্ৰুগড় জিলাৰ পৰাই প্ৰায় বছৰি ২ কোটিৰো ওপৰ। একোজন উদ্যোগপতিৰ নামত কোতিপতি কৰা বৰ্ত্তমান আমাৰ চৰকাৰৰ সমাজবাদৰ ঘোষিত নীতিৰ প্ৰতিকূল।

বিক্ৰীকৰ শিতানত ধৰা হৈছে প্ৰায় ১৬ কোটি, ১৭ লাখ টকা। কিন্তু মোৰ বোধেৰে এই শিতানত অন্ততঃ আৰু ৫।৬ কোটি টকা আয়ৰ সম্ভাৱনা আছে। কেৱল ডিব্ৰুগড় জিলাতেই বৰ্ত্তমান অনাদায়ী বিক্ৰীকৰ কোটিৰ হিচাবত একদশকৰ সংখ্যা পাৰ হব যেন লাগে। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ এই বিভাগটোৰ কৰ্ম্মদক্ষতাহীনতাৰ পৰিচয় দিছে। এই বিভাগটো সংযতভাবে সংগঠন কৰি, ইয়াৰ নীতি আমুল পৰিবৰ্ত্তন কৰিলে কেৱল এই শিতানতে অসমত মই আশা কৰিছো—আটাইতকৈ বেচি ৰাজহ চৰকাৰৰ ঘৰলৈ আহিব।

যান বাহনৰ কৰৰ শিতানত আয়ৰ পৰিমাণ বৰ্ত্তমান বাজেটত আছে ১ কোটি ৭২ লাখ ৯৪ হেজাৰ টকা। চৰকাৰৰ তীক্ষ্ন দৃষ্টি আৰু আমাৰ কৰ্ম্মচাৰী সকলে দক্ষতাৰ পৰিচয় দিলে এই শিতানৰ পৰা আৰু ৪।৫ কোটি টকা আয়ৰ সম্ভাৱনা আছে। কিয়নো যানবাহনৰ ক্ষেত্ৰত অসম ভাৰতৰ ভিতৰতে লেখত লবলগীয়া। গতিকে ইয়াৰ পৰা আমাৰ আয় কেনেধৰণে বাঢ়িব পাৰে তাৰ এটা সৰষ উদাহৰণ দিওঁ। প্ৰথমে এবাৰ এখন টেক্সীৰ পাৰ্মিট লয়। এবছৰ মান কৰ আদি দিয়াৰ পাছত এই পাৰ্মিট দখাস্ত কৰি নানান উপায়েৰে কৰৰ পৰা সাৰিবলৈ টেক্সীৰ পাৰ্মিট একুৱাই লয়। কিন্তু তাৰ টেক্সীৰ কলা নম্বৰটো একুৱাই নলয়। অথচ আগৰদৰেই টেক্সীৰ ভাৰা মাৰি থাকে। এইদৰে হেজাৰ—হেজাৰ যানবাহনে চৰকাৰক কৰ ফাকি দি আছে। মই জনাত ডিব্ৰুগড় জিলাতেই এনে ধৰণৰ অসংখ্য গাড়ী আছে যিবোৰ

গাড়ীৰ টেক্সীৰ কলা নম্বৰ আছে, অথচ টেক্সী নহয়। এইবোৰ বিভাগৰ তৎপৰতাহীনতাৰ কাৰণেই জানো হোৱা নাই ? ইয়াৰ এটা বৈপ্লৱিক পৰিবৰ্ত্তন লাগে। আৰু এটা কথা এইখিনিতে প্ৰসঙ্গক্ৰমে উনুকিয়াব পাৰি। চৰকাৰে জানে যে অসম পথ পৰিবহন নিগমৰ তৎপৰতাৰ বাবে ১২ খন বাছ তিনিচুকীয়া চলা, ডুমডুমা আৰু মাৰ্ঘেৰিতা শাখাত অতিৰিক্ত দিয়াত মে মাহৰ আয় যোৱা-বছৰতকৈ ৩৩ হেজাৰ টকা অতিৰিক্ত হৈছে। যোৱা বছৰ মে' মাহত এই আয় আছিল ৯৮ হেজাৰ আৰু এই বছৰত ১৩১ হেজাৰ টকা। পৰিবহন বিভাগৰ আৰু তৎপৰতা হলে অন্ততঃ ৫০ হেজাৰ টকা অতিৰিক্ত আয় এই শাখাৰ পৰা আশা কৰিব পাৰি। এই অৰ্থে এই শাখাত ৩-৪ খন নতুন বাছৰ চাহিদা আছে। তাৰ প্ৰতি চৰকাৰে যেন লক্ষ্য ৰাখে।

ৰাজ্যিক আৱকাৰী কৰৰ শিতানত আয়ৰ পৰিমাণ ধৰা হৈছে ৩ কোটি ১৭ লাখ ১৪ হেজাৰ টকা অৰ্থাৎ যোৱা বছৰৰ সংশোধিত পৰিমাণতকৈ ২২ লাখ ৭ হেজাৰ টকাৰ কম। এই আয় কিয় কম হৈছে তাৰো আলোচনা বাজেটত কৰা হোৱা নাই। ইয়াতো আয় বঢ়োৱাৰ থল নথকা নহয়। একালে চৰকাৰে মাদক দ্ৰব্য নিবাৰণ (ঘাইকৈ সুৰাপানৰ) বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰিবলৈ প্ৰয়াস কৰিছে। আনকালে দেশত সুৰাপান সেৱীৰ সংখ্যা বাঢ়িহে গৈছে। ই কেনে কথা। এনে বাতাবৰণ আমাৰ অসমত সৃষ্টি কৰিব নোৱাৰি। কিয়নো তেনে পৰিবেশ সৃষ্টি কৰিবলৈ কোটি কোটি টকাৰ ধনৰ অপচয় হব। সেয়ে ইয়াৰ ওপৰত কৰ আদি বহুৱাই ইয়াৰ সেৱী সকলৰ মাত্ৰা কমাব পাৰি। প্ৰসঙ্গক্ৰমে দেশী মদৰ ৭৫০ মিলি লিটাৰৰ একোটা বটলত ২০ পইচাকৈ কৰ বহুৱাই দি তাৰ পৰা বেছ শকত অংকৰ আয় এটা আশা কৰিব পাৰি। এনে কৰিলে ৰাইজৰ ওপৰত কৰৰ হেচা নপৰিব। এই কথা আমাৰ বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ে চিন্তা কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো। আৰু এটা কথালৈ মই চৰকাৰৰ চোকা দৃষ্টি আনিব বিচাৰো সেইটো হৈছে বৰ্মা সীমান্তৰ পৰা লিডু হৈ চোৰাং কাৰবাৰি সকলে অবাধ গতিৰে কাণিৰ চোৰাং কাৰবাৰ কৰি আছে। এই সোঁতটো বন্ধ নকৰিলে ডিব্ৰুগড় জিলাত কাণিৰ প্ৰকোপ বাঢ়ি যাব। এই ক্ষেত্ৰতো এটা সুব্যৱস্থা লব বুলি মই দাবী জনাইছো।

ভূমি ৰাজহৰ শিতানত বাজেটত ৭ কোটি ৬৭ লাখ ১৩ হেজাৰ টকা আয় ধৰা হৈছে। এই আয় মোৰ বোধেৰে আৰু হোৱা উচিত। তাৰ থল নিশ্চয় চৰকাৰৰ হাতত নথকা নহয়। ১৯৩১ চনতেই যিবোৰ ম্যাদি পট্টা

আছিল সেই তেনে স্থিতি অৱস্থাই বৰ্ত্তমান আছে। একচনা পট্টাতকৈ ম্যাদি পট্টাৰ খাজনা বেছি। গতিকে সকলো একচনা পট্টা কোনো প্ৰেমিয়াম নলৈ ম্যাদি পট্টাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে এই ক্ষেত্ৰত আয়ৰ পৰিমাণ বাঢ়িব। ম্যাদি পট্টাও নাই একচনাও নাই অথচ বছৰৰ পাছত বছৰ ধৰি কোনো খাজনা নিদিয়াকৈ মাটি দখল কৰি আছে। অৱশ্যে তৌজু বাহিৰ খাজনা—খাজনা হিচাবে লোৱাৰ ব্যৱস্থা থাকিলেও এই আয় চৰকাৰৰ ঘৰত নগন্য। প্ৰসঙ্গক্ৰমে উল্লেখ কৰিব পাৰি যে শদিয়া মৌজাটো প্ৰায় এহেজাৰ বৰ্গ কিলোমিটাৰ। ইয়াৰ পৰা ভূমি ৰাজহ হয় সামান্য। প্ৰায়বিলাক মাটিয়েই তৌজু বাহিৰ। মৌজাদাৰে তৌজু বাহিৰ খাজনা চৰকাৰৰ ঘৰত কিমান সোমাইছে ? তাৰ এটা হিচাপ লওক আৰু যিমানবোৰ মাটি এনে ধৰণে আছে তাৰ খাজনা আদায়ৰ বাবে ব্যৱস্থা লওক। এজনকে একচত্ৰী ৰজা হবলৈ যদি চৰকাৰে এৰি দিছে তেন্তে মোৰ এই ক্ষেত্ৰত কবলৈ একো নাই।

কৃষিৰ উন্নতিৰ বাবে চৰকাৰে বাজেটত যি আচনি ডাঙি ধৰিছে, তাত মোৰ অকুণ্ঠ সমৰ্থন আছে। ১৪ টা খণ্ডত মৰাপাট উৎপাদনৰ বাবে যি বিশেষ আচনি আমাৰ আগত দাঙি ধৰিছে তাৰে দুটা খণ্ড ডিব্ৰুগড় জিলালৈ সম্প্ৰসাৰণ কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো। কিয়নো শদিয়া আৰু কাকপথাৰ অঞ্চলত মৰাপাট উৎপাদনৰ যথেষ্ট থল আছে। এই অঞ্চলৰ মাটিবোৰ সাৰুৱা জীপাল। জলসিঞ্চনৰ কোনো ব্যৱস্থা নোহোৱাকৈ প্ৰচুৰ পৰিমাণে এই খেতি কৰিব পৰা যাব। আৰু এটা খেতিৰ কথা এইখিনিতে উল্লেখ নকৰি নোৱাৰিলো। সুমথিৰা টেঙাৰ খেতি পৃথিবীৰ ভিতৰত সৰ্ব্ব প্ৰথম অসমতহে হয়। এই খেতিৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ উদাসীনতা দেখি আচৰিত হৈছো। এই প্ৰসঙ্গতে মই চৰকাৰৰ বিশেষ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। বোধকৰো চৰকাৰৰ ঘৰৰ নথিপত্ৰই প্ৰমাণ দিয়ে যে ১৯৫২ চনত আমেৰিকাৰ কাৰ্লিফোনিয়া বিশ্ববিদ্যালয়ৰ কৃষি কলেজৰ অধ্যাপক হাড্‌চনে অসম ভ্ৰমণ কৰি অসমৰ কমলা খেতিৰ উৎপাদনৰ বিষয়ে এটি বিশেষ টোকা লিখি গৈছে। তেওঁৰ টোকাৰ মতে আৰু পঞ্জাবৰ ভূতপূৰ্ব্ব কৃষি সঞ্চালক শ্ৰীউদাৰলাল সিঙৰ মন্তব্য মতে অসমথন বিশেষকৈ মাকুম আৰু ডুমডুমাত কমলা খেতি হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। তেওঁলোকৰ টোকা অনুসৰি ভাৰত চৰকাৰে দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত ৫ কোটিৰ আৰু তৃতীয় পৰিকল্পনাত ১২ কোটি টকাৰ সহজ ঋণৰ অনুদান আগবঢ়াইছিল। (এই সম্পৰ্কত নতুন অসমীয়াৰ সম্পাদকীয় স্তম্ভৰ ২৫ চ'ত শনিবাৰ ১৮৮২ শকৰ আলোচনালৈ

চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।) কিন্তু অসম চৰকাৰে এই ঋণ গ্ৰহণ নকৰিলে। আৰু খেতিয়ক সকলকো কোনো সুবিধা নিদিলে। ইয়াতকৈ পৰিতাপৰ বিষয় কি হব পাৰে। সি যি কি নহওক মই এই খেতিৰ সম্প্ৰসাৰণ আৰু উন্নতিৰ বাবে এখন বিশেষ আচনি দাঙি ধৰিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো।

শেষত ১৯৭২-৭৩ চনৰ বাজেটৰ বাবে মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ আগবঢ়াই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shri Gunendra Lal Pandit : Mr. Speaker, Sir, at the very outset I want to congratulate the Chief Minister in charge of Finance for presenting a budget, what he claims, under the unprecedented economic situation of the State. The State is owed to the Centre to the tune of Rs. 401 crores and Rs. 18 crores is being paid as interest. The overall picture is this that according to the Finance Minister's own statement there would be a cut in the major departments because the Finance Commission did not sanction the proposed Rs. 321 crores but only sanctioned Rs. 195 crores and the estimated cut is expected in the vital sectors like Flood Control, Roads, Education, Health and economy measures should be observed probably in other departments also. Many distinguished speakers in the course of the debate have put forward their criticism for and against the presentation of the budget proposal. I have been allowed only 15 minutes of time and, within this time, what I feel I shall tell before the distinguished House.

The budget which has been presented to the House, though there is no good and bright promises for economically restructuring the society, the villages inhabited by the teeming millions of people who are groaning under distressed condition of poverty and, though there is no soci-

alistic planning and, also opportunity was not afforded to the Members who represent in the ruling party to see the budget whether it was ideologically based for the ideas and the Roll promises which have been made by the party. All these things should have been reflected in the budget proposals. This budget is prepared by the officers steriotyped as it is continuing since the British rule and I request the Chief Minister who promised to constitute a Planning Board to see that the budget is finally prepared by the public representatives. Officials' control over the budget would be finally deciding but the proposals and the earmarking of mony for restructuring the society on economic basis, or restructhring the Society on a solid basis all these things would have to be reflected through the budget by the contribution of the Members through the Planning Board. Most of the problems have been mentioned by the learned Members and I do not want to repeat them but our State is undergoing a very very peculiar situation. Original Assam was having an area of 82,094 Sq. Miles of territory. Of this, only 11,935 Sq. Miles are generally used by the people of Assam. This State is bifurcated in such a way that there is tremendous psychological strain undergone by the people of Assam. In the agricultural field also the outsiders are swarming in such a way that the very existence of the indigenous people are put at stake. So, some positive steps will have to be taken to resist the encroachment of the outsiders. If I was given time I could have cited before you how some reserve forests in the Nowgong district were encroached upon

by about 50 thousand people from outside the State. In this connection repeated memorandum was submitted to the Government but the Government did not take any step to evict these people. Assam has accommodated 6 lakhs of refugees since 1952 and migration has also created a problem in such a way that with boldness and sincerity of purpose we should take some positive steps for the protection of the people who were within the domain of the territory of Assam. In the case of agriculture also money is ear-marked from time to time to take up measures to augment agricultural production and Assam has been eliminated. I may be permitted to read out the newspaper report on 'Nation-wide campaign to augment Agricultural Output.' published in the Assam Tribune on 20.12.71. "The Union Ministry of Agriculture has finalized a nation-wide campaign for augmenting the agricultural production after consulting various State Government...............An additional 50,000 hectres will be brought under summer rice in Andhra Pradesh, Madhya Pradesh, Bihar, Kerala, Mysore, Uttar Pradesh, Orissa and West Bengal," Only this State of ours has been eliminated from this scheme. So also the Agriculture Ministry has formulated a scheme of setting up 500 Agro-Industy Service Centres in rural areas on a pilot basis. In every centre Rs. 50,000/—to Rs. 2 lakhs would be invested. Unfortunately Assam has also been eliminated from this scheme. If you go through the provisions spelled out in the Agriculture Ministry-declaration you will see that the provision was made for the employment of technical personnel like Engineers. Under the scheme which will be extended to more centres engineers, enterpreneurs will

be assisted in the establishment of workshops for repair, maintenance and hiring of agricultural machinery such as tractors, drilling rigs, plant protection and irrigation equipment and for taking up of allied activities as sale of spare parts inputs etc. to provide added income and work. As far as my information goes these centres are located and established at different districts of other States of India. Only our State of Assam has been eliminated. In the State sector also I am constrained to tell frankly before this August House that lands which are expected to be brought out after giving affect to the ceiling Act would be of the order of about 5 lakh bighas. If these 5 lakh bighas are distributed amongst the agriculturists under the behest of the Agriculture Farming Corporation then every man will get only ½ bigh of land. So we can easily understand the magnitude of the problem. So in the circumstances intensive production is a must. Out state is subjected to floods for three months. Nine months are left after that for intensive cultivation. I am not bothering about the embankments. But what I can safely say after consulting thoroughly with the Agricultural Dapartment that I.R.8 and Monohar Sali can be safely cultivated in the flood-affected areas. Only 120 days are required for harvesting these two varities. In my own mouza Charabahi I am engaging 10 youngmen. They are ploughing with tractors. The cost of bringing this land under cultivation would be Rs. 350/—Per bigha and the production will be 30 mounds per bigha within 120 days. At the present market rate of paddy there will be a surplus of Rs. 550/—. These unemployed youngmen are so enthisistic about the results that they will go for such

ntensive cultivation instead of going for any other vocation.

I told that Shri Idris Ali Fakir's (of course he is not here now) constituency 16,000 bighas have been brought under I.R.8 and Monohar Sali cultivation and that the crops are growing by leaps and bounds. I am not an expert in Agriculture, but proposition is that our boys should go for intensive agricultural cultivation of I.R.8 and Monohar Sali. From April to September two crops can be cultivated.

Regarding industry, less said the better. You will feel surprised to this land of ours, how people coming from outside are depriving our local youths from getting employment. In the public sector the employment of outsiders is 30%. For the railway workshop ot Bongaigaon 4000 bighas of land was acquired. Of the 2000 people employed there 1800 are outsiders. In the N. F. Railway the total number of employees is 78,000, and of these upto December, 1970, the number of Assamese employees was 11,000. For the Bongaigaon project 6000 bighas of land would be acquired and the people affected mostly would be tribal people. These people would be evicted, but there is no guarantee that qualified sons and daughters of these affected people would get employment in the project it self. In Accountant General's office the number of Assamese employees is only 10%, in P & T it is 10%—in all Central Government offices the representation of Assamese people is only 15%. According to the Employment Review Committee's report of 1969 the representation of Assamese people is only 20%. Are all the sons and daughters of Assam are unfit for appotntment to public and private undertakings ?

Sir, you will be surprised to see that in 1968 according to the Employment Exchange Register there were 31,0 graduates, 12,422 Matriculates and 500 Engineering Graduates unemployed. In 1971 the number of educated unemployed in Assam was 82,366 as shown in the Employment Exchange register. The total number of educated and uneducated unemployed in the State is 13 lakhs. In the O N.G.S. 10 candidates were selected from outside for posts of Junior Accountants carrying a pay scale of Rs. 160-300/-. In the Darrang district there are 29 tea gardens, and local youths from Darrang have not been recruited there. According to newspaper report dated November, 26, 1971 the then Industries Minister Shri Biswadev Sarma who happes to be from Darrang was gheraoed by hundreds of youngmen in the Dhekiajuli Inspection Bungalow demanding jobs for local yoths in the Darrang tea gardens. But even inspite of instructions issued by the Government the tea industry did not pay any heed as far as the newspaper report is con inud. This report is not contradicted by anybody If all these things are done in this way then the future of Assam is dark. In this connection I want to draw the attention of the Hon'ble Chief Minister, Incharge Finance to go through the report of the Employment Review Committee and please see the pereentage of our local youth in the matter of employment in the Public Sector Undertakings. Perhaps the learned Chief Minister knows that some companied registered by the Government of Assam under Registration of Companies Act. In this connection one Article is published in 'Nilachal'. Only few months back, Shri S. D. Phene, Secretary Industries who has written

an Article that the following Industries were registered under Companies Registration Act. I can show this August House the due shares of our Government to these companies who are functioning under the Industries Department of the Government of Assam.

নীলাচলত আছে ঃ

কোম্পানীৰ আইনৰ অধীনত পঞ্জীভূত তলত নাম দিয়া কোম্পানীবোৰৰ অসম চৰকাৰেই সম্পূৰ্ণ মালিক আৰু সেইবোৰ উদ্যোগৰ বা উদ্যোগ বিভাগৰ প্ৰশাসনীয় নিয়ন্ত্ৰণাধীন।

(১) অসম ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ উন্নয়ন নিগম লিমিটেড্, ২। অসম উদ্যোগ উন্নয়ণ নিগম লিমিটেড্ ৩। অসম চৰকাৰী মাৰ্কেটিং নিগম লিমিটেড্ ৪। অসম স্পান চিল্‌ক মিলচ্ লিমিটেড্ ৫। অসম গেচ কোম্পানী লিমিটেড্।

এই কোম্পানী কেইটাৰ প্ৰথম তিনিটাৰ প্ৰধান কাম হল উদ্যোগৰ বিকাশ সাধন কৰা আৰু বজাৰৰ সুবিধা সৃষ্টি কৰা ; সাধাৰণতে এইবোৰ কামৰ প্ৰতি ব্যক্তিগত বিনিয়োগকাৰী সকল আগ্ৰাহান্বিত নহয়। অসম ক্ষুদ্ৰ উদ্যোগ উন্নয়ণ নিগমৰ সম্পূৰ্ণ নিজস্ব কতৃত্বাধীন "আসাম কণ্ডাক্টৰ এণ্ড টিউব লিমিটেডচ" নামেৰে এটা উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠান আছে। অসমৰ এড়ি আৰু মুগা শিল্পক উৎপনি যোগাবৰ নিমিত্তে চৰকাৰৰ অধীনত "আসাম স্পান চিল্ক মিলচ্ লিমিটেড্" নামৰ কোম্পানীটো স্থাপন কৰা হৈছিল। গেচ্ বিশেষকৈ প্ৰাকৃতিক গেচৰ নিচিনা মৌলিক আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ উপাদানবোৰ সদ্ব্যৱহাৰ কৰিবৰ কাৰণে "আসাম গেচ্ কোম্পানী লিমিটেড্ স্থাপন কৰা হৈছিল। তলত নাম দিয়া কোম্পানীবোৰত ব্যক্তিগত অংশীদাৰৰ লগতে উদ্যোগ বিভাগৰ জৰিয়তো ৰাজ্য চৰকাৰৰো অংশ আছে।

(১) ইণ্ডিয়া কাৰ্বন লিমিটেড্, (২) আসাম হাৰ্ডবোৰ্ড লিমিটেড্, (৩) এছোচিয়েটেড্ ইণ্ডাষ্ট্ৰীজ (আসাম) লিমিটেড্, (৪) এভাৰেষ্ট চাইকেল্‌চ লিমিটেড্ (৫) আসাম কেমিকেলচ্ এণ্ড ফাৰ্মাচিকেল লিমিটেড্, (৬) ৰ.ঙ্গ.সাম বোন মিলচ্ লিমিটেড্ (৭) আসাম টেনাৰিজ লিমিটেড্ (৮) আসাম চিমেণ্ট লিমিটেড্, (৯) অশোক পেপাৰ মিলচ্ লিমিটেড্।

এই আটাইবোৰ কোম্পানীত ৰাজ্য চৰকাৰৰ সৰ্বমুঠ অংশৰ শতকৰা হাৰ একে নহয় ; বেলেগ বেলেগ কোম্পানীত ৰাজ্য চৰকাৰৰ অংশৰ পৰিমানো

বেঙ্গেগ বেলেগ। যুটীয়া খণ্ডত আৰু কিছু কোম্পানী স্থাপন কৰিবলৈ পৰিকল্পনা হাতত লোৱা হৈছে ; এই কোম্পানীবোৰে "আসাম উদ্যোগ উন্নয়ণ নিগমৰ" পৰিচালনাধীন নামৰূপ :পট্ৰো- ৰাসায়নিক প্ৰকল্প, যোগীঘোপাৰ কষ্টিক চ'দা আৰু ক্লোৰাইন কাৰখানা, কাছাৰৰ চেনিকল আদি প্ৰস্তাবিত উদ্যোগৰ তত্বাৱধান কৰিব।

The Hon'ble Members who have participated in the Employment Review Committee have given a report in this connection. As far as I have gone through the report of this Committee, I have seen that the Industrial plants are flourishing under the patronage of the Covernment of Assam and enjoying the Capital investment of the Government of Assam but it is horrifying to note that the 80% of the employees are employed from outside. So I want to tell frankly that we are in the midst of life and death. Existence or non-existence of our people to the problem in our State. If we want to safeguard the interest of our people, we must not be blown out like a gust of wind blowing out cotton. I do not want that Assam should be dominated by the 30% people. In this connection I want to remember the lines of Mr. G. Gadgil that in planning it is painful to state that crores of rupees have been invested but it is not touching the remotest villages of the country. So the future generation should make planning in such a way. These people may gets benefit from the economic reconstruction of the society.

Mr. Speaker Sir, many things are overlooked in the administration. I have got the bitter experience in the Law Department. There are large number of C. P. C. cases are pending, 80 C. P. C. notices were issued but because of the callousness on the part of Law Department only 26 such

cases were disposed of. There are so many C. P. C. cases were not filled to realise the Civil damages. For the callousness of the the Law Department lots of money to the claimants who filed cases have been haid as a resulf of court decree. One aspect of the Law Department pains me very much that the under trial prisoners and those convicted people are alloted to supply fish, meat, etc. in Jail but those thing are not supplied to the prisoners. The jail staff usurup the good food staff and day by day become richer by depriving these wretched human beings whose blood is sucked in the name of brealking Laws. In this connection I want to mention the case of Jailar who is known to me has purchased several buildings, Ambassador car, one plot of land in Delhi and that man's sons and daughters are well provided. These unfortunate prisoners are deprieved of even a mosquito curtain. Is it not inhuminity Sir? These prisoners are deprived of the bare necessities which are allotted by the Government. You will not understand Sir, how the coarse rice are prepared for them by muddy water. But in the Budget you will see how a considerable amount is ear-marked under the Jail Head. So I want to draw the attention of the Hon'ble Speaker that a Jail Review Committee should be appointed to go into the affairs of the Jail Department. With these few words Sir, I want to conclude my speech.

শ্ৰীৰমেশ মোহন কৌলি : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ অসমৰ প্ৰায় বিলাক ঠাইয়েই জনজাতীয় অঞ্চল বা পিচপৰা অঞ্চল গতিকে মাটিৰ সৰ্ব্বোচ পৰিমাণ ৫০ বিঘা কৰিলে তেওঁলোকৰ মূৰত কুঠাৰাঘাটি কৰা হব। আজি এটা কথা চাব লাগিব যে তেওঁলোকে তেওঁলোকৰ লৰা-ছোৱালী পঢ়ুৱা, খোৱা-লোৱা আদি সকলো খৰচ বহন কৰে খেতিৰ উত্পাদনৰ দ্বাৰা। গতিকে যদি মাটিৰ পৰিমাণ ৫০ বিঘালৈ কমাই

দিয়া হয় তেনেহলে তেওঁলোকে চলিব কেনেকৈ? আগতে চৰকাৰে আইন কৰিছিল ১৫০ বিঘাৰ কাৰণে তাৰ পিচত কৰা হল ৭৫ বিঘাৰ কাৰণে। এতিয়া আকৌ ৫০ বিঘালৈ হ্ৰাস কৰাৰ প্ৰশ্ন আহিছে। কিন্তু এইটোত কিমান দূৰ ফলৱতী হব তাত সন্দেহ আছে। ট্ৰাইবেল এৰিয়া বিলাকত বহুত যুটীয়া পৰিয়াল আছে। তেওঁলোকে যুটীয়াভাৱে বসবাস কৰিছে গতিকে তেওঁবিলাকৰ পৰিয়ালৰ অনুপাতে ৫০ বিঘা নিচেই তাকৰ হয়। আকৌ এই ক্ষেত্ৰত মাটিৰ শ্ৰেণীলৈও চাব লাগিব। কিয়নো সকলো মাটি একে পৰ্য্যায়ৰ নহয়। যিতেতু অসমে কৃষি উত্পাদনৰ বাবে বতৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লাগে, অৰ্থাত বৰষুণ হলেহে কোনো ঠাইত খেতিয়কে খেতিৰ উত্পন্ন পায় আৰু বৰষুণ নহলে নাপায়। গতিকে প্ৰাকৃতিক দূৰ্যোগৰ ওপৰত আমাৰ খেতিৰ উত্পন্ন হোৱা নোহোৱা আদি নিৰ্ভৰ কৰে যদি চৰকাৰে মাটি বিলাক ভালদৰে ৰক্ষণাবেক্ষণ কৰিব পাৰে অৰ্থাৎ সময় অনুসৰি মাটিৰ কাৰণে দৰকাৰ হোৱা সাৰ আদি ঠিক সময়ত দিব পাৰে তেতিয়াহলেহে খেতিৰ উৎপাদন আশা কৰিব পাৰি, তেতিয়াহলেহে খেতিয়ক সকলৰ ওপৰত 'ইক-নমিক হুল্ডিক এফেক্ট' নকৰে। বালিচহীয়া অথবা ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বালি চাপৰিত সাৰ দিলেও সহজে কেতিয়াও ভাল উৎপাদন আশা কৰিব নোৱাৰি। গতিকে দুখীয়া দৰিদ্ৰৰ খেতি-বাতিৰ ইক'নমিক হুল্ডিঙৰ ওপৰত হস্তক্ষেপ কৰাৰ চৰকাৰৰ কোনো অধিকাৰ নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰু এটা কথা কব খুজিছো যে ভুমি সংস্কাৰৰ নামত আজি যি ৫০ বিঘাহে মাথোন মাটিৰ সৰ্ব্বোচ পৰিমাণ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিবলৈ ওলাইছে তাৰ পৰা যদি প্ৰকৃত মাটিহীন খেতিয়কে মাটি পালেহেতেন তেন্তে বেলেগ কথা কিন্তু তাৰ পৰা প্ৰকৃততে মাটিহীন লোকেও মাটি নাপাব। মাটি বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত চাব লাগিব আমাৰ ইয়ালৈ বহুত সংখ্যক বহিৰাগত লোক আহি ইয়াত বসবাস কৰিছেহি; তেওঁলোকে যাতে মাটিহীন লোকৰ নামত মাটি লবলৈ যাওঁতে আমাৰ খিলঞ্জিয়া মানুহ মাটি পোৱাৰ পৰা বঞ্চিত নহয় তালৈ লক্ষ্য কৰিব লাগিব। আজি বিহাৰ, নেপাল আদিৰ পৰা "ডাবোল চিটিজেনচিপ" লৈ যিবিলাক লোকে আমাৰ ইয়াত আছেহি তেওঁলোকৰ কিছুমানে মাটি লবলৈ যাওঁতে যাতে আমাৰ থলুৱা লোক বঞ্চিত নহয় তালৈ আমি লক্ষ্য কৰিবই লাগিব। আকৌ কৃষি পামৰ জৰিয়তে কাম কৰি থকা বনুৱা লোক সকলকে ধৰি বাহিৰৰপৰা অহা মানুহক লৈ ইয়াতে মাটিহীন লোকৰ দুটা শ্ৰেণী হব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা কথা মই কব খুজিছো। চৰকাৰে নতুনকৈ

আকৌ মোজাদাৰী প্ৰথাৰ দ্বাৰা ৰাজ্যৰ ৰাজহ আদায় কৰিবলৈ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। যদিও এই মোজাদাৰী প্ৰথা বৃটিচৰ দিনৰ পৰাই চলি আছে তথাপি বৰ্ত্তমান সময়ত এই প্ৰথাই ভাল ভাৱে কাম কৰিব পৰা নাই। কিয়নো যিখিনি ৰাজহ আদায় হয় সেইখিনিৰ বেছি ভাগ বিভাগীয় অফিচাৰ সকলক দৰমহা আদি দিওঁতেই খৰচ হৈ যায়। গতিকে অন্য এটা পদ্ধতিৰে, এনেকি কোনো টেকনিকেল চিষ্টে- মেৰে, অথবা পঞ্চায়ত আদিৰ দ্বাৰাইও ৰাজহ আদায় কৰাৰ পদ্ধতি কৰিব পৰা যায়। তেতিয়াহলে খৰচো কমে আৰু ৰাহিও হব। বৰ্ত্তমান ব্যৱস্থাত কেৱেলাতকৈ গুটি দীখল হে হব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ভূমিনীতিৰ লগতে চৰকাৰে ভূমিসংস্কাৰৰো কাম হাতত লৈছে যদিও এই ক্ষেত্ৰত বিষেষ কৃতকাৰ্য্য হব পৰা নাই। কিয়নো মাটিৰ উৰ্বৰা শক্তি নোহোৱা হৈছে। মাটিৰ উৰ্বৰা শক্তি বিশেষকৈ নদীসমূহ বাম হৈ পৰাৰ কাৰণেই হৈছে, যোৱা ভুমিকম্পৰ পিচৰ পৰা। তাৰ কাৰণে প্ৰধানকৈ আমাৰ কাম হব বান নিয়ন্ত্ৰণ কৰা আৰু অসাৰুৱা মাটিত সাৰ ছটিয়াই সাৰুৱা কৰা অথবা বৰ্ত্তমান যান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে, আধুনিক কৃষি পদ্ধতিৰে, মাটিৰ উৰ্বৰা শক্তি ফিৰাই অনা। নহলে এনেয়েই ফুটা কলহত পানী ভৰোৱাৰ নিচিনা সকলো টকা অথলে যাব ধৰিছে। কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰাৰ উদ্দেশ্যেৰে যি বিলাক আহিলা পাতি দিয়া হৈছে সেইবিলাক মেৰামতি কৰোতেই এটা বিৰাট পৰিমাণৰ টকা খৰচ হৈ আছে অথচ কাম হোৱা নাই।

(সময়ৰ সংকেট)

অধ্যক্ষ মহোদয়, তাৰ পিচত কব খুজিছো আমাৰ ধেমাজি মহকুমা স্থাপন কৰা হল অথচ তাত আজিলৈকে চৰকাৰী অফিচাৰ আহিলে থাকিব পৰাকৈ এটা ঘৰো বন্ধা হোৱা নাই। বেংক নাইবা ট্ৰেজাৰি এটাও স্থাপন কৰা হোৱা নাই। আমাৰ ধেমাজি অঞ্চল অৰুনাচলৰ ওচৰ কাষৰীয়া। গতিকে ইয়াৰ সমস্যাও বহুত। গেলেকি ৰিজাৰ্ভ নগাৰাজ্যক লিজত দিয়াৰ দৰে শিলাপথাৰত অৰ্থাৎ মোৰ সমষ্টিটো প্ৰায় পাচ হেজাৰ বৰ্গমাইল অৰুণাচল ৰাজ্য গঠন হোৱাৰ পিচতো আমাৰ ৰাজ্যৰ ভিতৰুৱা এডোখৰ মাটি অৰুণাচলৰ "আদি" লোকসকলৰ কাৰণে এ'লট কৰাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাছিল। আকৌ জোনাই অঞ্চলৰ পৰা চাৰি- সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কটকটীয়া নকৰাৰ ফলত কাষে পাজৰে বহুত অত্যাচাৰ কৰিছে। ইয়াতে কাগজত প্ৰকাশ পাইছে আৰু মই খবৰো পাইছো। ইয়াৰে কাগজত মই পঢ়ি দিছো।

Report of Business Advisory Committee

Mr. Speaker : Order, order. Hon'ble member will speak for 5 minutes to-morrow.

To-day some of the Hon'ble members suggested on the floor of the House that as a large number of Speakers were yet to take part in the general discussion on the Budget, and therefore, the time allotted for the same should be extended. I called a meeting of the Business Advisory Committee to-day at my Chamber at 12 30 p.m., and the Committee decided as follows :

1. That the House should sit for 3 hours more from 5 p.m. to 8 p.m. on 13.6.72, in order to accommodate as many members as possible for taking part in the general discussions on the Budget.

2. That all notices under Rule 49 should be fixed after the days business is over whenever such notices are to be fixed on the days allotted for voting on demand.

I hope. this has the appoval of the House.

(Voice : Yes)

The hon'ble members are aware that to-day we have decided to sit up to 7 p.m. with tea break for half an-hour from 4-30 to 5 p.m, I request the hon'ble members, officers and the Press to go to room No. 14 for light refreshment.

The House stands adjourned till 5 p.m.

Special Motion under Rule 130 A

(After tea-break, the House re-assembled at 5 p.m. with Mr. Speaker in the Chair),

Shri Dulal Chandra Barua : Mr. Speaker, Sir, under Rule 130A of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assemble, I beg to move that the

House do not take into consideration the statement made by the Chief Minister on the issue of Shifting of Capital on the floor of the House on the 7th June, 1972. Sir, while commending my motion for discussion in the House, I want to make certain observations. The issue of shifting the capital is not a new one. Since 1962, this House has discussed on several occasions the immediate necessity of shifting the capital from Shillong to a central place. Before this political change has taken place in the State of Assam, we have moved one Resolution in this House in the year, 1967. At that time also, this Government did not take into consideration the observations that were made by the hon'ble members for the immedate necessity of shifting the Capital from Shillong. After the creation of Meghalaya, when a Bill came for discussion in the House, we pointed out to the Government that there was no point of keeping the Capital here in Shillong, and that arrangement was to be made for shifting the Capital from here immediately. Even after that, the State Government was sleeping over the matter, because most probably they did not like to part with Shillong and also did not like to leave the conforts which they have been enjoying here for the last 25 years, and more so, to avoid the public pressure and criticism, they preferred to remain silent. After the finally creation of Meghalaya came into being on 2nd April 70, we pressed in this House for a decision for shitting of Capital from Shillong. At that time, most reluctantly, the Governmeet agreed to appoint a site-selection committee for the Capital, and on principle, the then Chief Minister declared that the

Government was going to shift the Capital from Shillong as early as possible. Accordingly, an expert committee was constituted as well as one Cabinet Sud-Committee was also constituted to go into the question of selecting the site for the proposed Capital of Assam. Now, after the 20th January, when the Meghalaya has been declared a full-fledged State, the Government of India remain completely silent about the Assam's Capital. And the Government of Assam also had no clarification from the Government of India as to how long and in what way the Assam's Capital will continue here. Simply we have been allowed to remain here as a guest government in the Capital of another Government. We, at that time, thought that the government will take prompt and appropriate action in the matter and will decide the vital issue of shifting of the Capital and selection of site. Before the Election, the Expert Committee had submitted their report and in the year, 1971 in the month of October, the then Chief Minister declared in the House that the Government was preparing everything for immediate shifting of the Capital. Accordingly, he had pointed out that the Site-Selection Committee had finally hinted about two places - Silghat and Chandrapur. The Election was over. The present Chief Minister of Assam was very much keen to have effective administrative machinery. The People of Assam including ourselves thought that this government will definitely take a decision on this vital issue of shifting the Capital from Shillong. We had a discussion in this House in the last session; we got assurance from the hon'ble Chief Minister that the government was making all-out efforts for tanking

a decision on this issue of shifting of Capital. We expected very much about it. On 8th May from Shillong, a news-item had been published where the Chief Minister stated that the government decided to shift the Capital by 1973 and within a month the government would declare about the final selection of site. We, including the people of Assam, expected that the government will decide this issue once for all and expected that the Chief Minister will declare their decision about the matter in the House on 5th June; but on 7th June suddenly the Chief Minister came out with a statement that as the issue of is selecting the site is a very complex one, government at this stage did not like to decide the issue of final selection of site and that they preferred to make arrangements for shifting the Capital temporarily to Gauhati. That disappointed all of us, because I have observed that the trend on this particular issue can never be termed or taken as a political issue. But the party in power take this as a political issue. In a democracy, the party government should of course function but not on all issues. The Capital is not meant for Congress people; this is meant for the entire people of the State; also it is not meant for me alone or the Chief Minister alone. We are to build up the Capital for the coming generations. The project for washington was prepared for 2000 years; in India, Chandigar has been prepared for 500 years. Therefore, this question can never be taken as political question. I must express my concern on such particuler attitude of the Government. We consider the Chief Minister to be a very democratic minded person but on this particular issue where the future of the State is gravely concerned,

he did not take the members of the Opposition into confidence. Once informally I had suggested to the Chief Minister that in any case it should not be taken as one sided political issue. I requested him to call all the political elements of the State for discussion after placing the report of the expert committee before them only then to take a decision. But that has never been done. On the other day on 6th evening they discussed it in the party meeting and somehow the party has authorised the Cabinet to take a decision. We have already said that we are not so much concerned about the site of the capital but Government should decide the issue once for all and we expected that this will be done. But now what happened. We are going to create problems one after another for somebody's fault or due to somebody's over enthusiastic attitude. Here in the State on a minor issue, on any issue the Government do not take any decision, Sir hartal was observed at Nowgong alone on this issue. I want to tell my Nowgong friends that this issue should not be confined only in Nowgong alone. They should not think that as the Capital is to be shifted to Silghat and therefore they should alone move for it canot be appreciated. Because this much an important issue in which every individual of the State is greatly concerned. As I said capital is not meant for this generation but for the coming Generation and hance, I want to know whether this Government will decide the issue once for all or drag it for another 10 years and just to save their face and gaddi. The Government should be bold enough to take the decision and if that is done a time will come when people's co-operation will automa-

tically come and the question of agitation or movement will go away from the minds of the people. But by delaying the decision the Government wanted to drag the issue. My submission is Sir, which will create more confiussion in minds of the people. Capital is to be shifted immediately. May be at Gauhati, may be at Silghat I have got nothing to say. I am not biased about the site. But now the Government proposes to shift the capital temporarily. Gauhati is not a planned town, you know the present sanitary condition of Gauhati. If the capital is shifted to Gauhati where they will accommodate so many people. Now I have been told Government of India is going to give 5 crores of rupees for this temporary arrrngement. If the decision is taken finally this 5 crores can be spent in the main site and atleast the lay-out will be completed. Then why there should be so much wastage on temporary shifting. Where the people will be accommodated ? Where the third grade and fourth grade people will stay ? Will the Government make proper educational facilities for children of the officers and staff within a short span of time ? I think they cannot. But my whole contention is that if the capital site is finalised even then people will be ready to face the hardship. Now the apprehension is there in the minds of the people that to-day they will go there; to-morrow they will be shifted somewhere else in a piece-meal way and as a result they will surely face maximum difficulties. Now I want to know from the Government what difficulty is there to take this final decision, if the Government do not consider it a political issue. If there is any difficulty then why the

Chief Minister issued a statement on 8th May that the Government is going to decide about the site within one month. Are we to understand that Muhammad Bin Tughlak's regime is still going on ? To-day the Chief Minister will say something, to-morrow he will say something else. Is it not discredit on the part of the present Government not to take a final decision on this issue ? What the Government have been doing for the last 25 years for which the State is to face such kind of crisis in every sphere political, economic and social ? Are we to understand that the Government is a prisoner of indecision in all the issue with only tall talks we will do this, we will do that but in practice they are not doing anything. How strong the Chief Minister Shri Sarat Chandra Sinha is ? It is not my feelings, it is the feelings of the entire State that Government should before shifting anywhere decide the site of the capital once for all. Some of the representatives of the All Assam Ministerial officers Association met me on the other day and most probably they will meet the Chief Minister they are prepared to go to the permanent site but to shift temporarily there will be difficulty for them and others. Now the point is very much clear and I think no technical expert's opinion is necessary to decide how and where the capital is to be sited. That is clearly mentioned by the experts in the paper which has been circulated. According to Shri Chandrasekhar, who is an architect stated that I think, "the choice of a suitable site for the cpital may be set out thus :- (1) The State cpital which will be the prime city in the State must develop an identity of its own; (2) It should reflect the highest cultural and

social values of the people of the State; (3) It must gain the largest acceptance from all sections of its population. "This is very very important." (4) It must be economically viable and must provide generative growth; (5) It must lead to the development of a social structure which leads to diversity without conflict, homogeneity, without monotony, and intimate relationship without danger of familiarity; (6) The economic activities in the capital must be diversified with equibalanced Government employment, Commercial and Service employment and Productive employment; (7) It should have a good hinterland which will serve as the feeding area of the capital without upsetting the economy of the area; in fact, the capital must catalytically activate the economy of the surrounding area;". (8) It should have adequate buildable area not only for its present needs but also for future expansion; (9) The topography of the site should be suitable for location of important buildings of the capital complex; (10) The cost of development must be reasonable and not be excessive; (11) To the extent possible land should be available at reasonable cost without displacing a large population or upsetting large-scale agricultural production.

Sir, there are so many other points to be considered in respect decidnly much an important issue that it is unthinkable that a decision can be arrived at in the manner this has been done now. But it appears this Cabinet, without seriously taking into eonsideration all these aspects, took a haphazard decision. If they fail to take a considered decision, if they cannot settle this important issue let it be left to the people; let there be a refrendum.

Let the people decide the issue. But this has also not been done. This State is facing with a number of very serious problems at the moment; it is facing with difficulties and dangers from all sides. People are suffering terribly. In the name of effecting economy in administration, this Government is not hesitating to take away the breads from the month of the poorer section of the people and on the other hand this Government not been able to take a decision on this important issue. Before we are in a position to accept the decision of the Government to shift the capital temporarily to some other site, we want to know from the Government about its decision regarding the selection of the final and permanent site for the capital. If Government be in a position to decide the permanent site within the course of this session of this House and let us know about it, further discuss on as to the manner and method of shifting the capital can be had by this House which will also be of great help to the Government as in that case Government will be in a position to freely avail upon the valuable suggestions that may be given by the Hon. Members of this House. With this end in view I considered it necessary to raise this issue before the House. On that day the Chief Minister made the announcement about shifting of the capital to a temporary site. That appears to be a decision very remarkable, indeed, if for nothing else, at least for its abruptness. In fact, it is not a decision at all. It is simply an attempt to not of shifting the capital but of shifting the responsibility leading to making the prevailing confusion worse confounded. What I call upon the Covernment

is to fix its mind once for all. Unless their mind set on to the actual work, you cannot come to any firm decision. Many reactionary minds are working behind this indecision. If Government simply looks on merely as onlooker, Government cannot move on any direction. They will sadly fail to arive at any worthwhile decision. In this way instead of giving the pread to the people for which they are so eagerly looking for, Government simply going to throw stone at their faces; Government is going to throwing stone at the head of the common people who are the real masters of the Government and not ourselves. Considering all these facts I appeal to you, all Hon. Members of this House, to consider this matter very seriously and urge upon the Government to take the final decision on this issue.

With these words, I commend my Motion for discussion in the House.

Shri Charan Narzary : Mr. Speaker, Sir, on the issue of shifting the capital of Assam from Shillong to the Plains practically there is no difference of opinion. It is the general consensus of all the Hon. Members of this august House and also the people of Assam that in no case the capital should be shifted haphazardly without taking all the relevant factors into serious consideration. Shifting of the capital is a gigantic task, and that is why, the process of shifting must not be haphazard. Of course personally I do not have any bias or prejudice regarding the selection of the site for the capital. However, my contention is that a new capital is ultimately to be built up following the creation of the separate Hill State, Meghalaya. But the whole

matter should be considered evry coolly and, if necessary, the Government should take some more time and there must not be any objection to it.

Now, I come to understand that a sum of Rs. 5 crores is going to be spent for making necessary temporary arrangements for shifting the capital. I am very much afraid that elaborate preparation is not made to accommodate the entire establishment of the capital. A very confusing state of affairs is likely to arise as a result of this abrupt decision. Because some thousands of employees are going to to be shifted along with the capital, and this requires elaborate preparation and arrangement to accomodate the large number of employees. I do not know how the Government is thinking to provide this huge number of employees with living accommodation when the capital is shifted. If the capital is shifted in no time and at the same time no elaborate arrangements are made for their accommodation, then I am sure, this huge number of employees will have to face extreme miseries, sufferings and sorrows. If some sincrete and effective measures are not taken, then I am afraid, lots of public money are likely to be wasted. It is also very likely to give opportunities to interested officers and employees concerned to take full advantage of misappropriating lots of public money. Therefore, the whole question is fraught with serious implications and complications. I have already stated that there must not be any prejudice and bias in respect of selecting the site for the capital.

Let it be at Silghat, let it be at Gauhati, let it be at Kokrajhar or let it be at any other place in Assam. Any way, it will be within Assam. There must not be any

prejudice and in this respect since I submitted earlier regarding the autonomy demand of the plains tribal, Perhaps it will be beneficial to the people of the northern tract of the Brahmaputra valley if the capital is shifted to the northern tract of the Brahmaputra Valley. If the Government is pleased to do that since we are demanding it, we can make it our capital in future as Meghalava has now got the capital of Assam in Shillong. Therefore, although my friends may take it is as a joke, even then there is seriousness. My only appeal to the Government is that on this serious issue, the Government should fully and patiently consider the whole matter. The whole affairs should be reviewed, if necessary, a longer time should be taken by the Government. There is no reason to be hap-hazard at all. This is my contention. If this is not done, I am afraid, since the Government is going to spend some crores of rupees. It will be a sheer wastage of public money because, as has been said by the Hon'ble Chief Minister, the shifting is going to be done on temporary basis. It should not be. If at all the capital is to be shifted, it should be shifted finally and the decision should be final. If necessary, the Government should take some advice from the Members of the House.

*শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বড়া : অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজধানী স্থানান্তৰ সম্পৰ্কত মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যিটো বিবৃতি ডাঙি ধৰিছে সেইটো আমি আশাকৰা মতে আগতেই আহিব লাগিছিল। বহুদিনৰ পৰাই এই প্ৰশ্নটো অসমৰ ৰাইজৰ আগত আহিছিল আৰু যেতিয়া ১৯৬৭ চনৰ পিছত এই সদনতে এটা প্ৰতিশ্ৰুতিও প্ৰকাশ পাইছিল। ১৯৬৭-৬৮ চনৰ এখন অধিবেশনত প্ৰস্তাৱ আকাৰে যেতিয়া এই বিষয়টো পূৰ্ণ উদ্যমেৰে চলিল, তেতিয়া সেই সময়ৰ মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীবিমলা প্ৰসাদ চলিহাই কবলৈ বাধ্য হৈছিল যে অতি সোনকালে ৰাজধানী ইয়াৰ পৰা স্থানান্তৰিত

*Speech not corrected

কৰা হব। তাৰ পিছত মেঘালয় বিলখন অনুমোদনৰ কাৰণে এই বিধান সভালৈ আহিছিল তেতিয়াও কোৱা হৈছিল যে যেতিয়ালৈকে এখন ভাল জেগাত অসমৰ ৰাজধানীখন স্থাপন কৰিব নোৱাৰিব তেতিয়ালৈকে শ্বিলঙেই অসমৰ ৰাজধানী হৈ থাকিব। তাৰ পিছত মেঘালয়ক পূৰ্ণ পৰ্য্যায়ৰ ৰাজ্য হিচাবে যেতিয়া ঘোষনা কৰা হল তেতিয়া কোৱা হল যে এখন সুচল ঠাইত অসমৰ ৰাজধানী এখন পাতিব নোৱাৰালৈকে শ্বিলঙেই অসম আৰু মেঘালয়ৰ উমৈহতীয়া ৰাজধানী হৈ থাকিব। তাৰ পিছত এই বিধান সভাৰ মজিয়াতে এখন ৰাজধানীৰ স্থান নিৰ্দ্ধাৰণ কমিটি কৰি দিয়া হল। তাত মন্ত্ৰী সভাৰ সদস্য সকলো আছিল। তাৰ লগতে এখন এক্সপাৰ্ট কমিটিও আছিল। এই কমিটিৰ ৰিপৰ্ট এক বিৰাট আকাৰত এই সদনৰ মজিয়াতে ডাঙি ধৰা হৈছিল। কিন্তু 'চাইট-চিলেকশ্বন' হলে নহল। এই কমিটি খনক সেইকাৰণেই 'চাইট চিলেকশ্বন' কমিটি বুলি নকৈ 'ন'ন-চিলেকশ্বন কমিটি বুলিহে ধৰিব লাগে। এই সম্পৰ্কত মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে যিখন বিবৃতি ডাঙি ধৰিছে তাত কোনো স্পষ্ট ইঙ্গিত নাই। ইয়াত কোৱা হৈছে যে, Project report by employing suitable agency of highest compentency যিটোৰ ওপৰত চাউণ্ড ডিচিচন লোৱা হব সেইটোকে তাত ৰিজেক্ট কৰিছে। পিছৰ পেৰেগ্ৰাফত কোৱা হৈছে যে এইটো এম্ বিগুলাচ। এই বিলাক কাৰপৰা নিৰ্ব্বাচন কৰা হব ? এইটো স্পষ্টকৈ ইয়াত নিদিলে। সেইকাৰণেই মই মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ক প্ৰশ্ন কৰিব খুজিছো যে এই বিধান সভাৰ সকলোবোৰ সদস্যই ইয়ালৈ আহিছে নিৰ্ব্বাচিত হৈ আহিছে। যদি এই নিৰ্ব্বাচিত প্ৰতিনিধি সকলেই গোট খাই কোনো এটা স্থায়ী সিদ্ধান্ত ৰাজধানী খনৰ ক্ষেত্ৰত কৰিব নোৱাৰে তেন্তে ক'ত এই সিদ্ধান্ত কৰিব ? দিল্লীত কৰিবনে, কলিকতাত কৰিবনে আন কৰবাত কৰিব ? মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে সেইটোকে নকৰি এই ৰাজধানী স্থানান্তৰিত প্ৰশ্নটো এনেকৈ কৰিবলৈ লোৱাৰ কাৰণেই মই তেখেতক এই প্ৰশ্ন শুধিছো। দ্বিতীয়তে অন্যান্য মাননীয় সদস্য সকলে কোৱাৰ নিছিনাকৈ এই প্ৰশ্নটো এটা সাধাৰণ প্ৰশ্ন নহয়। এটা জনসাধাৰণৰ লগত সম্পৰ্ক থকা গুৰুত্বৰ প্ৰশ্ন। ইয়াৰ লগত বহুতো কথা জড়িত আছে। দেশৰ ভৱিষ্যত বংশধৰ সকলৰ কথা আছে, দেশৰ উন্নয়ণৰ কথা আদি অনেক কথা আছে। এইটো যোৰহাট নগাৰঁৰ কথা নহয়, বা অকল গুৱাহাটীৰ কথা নহয়। অসমত যিমান বিলাক অসমীয়া অনুস্থান যেনে, ডিব্ৰুগড় মেডিকেল কলেজ, শিলচৰ মেডিকেল কলেজ, যোৰহাটৰ কৃষি

বিশ্ববিদ্যালয়, গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয় অসমৰ উচ্চন্যায়ালয় আদি যিমানবিলাক অনুষ্ঠান আছে সেই সকলোবোৰ অসমৰ সমূহীয়া অনুষ্ঠানৰ নিছিনাকৈ এই ৰাজধানীখনো অসমৰ সমূহীয়া বস্তু। গতিকে এইখন নগাওঁ, যোৰহাট বুলি কোনো বাকবিতণ্ডা কৰাৰ কথা নাই। গতিকে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক ইয়াৰ জৰিয়তে দাবী জনাইছো যে তেখেতে যেন এই বিষয়ে অতি সোনকালেই এটা স্পষ্ট-নীতি লয়। বিবৃতিৰ শেষৰ ফালে তেখেতে Project report ৰ কথা কৈছে। প্ৰজেক্ট ৰিপৰ্ট কৰ মানুহে কৰিব তাৰ আভাষ তাত একো নিদিলে। এই ৰিপৰ্ট বা কাৰদ্বাৰা আৰু ক'ত হব, দিল্লীতনে আন কৰবাত ? কিয় এটা স্থিৰ সিদ্ধান্তলৈ আহিব নোৱাৰি এইদৰে অস্থায়ী ভাৱে আমাৰ ৰাজধানীখন স্থানান্তৰিত কৰিব লগা হল। ইমান সোনকালে ততাতৈয়াকৈ স্থানান্তৰিত কৰাৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে জোৰ দিছেনে ? মেঘালয় চৰকাৰে জোৰ দিছে নে টকা-পইচচাৰ কাৰণেহে অসম চৰকাৰে তেনেকুৱা সিদ্ধান্ত লব লগা হৈছে। এইটো ধনী দুখীয়া, এইটো গুৱাহাটী, নগাওঁ বুলি নহয়, এইটো চৰকাৰী-বেচৰকাৰী বুলি কথা নহয়, এইটো দিল্লী, বোম্বাইৰ কথা নহয়, এইটো অসমৰ সকলোৰে ন্যস্তস্বাৰ্থ জড়িত থকা এটা অসমৰ সামুহিক প্ৰশ্ন যিটোৰ সমাধান আমাৰ এইদেশ খনৰ নিৰ্ব্বাচিত প্ৰতিনিধি সকলে গোটখাই অসমৰ স্বাৰ্থৰ অনুকুলে সমাধান কৰিব লাগিব। এতিয়া যিদৰে পিচমিল ভাৱে অফিচ বিলাক স্থানান্তৰিত কৰা হৈছে তাৰ পৰিণাম ভয়াৱহ। তাৰ গত্যন্তৰ নাই। ইয়াকে দূৰীভূত কৰাৰ কাৰণে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে যদি শুনিব বিচাৰে তেনেহলে কওঁ শুনক—যদি ৰাজধানীখন এই বছৰ নিনিলেই নহয় তেতিয়াহলে, মেডিকেল বিভাগটো ডিব্ৰুগড়লৈকে নিয়ক, কৃষিবিভাগটো যোৰহাটৰ কৃষিবিশ্ববিদ্যালয়লৈকে নিয়ক, নগাৱলৈ চিফ্ ইঞ্জিনিয়াৰ অফিচ নিয়ক, তেজপুৰলৈ পুলিচ বিভাগটো, গুৱালপাৰালৈ উদ্যোগ বিভাগটো যাওক, কাছাৰলৈ সমবায় বিভাগটো, গুৱাহাটীলৈ শিক্ষা বিভাগ, লক্ষীম- পুৰলৈ ৰেচম আৰু বয়ন শিল্প বিভাগটো, আৰু মাজুলীলৈ আমাৰ বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ বিভাগটো যাওঁক। এইদৰেই সমাজবাদী চৰকাৰে বিকেন্দ্ৰীকৰণ কৰিলে কিবা অসুবিধা হব জানো ? মই ভাবিছো মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এইবিলাক পিচলৈ নথৈ এটা স্থিৰ সিদ্ধান্তত আগবাঢ়িব লাগে। তেখেতে ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ ক্ষেত্ৰত জনসাধাৰণৰ কথা ভাবিব লাগিব, দিল্লীৰ পৰা টকা নাপাৰ এনে ধৰণৰ নানা প্ৰচাৰত ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিব নালাগে তেখেতে সুচিন্তিত ভাবে এটা স্থায়ী সিদ্ধান্তৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

শ্ৰীদেবেন বৰা ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজধানী স্থানান্তৰ সম্পৰ্কে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে ৭'৬।৭২ তাৰিখে যিটো বিবৃত্তি দিলে সেইটোক মই ওসৰ্গ জনাইছো। মাননীয় সদস্য সকলে কৈছে যে ৰাজনৈতিক হেচাত পৰি আমাৰ চৰকাৰে এনেধৰণৰ সিধান্ত গ্ৰহণ কৰিছে দৰাচলতে কবলৈ গলে, চৰকাৰে কোনো ৰাজনৈতিক হেচাত পৰি এনে সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা নাই। চাইট চিলেক্‌শ্যন কমিটিয়েও কোনো সিদ্ধান্ত দিয়া নাই। আৰু বিশেষজ্ঞ কমিটিৰো কোনো ৰিৰ্পটো নাই। গতিকে চৰকাৰে খোলা মনেৰে দুই টুকুৰা ঠাই বাচি লৈছে সেই দুখন হল, চন্দ্ৰপুৰ আৰু শিলঘাট। বিশেষজ্ঞ কমিটিৰ ৰিৰ্পটৰ ওপৰত আমাৰ ভবিষ্যতৰ ৰাজধানী খন নিৰ্ভৰ কৰিব। সেই কাৰণে মই কব খুজিছো যে চৰকাৰে কোনো ৰাজনৈতিক প্ৰেচাৰত পৰি এই সিদ্ধান্ত কৰা নাই। এই সিদ্ধান্ত চৰকাৰে খোলা অন্তৰেৰে কৰিছে। মাননীয় সদস্য বৰুৱা ডাঙৰীয়াই ব্যক্ত কৰিছে যে নগাৱঁৰ ৰাইজ আৰু ছাত্ৰ সকলে ৰাজধানীৰ বাবে দাবী কৰিছে। নগাৱঁৰ যিসকল ছাত্ৰ আৰু ৰাইজে শান্তিপূৰ্ণভাৱে মত পোষণ কৰিছে সি নাৰ্য্য আৰু অসমৰ অধিকাংশ মত বা সমৰ্থন লৈ তেওঁলোকে শান্তিপূৰ্ণ ভাৱে আৰু নাৰ্য্যভাবে হৰতাল পালন কৰিছে আৰু মই ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে তেওঁলোকক অভিনন্দন জনাইছো। চাইত চিলেকশ্যন চৰকাৰে কৰিব নোৱাৰে বুলি কেৱল চৰকাৰক দোষাৰোপ দিলেই নহব; কাৰণ মাননীয় ভালেকেইজন বিৰোধী সদস্যৰো নিজৰ মত প্ৰকাশ কৰি আচল কথাটো কোৱা নাই। মাননীয় সদস্য শ্ৰীবৰুৱা ডাঙৰীয়াইয়ো হয়তো ভয়তে মত প্ৰকাশ কৰিব পৰা নাই।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ ৰাইজক সমৰ্থন বা অসমৰ্থন কৰাটো ভয়ৰ কথা নহয়, এইটো অকল নগাৱঁৰেই ইচ্ছু নহয়, সমষ্ট অসমবাসীৰ ইচ্ছু। এইটো কাৰবাৰে ভয় কৰি কোৱা কথা নহয়, চৰকাৰে দুখন ঠাইৰ সিদ্ধান্ত কৰিছে। কিন্তু কিয় ৬৯ জন সদস্যই মুখ্য মন্ত্ৰীৰ ওচৰত স্মাৰক পত্ৰ দিছিল ? মই নগাৱঁৰ ৰাইজক ভয় কৰি এই কথাটো নোকোৱা নহয়।

শ্ৰীদেবেন বৰা :—চিলেকশ্যন কমিটিৰ ৰিপোৰ্টত আমি সন্তুষ্ট নহয়। আজি আমাৰ চৰকাৰে খোলা অন্তৰেৰে সিদ্ধান্ত কৰিছে যে চন্দ্ৰপুৰ আৰু শিলঘাটত ৰাজধানীৰ জেগা চোৱা হব। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ততাবধানত বিশেষজ্ঞ কমিটি নিয়োগ কৰা হব আৰু সেই বিশেষজ্ঞ কমিটিৰে যি প্ৰজেক্ট ৰিপোৰ্ট তৈয়াৰ কৰিব তাৰ ভিত্তিতহে ৰাজধানীৰ স্থান নিৰ্ধাৰণ হোৱাটোকে আমি কামনা কৰিছো। এই ৰাজধানীৰ ওপৰতে আমাৰ ভৱিষ্যত বংশধৰ সকল নিৰ্ভৰ

কৰিছে। সেই ভাবে আমি ৰাজধানী নিৰ্ম্মান কৰিব লাগিব। কিন্তু ঠাই হলেই নহব, মাটি ভাল হবনে নহয়, জল সৰবৰাহ আছেনে নাই, যোগাযোগ ঠিক হয়নে নহয় এই সকলো বিলাক কথা চাব লাগিব। মই আৰু বেচি কথা কব নোখোজো, চৰকাৰৰ এই বিবৃত্তিক মই অভিনন্দন জনাইছো আৰু নগাৱঁৰ মানুহে যি মত প্ৰকাশ কৰিছে তাৰ বাবে নগাৱঁৰ সমষ্ট বাইজক অভিনন্দন জ্ঞাপন কৰিছো।

Shri Probin Kumar Chaudhury : Mr. Speaker, Sir, I congratulate the Chief Minister for his decision to shift the capital immediately to Gauhati temporarily. Sir, the question is this that we had a gentleman's agreement with the Meghalaya Government that we will have to shift our capital within three years. Suppose we select a site, it will not be possible to shift the capital to that site within three years. Therefore, we must shift our capital now to enable our Government to function there. Sir, I was a member of the Cabinet Sub-Committee but we could not come to any decision because the expert Committee did not give us proper data as to which site would be suitable. There was no recommendation by the expert Committee as to which of the two sites the Government should select. Therefore, we could not come to any conclusion. Mr. Barua has accused our Chief Minister that he has decided to shift the capital on political ground. Sir, we could have easily decided the issue by votes. The majority of the members could have decided the issue by votes, ignoring the fact as to which site would be most suitable for the purpose. But we did not want that and we wanted that a suitable site should be selected where we can shift our capital.

Now, our Chief Minister has decided to refer it

to the Expert Committee. I think he will certainly discuss with the Central Government to send necessary experts to select the site. If it is done then whatever the Expert committee will select, I think we will have no objection. Therefore, I congratulate again our Chief Minister for his bold decision.

Shri Dulal Chandra Barua : He should be taken into the Cabinet. (Laughter).

Shri Prabin Kumar Choudhury : Another matter Mr. Barua has mentioned that is about wastage of fund, if the capital is shifted temporarily to Gauhati. I think you know Sir, that there are so many district offices running in rented houses. If we spend Rs. 5 crores and construct temporary buildings then we will be able to accommodate our district offices in those houses. Even if Chandrapur is selected then these house could be used for Head of Departmment. Therefore, I assure the hon. Chief Minister whatever decision the Expert Committee gives we will agree to that in principle. Democracy, expectation rouse, fullfil, crime, temporary basis, Gauhati Development Authority is nothing but a slum creating authority.

শ্ৰীমতী ৰেনুকা দেবী বৰকটকী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমাৰ ৰাজধানী সিদ্ধান্তই প্ৰমান কৰিছে যে মুখ্যমন্ত্ৰী আসনত কেৱল গোলাপ ফুল থকাই নহয় তাত কাঁইতো আছে। আজি শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ ডাঙৰীয়াই এইটো বুজি পাইছে আৰু কাইতৰ জালাত তেখেতৰ তত হেৰাইছে। আজি মুখ্যমন্ত্ৰী হিচাবে তেখেতৰ কি অসুবিধা আমি তাকো বুজি পাইছো। ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ প্ৰশ্নতো এই মন্ত্ৰীসভাতেই নহয় আগৰ মন্ত্ৰীসভাতো এই সম্পৰ্কে বহুবাৰ আলোচনা কৰা হৈছে। কিন্তু আগৰ মন্ত্ৰী সভাই হয় এক্সপাৰ্ট কমিটিৰ ওপৰত ভেজা দি নহয় কেবিনেট কমিটিৰ ওপৰত ভেজা দি বাচি গৈছিল। কিন্তু নতুন মুখ্যমন্ত্ৰীৰ কথা সুকিয়া। তেওঁ যেতিয়া মুখ্যমন্ত্ৰীৰ বাব লয়, তেতিয়াৰ পৰা তেখেতৰ প্ৰতি মানুহৰ যিটো ধাৰণা সেইটো

বেল্লেগা। কাৰণ তেওঁ যি বিলাক প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল তেওঁ সেই বিলাক ৰক্ষা কৰিব পাৰিব বুলি মানুহৰ ধাৰণা আছিল। কাৰণ নতুন মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ভাৱমূৰ্ত্তি বা image এটা ৰাইজৰ মাজত আছে। আনগাতে যোৱা ৮ মে তাৰিখে যিটো ঘোষণা কৰিছিল "The Chief Minister Shri Sarat Chandra Sinha announced here to-day that the Assam's capital will be shifted from Shillong within December, 1973. He said that a firm decision about the selection site will be taken in course of a month or so" মূখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এক মাহৰ ভিতৰতে সেই খাটাং সিদ্ধান্ত দিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল। অধ্যক্ষ মহোদয়, ডেমক্ৰেচিত এক্সপেকতেচন ৰেইজ কৰি সেইটো ফুলফিল কৰিব নোৱাৰাটো ক্ৰাইম। তেখেতে এক্সপেকটেচন ৰেইজ কৰিছিল। কিন্তু এক মাহৰ মূৰত তেখেতে যিটো সিদ্ধান্তত উপস্থিত হৈছে "It would not be possible to come to a final conclustion about the comparative suitability of those two sites unless relative facts and datta pertaining there to are more fully investigated."

অধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্ৰীক সুধিব পাৰো নেকি একমাহৰ আগতে যি কথা কৈছিল সেইখনত তেখেতে দাতাৰ কথা, সুবিধাজনক স্থানৰ কথা, চিন্তা কৰা নাছিল নেকি ? যদি নাছিল তেন্তে এই ঘোষনা কিয় কৰিছিল ? আজি অকল শ্ৰীশৰৎ সিংহ ডাঙৰীয়াৰ মন্ত্ৰী সভাই নহয় আগৰ মন্ত্ৰী সভায়ো এই কথাটো পিচুৱাই নিছিল। আগতে আমাৰ ৰাইজে ধৰি লৈছিল যে এই ৰাজধানী স্থান সম্পৰ্কীয় ঘোষণাটো লোকসভাৰ মধ্যবৰ্ত্তী নিৰ্ব্বাচনৰ আগতে ঘোষণা নকৰে, কাৰণ তেতিয়াহলে নিৰ্ব্বচনত প্ৰতিক্ৰীয়া হব পাৰে। তাৰ পিচত আহিল বিধান সভাৰ নিৰ্বাচন। তেতিয়াও ৰাইজে ধৰি ললে যে বিধান সভাৰ নিৰ্বাচন পাৰহৈ নোযোৱালৈকে এই স্থান নিৰ্বচনৰ কথাটো ঘোষণা নকৰে, কাৰণ ঘোষণা কৰিলে নিৰ্বাচনত প্ৰতিক্ৰীয়া কৰিব পাৰে। সেই কাৰণেই ৰাইজে ৰাজধানী স্থানৰ কাৰণে আন্দোলন কৰা নাছিল। মাত্ৰ মাজে সময়ে কাকতে পত্ৰে উলিয়াইছিল যে এই সিদ্ধান্তটো সোনকালে হব লাগে। কিন্তু যেতিয়া নিৰ্বাচনত ৯৫ জন সদস্য লৈ নিৰ্বাচিত হৈ আহিল তেতিয়া মূখ্যমন্ত্ৰীয়ে কলে যে একমাহৰ ভিতৰতে ৰাজধানীৰ স্থান ঘোষনা কৰিব। কিন্তু দুখৰ কথা মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই যিটো সিদ্ধান্ত দিলে সেই সিদ্ধান্তই অসম বাসীক হতাশ কৰিলে। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীযুত দেবেন বৰা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে

এইটো কাৰো হেচাত পৰি কৰা নহয়, কিন্তু মই কওঁ যে কংগ্ৰেছৰ ৯৫ জন সদস্যয়ো স্বাক্ষৰ দি তেখেতৰ ওপৰত হেচা দি কৰাটো ঠিক নহয়। আকৌ কেইজনমান এম এল এ গুৱাহাটীত মিটিং কৰি মুখ্যমন্ত্ৰীক হেচা দিয়াটোও ঠিক কথা নহয়। আন হাতে আজি চৰকাৰে যিটো সিদ্ধান্ত ললে যে তত্তালিকে অসমৰ ৰাজধানী অস্থায়ী ভাৱে গুৱাহাটীলৈ স্থানান্তৰিত কৰা হওক। এই স্থানান্তৰ কাৰ্য্যত বহুতো গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা আছে। গুৱাহাটীৰ সম্পৰ্কত আগতে মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই গুৱাহাটী ডেভেলুপমেণ্ট কমিটিক কৈছিল Gauhati Development Authority is nothing, but a slum creating Authority গুৱাহাটীলৈ ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিবৰ কাৰণে ঠাই নাই। কাৰণ হদি গুৱাহাটীৰ আশে পাশে ক... তেতিয়াও খৰচৰ কথা আহিব এই অস্থায়ী খৰচ বিলাক কৰিবৰ কাৰণে ম... পৰামৰ্শ নিদিও, বৰঃ যদি কাম আৰম্ভ কৰা হয় তেতিয়াহলে এটা শেষ সিদ্ধান্ত উপনিত হৈহে কাম কৰা উচিত হব। আৰু প্ৰকৃততে যত অস্থায়ী ঘৰ কৰিলে... হব। ৰাজধানী গুৱাহাটীত হোৱাৰ কথা শুনি তাৰ অৰ্থ নীতিত বহুতো পৰিবৰ্ত্ত... হবলৈ আৰম্ভ কৰিছে। ঘৰ ভাৰা বেচি হৈছে আৰু যি বিলাক ঘৰত পুৰণী ভা... দিয়া মানুহ তেওঁলোকক ঘৰ এৰি দিবলৈ মালিকে নটিচ দিছে।১০ ফুট দীঘল ১০ ফুট বহলৰ এটা কোঠাৰ ভাৰা ১০০ টকা হৈছে। ৰাজধানী খন গলে চৰক... লগতে তাত কাম কৰা সকলো বিলাক কৰ্মচাৰী যাব লাগিব আৰু এই কৰ্মচা... বিলাক নতুন ঠাইত গৈ কত থাকিব ? মই আই এ এচ বা মিনিষ্টাৰৰ কথা ক... নাই, মই বিশেষকৈ কব খুজিছোঁ যি বিলাক কৰ্মচাৰীয়ে দুই শ বা আঢ়ৈ শ বা তি... টকা দৰমহা পাইছে সেই সকল মানুহ গৈ কত থাকিব ? এই সম্পৰ্কে মুখ্য... ডাঙৰীয়া বৰ্ত্তমানলৈকে নিমাত। আনহাতে গুৱাহাটীত খাদ্য সামগ্ৰীৰ দাম অতি... চৰিছে। চাউলৰ দাম প্ৰতি কিলোগ্ৰামত ১'৭৫ পইচাৰ পৰা দুই টকালৈকে হৈ... আৰু দাইল কিলোত দুই টকাৰ কমে নাপায়।

মাছ, মাংস, কনী তৰী-তৰকাৰী আদি পোৱা নাযায়, দিনে দিনে জী... নিৰ্বাহকৰ মানদণ্ড গুৱাহাটীত বাঢ়ি গৈছে। এইটো বৰ্ত্তমানৰ অৱস্থা। ৰাজ... যেতিয়া গুৱাহাটীলৈ যাব তেতিয়া গুৱাহাটিত জীৱন নিৰ্বাহ দুবহ হৈ পৰি... তাৰোপৰি ৰাজনৈতিক অৱস্থালৈ চাওক। উজনি অসম নামনি ... এই বিলাকৰ কথাও উঠিছে। এই সম্পৰ্কে অসমৰ মানুহৰ মাজত মনোমা... হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে। নগাওঁত ৰাজধানীৰ সম্পৰ্কত যি ধৰ্মঘট হৈছিল ধৰ্মঘট অকল নগাৱতে আৱদ্ধ নাথাকি গোটেই অসম জুৰি হব লাগিছিল।

সম্পৰ্কত, অসম শাখাৰ ৰেলো লামডিঙতহে বন্ধ হৈছে, গুৱাহাটীত হোৱা নাই। ষ্টেট ট্ৰেন্সপটো নগাৰতহে বন্ধ হৈছে গুৱাহাটীত নহয়। গতিকে এই আন্দোলন ইমুৰৰ পৰা সিমুৰলৈ হোৱা নাই। এই ক্ষেত্ৰত শ্ৰীবৰা ডাঙৰীয়াৰ এই কথাত মই মান্তি হব নোৱাৰিলো যে নগাৰৰ পৰহি দিনাৰ ধৰ্ম্মঘটত অসম দেশৰ ৰাইজৰ সমূহ সম্পূৰ্ণ সমৰ্থন আছে বুলি।

দিল্লীৰ শাসক গোষ্ঠীৰ কৃপাত আমাৰ দেশত বহুত বিভেদকামী শক্তিয়ে কাম কৰি আছে। কেৱল পাচখন ৰাজ্য ভাগ কৰি দিয়াই নহয়, ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকা ভাগ কৰিবৰ কাৰণে আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকা আৰু কাছাৰৰ মাজত বিভেদ আনিবৰ কাৰণে বহু বিভেদকামী শক্তিয়ে কাম কৰি আছে। ৰাজধানী ইচুটো ৰাজনৈতিক ইচু হলে বৰ্ত্তমানৰ বিভেদকামী শক্তি সমূহে মুৰ দাঙি উঠিবলৈ সাহস কৰিব। মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে আজি এমাহ বহি চিন্তা কৰি যিটো সুত্ৰ বাহিৰ কৰিলে সেইটো হব a formula for his in surevival. মই ভাবো এইটো ৰাজনীতি ইচু হিচাবে নলৈ আমাৰ ৰাজহুৱা জীৱনৰ মুখ্য সমস্যা হিচাবে লোৱা উচিত। গতিকে মই মুখ্য মন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিছো ৰাজধানীৰ স্থান সংক্ৰান্তত অতি সোনকালে এটা সিদ্ধান্ত লব লাগে। গুৱাহাটীত বা শিলঘাটত ৰাজধানী হলেও কব লগা একো নাই। গুৱাহাটীত হলে চুহুৰৰ পৰা দূৰত হব লাগিব। এক্সপাৰ্ট কমিটিৰ ৰিপৰ্টত কোৱা হৈছে যে শিলঘাটত ৰাজধানী হলে বেছি ধন লাগিব আৰু গুৱাহাটীত কম ধন লাগিব। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰপৰা ভোমোৰাগুৰিত দলং সাজিবৰ কাৰণে যদি টকা পায়, তেতিয়া-হলে শিলঘাটতে ৰাজধানী পাতক। আৰু যদি কম টকা পায় তেনেহলে গুৱাহাটীতে পাতক। এই ইচুটো Political issue বুলি নধৰি ৰানচ ফৰ অল ঘোষণা কৰক। ৰাইজে সৰ্ব্বসাধাৰণ ৰাইজৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে কেতিয়াও আন্দোলন নকৰে যদিহে চৰকাৰে এটা খাতাং সিদ্ধান্তলৈ আহিব পাৰে। এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজধানী স্থানান্তৰ সম্পৰ্কে বা শ্বিলঙৰ পৰা ভৈয়ামলৈ নিয়াৰ ক্ষেত্ৰত বহুদিন ধৰি আমাৰ বৰ্ত্তমান চৰকাৰেই নহয়, ইয়াৰ আগৰ চৰকাৰৰ দলবোৰেও এই বিষয়ে বহুবাৰ আলোচনা কৰি গৈছে, কিন্তু শাসকদলে প্ৰাৰ্থীৰস্বাৰ্থৰ কাৰণে সকলো কথা বিবেচনা কৰাৰ কাৰণে আজিলৈকে কোনো সিদ্ধান্তলৈ আহিব পৰা নাই। আজি কেইবছৰ মানৰপৰা ৰাজধানীৰ প্ৰশ্নটোৱেই জনসাধাৰণৰ মাজত নানা বিভেদৰ সৃষ্টি কৰিছে।

গতিকে কেৱল শাসক দলৰ নিজৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে এই সমস্যা সমাধান কৰিবলৈ গলে জনসাধাৰণৰ মাজত বিভেদ আৰু অনৈক্য সৃষ্টি হয়েই থাকিব।

এতিয়া প্ৰশ্ন হৈছে বৰ্ত্তমান অসমৰ ৰাজধানী শ্বিলঙত এইদৰে থকাটো সমীচিন হৈছেনে ? প্ৰায় সকলোবিলাক সদস্যৰে ধাৰণা যে অসমৰ ৰাজধানী শ্বিলঙত বেছিদিন থকাৰ কোনো যুক্তি নাই। যদি অসমৰ পুনৰ গঠন বিলত কিবা যুক্তিৰ থল থাকিলে হেতেন বা কোনো এঠাইত বেলেগ এটা ক্লজ থাকিলে হেতেন, তেনেহলে সেই ক্লজৰ বলত আমাৰ আইনসঙ্গত স্থান থাকিলেহেতেন। কিন্তু এতিয়া মেঘালয় চৰকাৰৰ দয়াতহে এইদৰে ৰাজধানীখন শ্বিলঙত ইমানদিন-লৈকে ৰাখিব পাৰিছো।

তদুপৰি আৰু এটা কথা মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে বৰ্ত্তমান আমাৰ চৰকাৰে নিৰ্ব্বাচনৰ সময়ত যিদৰে জনসাধাৰণক নানা প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল, সেই উদ্দেশ্যেৰে আৰম্ভনিতে গণতন্ত্ৰৰ কথা ব্যাখ্যা কৰা হৈছিল। গতিকে গণতন্ত্ৰৰ নীতিৰে আজি চৰকাৰে সকলো কথা গুৰুত্বভাৱে বিবেচনা কৰিব লাগিব আৰু সকলো জনসাধাৰণকে সমানে চাব লাগিব। গতিকে মই মুখ্যমন্ত্ৰীক এইটোৰ কাৰণে সমৰ্থন জনাইছো যে তেখেতে ইতিমধ্যে ৰাজধানীখন শ্বিলঙৰপৰা ভৈয়ামৰ যিকোনো ঠাইলৈ নিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। কিন্তু ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যেতিয়ালৈকে কোনো এটা সুস্থ সিদ্ধান্তলৈ আহিব নোৱাৰে তেতিয়ালৈকে এই সমস্যাটোৰে বেছি দিন লৈয়েই থাকিব আৰু নানা বিভেদ আৰু অনৈক্যৰ সৃষ্টি হয়েই থাকিব। গতিকে ইয়াৰ সিদ্ধান্তটো অতি সোনকালে লোৱা উচিত।

আনহাতে কোনো এখন স্থায়ী ৰাজধানী স্থাপনৰ কাৰণে কেইবছৰ লাগিব বা কিমান দিন লাগিব, সেইটোও বিবেচনা কৰি চোৱা উচিত। আমাৰ চৰকাৰে বৰ্ত্তমান যিবিলাক কাম-কাজ দেখুৱাইছে বা যিবিলাক নমুনা দেখুৱাইছে, সেইটোয়ে কোনোমতেই স্থায়ী ৰাজধানী সোনকালে গঢ়ি তুলিব বুলি নকয়। এতিয়া আমি অস্থায়ী ভাবে হলেও ৰাজধানী ভৈয়ামলৈ অনতিপলমে নিবই লাগিব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আপোনাৰ জৰিয়তে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছো যে ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ কথাটো ৰাজনৈতিক সমস্যা হিচাবে লব নালাগে আৰু কোনো পাৰ্টিৰ কথা ৰাজধানী স্থানান্তৰৰ ক্ষেত্ৰত সোমোৱাব নালাগে। সমগ্ৰ ভৱিষ্যতৰ কথা বিবেচনা কৰি বিশেষজ্ঞৰ যিটো মতামত সেইমতে কাম

কৰি যাব লাগে। ইতিমধ্যে মই এইটো কথাও মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক জনাওঁ যে অসমৰ এনে সংকটপূৰ্ণ অৱস্থাত কেৱল বিশেষজ্ঞকে সন্নিবিষ্ট কৰি ৰাজধানীৰ কথাটো সিদ্ধান্ত কৰিব লাগে। নগাৰৰ সদস্যই খং কৰিব বুলি আৰু কামৰূপৰ সদস্যসকলে বেয়া পাব বুলি যদি ভয় কৰি থাকে তেন্তে ৰাজধানী নালাগে অন্যকোনো সমস্যাকেই সমাধান কৰিব নোৱাৰিব আৰু অসমৰ জনসাধাৰণক উপেক্ষা কৰাহে হব। গতিকে অনতিপলমে এনেধৰণৰ বিশেষজ্ঞ নিয়োগ কৰক যাতে সেই বিশেষজ্ঞ সকলে কেতিয়াও ৰাজনৈতিক প্ৰভাবেৰে প্ৰভাম্বিত নহয়। নিৰপেক্ষ হিচাবে যি কাম কৰি যাব পাৰে তেনেধৰণৰ বিশেষজ্ঞৰদ্বাৰা কমিটি কৰিলে ভাল হয়। চিলং এৰি গলে কিমান টকাৰ সম্পত্তি চৰকাৰে এৰি যাব লাগিব সেইটো চৰকাৰে হিচাব কৰিছেনে? আমি জনাত চৰকাৰে তাৰ একো হিচাব ৰখা নাই। গতিকে এই হিচাবটো কৰি কিমান টকা আমাক নতুন ৰাজধানী খনৰ কাৰণে লাগিব সেইটো কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক জনাই দিব লাগিব আৰু সেই টকাটো কেন্দ্ৰয়েই বহন কৰিব লাগিব। কিয়নো ৰাজধানী খনৰ ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে দায়িত্ব লোৱাৰ যুক্তি আছে। অন্য এখন ৰাজ্যৰ ভিতৰত আমাৰ ৰাজধানী খন ৰখাৰ ব্যৱস্থা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেই কৰিছে। অন্য হাতেদি আমাৰ অসমৰ যিটো আৰ্থিক অৱস্থা সেইটোৰে এখন বেলেগ ৰাজধানী পাতিবলৈ হলে আৰু ৫০০ বছৰ লাগিব। হয়তো তেতিয়াও পাৰিবনে নোৱাৰে সন্দেহ আছে। গতিকে উপযুক্ত তথ্য পাতিবৰে সৈতে আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক এই খৰছ বহন কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লবলৈ বাধ্য কৰাব লাগিব। দ্বিতীয়তে, অসমৰ ৰাজধানী উপায় নোহোৱাৰ বাহিৰে এদিনো বা এনিশাও চিলঙত থাকিব নোৱাৰিব। স্থায়ী বা অস্থায়ী ভাৱেই হওক, শ্বিলঙৰ পৰা সোনকালে ৰাজধানী নমাবই লাগিব। ৰাজধানী স্থানান্তৰিত বিষয়টো সম্পূৰ্ণ বিশেষজ্ঞ কমিটিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব। তাত কোনো ৰাজনৈতিক কথা বতৰা থাকিব নোৱাৰিব। কাৰণ ইয়াৰ আগৰ চৰকাৰৰ পৰা আৰম্ভ কৰি এতিয়ালৈকে সকলোবোৰ ঘটনা শাসনত অধিষ্ঠিত কংগ্ৰেছ চৰকাৰেই কৰি আছে। আমি যি দেখিছোঁ যে ৰাজধানী স্থানান্তৰিত বিষয়টো মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে বিবৃতি দিয়াৰ আগতে আমাৰ বিৰোধী পক্ষৰ লগত আলোচনা কৰা নাই। অৰ্থাত অসমৰ অভিভাৱক হৈছে আজি আমাৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰ। কিন্তু আজি অভিভাৱকে ভুল কৰিছে। অভিভাৱকৰ দোষৰ কাৰণে যাতে আমাৰ ভৱিষ্যত সন্তান সকলে যেন পথভ্ৰষ্ট হৈ পৰিব লগা নহয়। এই খিনিকেই কৈ মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলোঁ।

শ্ৰীকবিৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী ঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি ৰাজধানী সম্পৰ্কত যিটো অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে সেইটো অত্যন্ত দুখজনক কথা হৈ পৰিছে। বাস্তৱত আমি আজি কি দেখিছো Block Head quater লৈ যেনেকৈ পঞ্চায়ত পৰ্য্যায়ত টনা আজোৰা হয় থিক তেনেধৰণৰ এটা অৱস্থা এই ৰাজধানী স্থানান্তৰিত প্ৰশ্নৰ লগত জৰীত হৈ পৰিছে। Health unit বিলাকো establish কৰোতে পঞ্চায়ত বিলাকৰ টনা আজোৰা হয়। এতিয়া এনেধৰণৰ এটা অৱস্থা হৈছে যে অমুকে কব গুৱাহাটীত capital পাতক চাম কেনেকৈ পাতে আকৌ তমুকত কেনেকৈ পাতে চাম বাৰু গতিকে ২টা ফাল দেখা যায়, definite এটা সিদ্ধান্তত আহিব পৰা নাই। নেতাৰ ওপৰত আস্থা নাইকিয়া হৈছে। গতিকে এতিয়া দেখা গৈছে Politically intervated হৈ signature লৈছে এক শ্ৰেণীয়ে। ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰা প্ৰশ্নটো political issue কৰাটো অতি দুখ লগা কথা।

এতিয়া আকৌ অস্থায়ী ভাবে ৰাজধানী থন দিব খোজা কথাটো আৰু আচৰ্য্যজনক! স্বীকাৰ কৰিবলৈ গৈ এঠাইত camp সজোৱা হয় তাত কিছুদিন থকাৰ পিছত যেতিয়া দেখা গল তাত হৰিণা নাই তেতিয়া সেই ঠাই সলনি কৰি আন ঠাইত camp সজোৱা হয় আকৌ তাতো হৰিণা নাপালে অইন ঠাইলৈ গুচি যোৱাৰ নিচিনাই এই "capital Shifting একেই হৈছে।

Capital খন এনেকুৱা হব লাগিব যাতে capital পোহৰ সূৰ্য্যৰ পোহৰৰ নিচিনাকৈ সকলো ঠাইত সমানে পৰে যেনেকৈ আজি Delhi খন সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষ ৰাজধানী অথচ ইয়াৰ পৰা কেৰেলাৰ পৰা কাশ্মীৰ বোম্বেৰ পৰা ও অসমলৈ এই গোটেই খনেই পৰিচালিত হৈছে থিক একে ধৰণৰ অসমৰ ৰাজধানী খন যতেই নহওক গুৱাহাটিতেই হওক বা নগাৱঁতেই হওক বা আন কোনো ঠাইৰেই হওক তাত কোনো আপত্তি নাই, কেৱল সমানে যাতে অসমৰ শাসন তাৰ পৰা সুচাৰুৰূপে সমানে চলাব পাৰি। তাকেই ভাবিব লাগে।

এতিয়া ৰাজধানীৰ স্থান নিৰ্ব্বাচনৰ কাৰণে যি কমিটি কৰি দিছে সেই কমিটিয়ে যাতে ৰাজনৈতিক মেৰপাকত পৰি কোনো সিদ্ধান্ত নলয় কেৱল কাৰিকৰী দিশটোহে চাই সীদ্ধান্ত লয় সেইটো আমি আশা কৰো। এই প্ৰসঙ্গতে কওঁ ৰাজনীতিয়ে যাতে ৰাজধানী নিৰ্ব্বাচনত স্থান নাপায়। সেই কাৰণে মই কৈছো এই ফালৰ সদস্যই হওক বা সিফালৰেই হওক যদি নেতৃত্বৰ ওপৰত বিশ্বাস থাকে এইটো মই অনুৰোধ কৰিছো যাতে সৰ্ব্বসাধাৰণে বিবেচনা কৰি

কেৱল মুখ্য মন্ত্ৰীকেই এই issue টোৰ সীদ্ধান্ত কৰিবলৈ "alone authority" দিব লাগে ।

*শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : মাননীয় অধক্ষ্য মহোদয়, ৰাজধানী স্থানান্তৰিত বিষয়টো এই বিধান সভাত যোৱা কেইবা বছৰো ধৰি আলোচনা হৈছে, মই নিজেও ব্যক্তিগত ভাৱে মোৰ মতামত এই বিধান সভাৰ বাহিৰে ভিতৰে ডাঙি ধৰি আহিছো কিন্তু আজিয়ো সেইটো বিষয় বস্তুয়েই হৈ আছে। যোৱা ৭ তাৰিখে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যিটো বিবৃতি দিলে তাৰ ওপৰত যি আলোচনা হৈছে, সেইমতে ৰাজধানী তুৰন্তে শ্বিলঙৰ পৰা উঠাই নিবলাগে এইটোত মোৰ দ্বিমত নাই। কিন্তু এইটো থিক শ্বিলঙৰ পৰা ৰাজধানী স্থানান্তৰীত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত, স্থায়ী সীদ্ধান্ত লোৱা হবনে অস্থায়ী সীদ্ধান্ত লোৱা হব ; এই প্ৰশ্নটো আমাৰ সন্মুখত থিয় হৈছেহি। এতিয়া কথা হৈছে ৰাজধানীৰ স্থান যতেই নহওক নগাওতেই হওক বা মঙ্গলদৈত্তে হওক কিন্তু ৰাজনৈতিক ফালৰ পৰা গোটেই ৰাজনৈতিক দল লগ লাগি আমি Socialist party য়ে কথাটো কাহানিয়ো এই বিষয়ে আলোচনা কৰা নাই আৰু সীদ্ধান্তও লোৱা নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি ভালেকেইজন সদস্যই কোৱাৰ দৰে ৰাজধানীৰ স্থান নিৰ্ণয়ৰ কথাটো ৰাজনৈতিক কথা নহৈ নোৱাৰে। কিয়নো ৰাজধানীক বাদ দি ৰাজনীতি হব নোৱাৰে। এইখন গনতান্ত্ৰিক দেশ। ইয়াৰ মুখ্যমন্ত্ৰী বা দলপতি নিৰ্বাচন কৰা হয়। কিন্তু ৰাজধানীৰ ক্ষেত্ৰত তেনে এজনীয়া লোকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিলেই আৰু এজনৰ ওপৰত দায়িত্ব এৰি দিলেই নহব। মাননীয় সদস্য শ্ৰীকবিৰ ৰায় প্ৰধানীয়ে কৈছে যে সকলো কংগ্ৰেছী সদস্যই এক হৈ দিয়া সিদ্ধান্তৰ লগত এক মত হবলৈ বাকী বিলাক সদস্যই চেষ্টা কৰিব, মই কিন্তু সেই ক্ষেত্ৰত এক মত হব নোৱাৰো। কিয়নো সদনত ৬ তাৰিখৰ দিনা সিদ্ধান্ত লোৱা নোলোৱা কাৰণে বিষয়টো কেবিনেটত দিয়া হল আকৌ কেবিনেটতো সিদ্ধান্তত উপনীত হব নোৱাৰি ৭ তাৰিখৰ দিনা মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে বিবৃতি দিলে। আমাৰ অসমৰ এনেকুৱা অৰ্থ সংকটৰ দিনত পাচ কোটি টকা খৰচ কৰাতো সহজ কথা নহয়। যোৱা ৭ তাৰিখে সাৰে বাৰ বজাৰ পিচত মুখ্যমন্ত্ৰীক আমি লগ ধৰিছিলো তেতিয়া তেখেতে এইটো কৈছিল যে টকা খৰচ হলেও এইখিনি টকা পিচত কামত আহিব। কিয়নো আৰ চি চি ঘৰ নহলেও অন্য ঘৰতো বহুত মানুহ বা অফিচ আদি থাকিব পাৰিব। আকৌ বেলেগ বেলেগ অফিচ আদি থাকিলেও ৰাজধানী হব পাৰে। শুনা কথা যে

*Speech not corrected

গুৱাহাটী অৰ্থাৎ কামৰূপ জিলাতো হৰতাল পালন কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰিছে। নগাওঁত হৰতাল কৰিছেই। খবৰ কাগজত অসমৰ ইমুৰৰ পৰা সিমুৰলৈ ৰাজধানীৰ কাৰণে কথা উঠা দুই ডোখৰ ঠাইৰ কাৰণে ভাগ হৈছে। সকলো ঠাইতে দুই ডোখৰ ঠাইৰ কাৰণে জনমত গঢ়ি তুলিবলৈ চেষ্টা কৰা শুনা গৈছে। এই দুই ডোখৰৰ ৰাজধানীৰ কাৰণে উপযুক্ত ঠাই হব সেই বিষয়ত বিশেষজ্ঞ কমিটি কৰি দিছিল। কিন্তু ৰাজধানী পাতিবলৈ হলে ৩০ লাখ টকা খৰচ কৰি হাইকোৰ্ট পাতিব লাগিব। তেনেকৈ কোনো কথা নাই। কিয়নো ইমান দিনে উৰিষ্যা বা কলিকৰ্তাৰ হাইকোৰ্ট দ্বাৰাই চলি আছিল। এতিয়া নতুন ৰাজধানীত হাইকোৰ্ট বিশ্ববিদ্যালয় মেদিকেল কলেজ হব লাগিব বুলি কোনো কথা নাই। অৱশ্যে হস্পিটাল এটা লাগিব এইটো ঠিক কথা।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা কথা কাছাৰ জিলাৰ বহু সংখ্যক সদস্যই শিলঘাটৰ সমৰ্থক আছিল কিন্তু সেইদিনা সোনকালে শ্বিলঙ এৰিবলগীয়া হোৱা কাৰণে চহী কৰিব নোৱাৰিলে। এইটো কথা চহী সংগ্ৰহৰ ক্ষেতত্ৰ হৈছিল বুলি শুনিব পাইছো। কিয়নো ৯ মেৰ ট্ৰিবিউনত ৮ মেৰ সিদ্ধান্তত ৯৫ জন বিধান সভাৰ কংগ্ৰেছী সদস্যৰ ৬৫ জনেই চহী কৰা বুলি প্ৰকাশ পাইছে। তেনেহলে বাকী সদস্য সকলৰ চহী কিয় সংগ্ৰহ কৰা নহল এইটো প্ৰশ্ন আহে। অৱশ্যে ইয়াতে ভাষাৰ প্ৰশ্নও আছে। কিয়নো শিলঘাটত ৰাজধানী হলে বাংলা ভাষা জীয়াই নাথাকিব। সেয়েহে কাছাৰৰ সদস্য সকলে গুৱাহাটীত হোৱাৰ মত দিছে। আমাৰ সদস্য সকল থাকোতে বা মন্ত্ৰী সভাত ইমান বিলাক সিংহপুৰুষ ৰাজনীতিত থাকোতে অন্য এটা বিশেষজ্ঞ কমিটিক এই বিষয়ৰ ভাৱ দিয়াটো কেনে কথা বাৰু? ইমান বিলাক ৰাজনৈতিক নেতাই বিশেষজ্ঞ কমিটিৰ কেইজনমান অফিচাৰৰ পৰা ৰাজনীতি শিকিবলগীয়া হোৱাটো দুখৰ কথা নহয়নে? গতিকে যি হয় আমাৰ ইয়াতে আলোচনা কৰি কৰা উচিত হব বুলি মই ভাবো। কিছুমানে কোৱাৰ দৰে অসমৰ যি কোনো ঠাইতে ৰাজধানী পাতিব পাৰি, আনকি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মাজত শদিয়াৰ পৰা ধুবুৰীলৈকে যি কোনো ঠাইতেই ৰাজধানী পাতিব পাৰি যদি ৰাজধানীখন এখন জাহাজত পাতি লোৱা হয়। আমাৰ বিধান সভাৰ অধ্যক্ষ হৰেশ্বৰ গোস্বামী থাকোতেই মই এবাৰ পৰামৰ্শ দিছিলো যে অন্তত: পক্ষে এব'ৰ হলেও গুৱাহাটীত এটা অধিবেশন পাতিব লাগে। পিছে তেতিয়াৰ অধ্যক্ষ হৰেশ্বৰ গোস্বামী ডাঙৰীয়াই দিয়া চিঠি এতিয়াও মোৰ লগত আছে, তাত তেখেতে গুৱাহাটীত জাবৰ দিনত চমু চেচন এটা গুৱাহাটীত পাতি চাব বুলি উল্লেখ কৰিছিল

কিন্তু দুৰ্ভাগ্যৰ বিষয় সেই সময়ৰ পিচত তেখেত স্বৰ্গগামী হল। গতিকে শিলঘাট্ বা চন্দ্ৰপুৰৰ কোনো এখন স্থান ৰাজধানীৰ কাৰণে নিৰ্ণয় কৰিবলৈ বিশেষজ্ঞ কমিটি গঠন কৰি দহ-বিশ কৰি প্ৰজেক্ট ৰিপৰ্ট তৈয়াৰ কৰি সমাজবাদী ব্যৱস্থাৰে ৰাজধানীৰ স্থান নিৰ্ণয় কৰিব তালৈ এৰি দিয়া উচিত নহব। বিশেষজ্ঞ কমিটিক ৰাজধানীৰ স্থান নিৰ্ণয় কৰিবলৈ দি পিচত বুকু হমহমাই মৰিলে নহব। বা সদনৰ মজিয়াতে কলেও নহব। গতিকে আমাৰ ১১৪ জন বিধান সভাৰ সদস্যৰ ইয়াতে ভোটৰ দ্বাৰা সৰহ সংখ্যক লৈ এটা সিদ্ধান্তত আহিব লাগে। বিশেষজ্ঞ কমিটিক ভেকো-ভাৱনা কৰিবলৈ দি কোনো লাভ নহব কেৱল কেবা কোটিও টকা পানীত হে পৰিব। আৰু ফাইনেল সিদ্ধান্ত কৰি লোৱাৰ পিচত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক দাবী জনাব পৰা হব, যিহেতু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে খৰচ বহন কৰিবলৈ খুজিছে। এই সিদ্ধান্ত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ তথা অসমৰ জনসাধাৰণে নুই কৰিব নোৱাৰে অমান্য কৰিব নোৱাৰে কিয়নো আমি অসমৰ জনসাধাৰণৰ প্ৰতিনিধি। আজি মই চোচিয়েলিষ্ট দলৰ পৰা আহিছো, অসমৰ ইমুৰৰ পৰ সিমুৰলৈ আৰ-চি-পি আই, চি-পি-আই কংগ্ৰেচী আদি বহুতো দল আছে। কম বেছি পৰিমানে সকলো দলৰ সংখ্যা আছে। গতিকে সেই সকলো দলৰ প্ৰতিনিধি যি সকল আজিৰ বিধান সভাত আছে সেই সকলোৰে সিদ্ধান্ত লৈ এই বিষয়টো সমাধান কৰিব লাগে।

Mr. Speaker : I would like to call upon the Chief Minister to reply at 6/45 p.m. Therefore, we have got only 15 minutes time now at our disposal. The Hon'ble Member will have to cut short his speech.

শ্ৰীজগদীশ দাস : অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ৭ জুন তাৰিখে এই সদনত মাননীয় মূখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অসমৰ ৰাজধানী অস্থায়ীভাবে শিলঙৰ পৰা স্থানান্তৰিত (গুৱাহাটীলৈ) হব বুলি ঘোষণা কৰাৰ ঠিক আগতে অসমবাসীৰ মনত এটা কথাই স্পষ্ট হৈ আছিল যে অসমৰ ৰাজধানী কোনো এখন সুচল ঠাইলৈ স্থানান্তৰিত হব। গুৱাহাটীৰ ৰাইজে ভাবিছিল বা উপলব্ধি কৰিছিল যে গুৱাহাটীত ৰাজধানী হলে ভাল হব আৰু সেইদৰে শিলঘাটৰ ৰাইজে ভাবিছিল যে শিলঘাটত ৰাজধানী হলে তাৰ আশে পাশে থকা মানুহখিনিৰ সুবিধা হব। কিন্তু ৭ তাৰিখৰ মুখ্য মন্ত্ৰীৰ ঘোষণাৰ পিছত কি গুৱাহাটী কি শিলঘাট সকলো ৰাইজৰ মনতে হতাশাৰ ভাবে দেখা দিয়ে। অৱশ্যে ৰাজধানী স্থানান্তৰ বিষয়টোৰ কাৰণে যি বিশেষজ্ঞ কমিটি পাতি দিছিল সেই বিশেষজ্ঞ কমিটিয়ে ১৫ পৃষ্ঠাত এইদৰে কৈছে

we would advice that no capital funstions be transferred piecemeal to any other place until the new capital is fully or nearly completed.

এই কথাষাৰ ইয়াত আছে। কিন্তু হঠাত্ অসমৰ ৰাজধানী গুৱাহাটীলৈ অস্থায়ীভাৱে স্থানান্তৰ হব বোলা কথাষাৰে 'নাই মোমাতকৈ কনা মোমাই ভাল' বোলা কথাষাৰৰ সমল ৰাখিব পাৰিছে। এই বিশেষজ্ঞ কমিটি ভাঙি দি নতুন এখন বিশেষজ্ঞ কমিটি গঠন কৰি ৰাজধানী স্থানান্তৰ বিষয়টো বিবেচনা কৰা হব বুলি কোৱাত শিলঘাটৰ বাইজে একো বেয়া পোৱা নাই বুলি ধাৰণা। অৱশ্যে বিশেষজ্ঞ কমিটিৰ ৰিপোৰ্টত এটা কথা আছিল—As the Capital of Assam till suce time the new Capital is reached.........

অৱশ্যে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই কথাটো ৫ বছৰ ৭ বছৰ লৈ বিবেচনা নকৰি হঠাত্ ৭ জুন তাৰিখে পূৰ্ব্ব চুক্তিমতে যে এমাহৰ ভিতৰত ৰাজধানী স্থানান্তৰ সম্পৰ্কত এটা সিদ্ধান্ত দিব বুলি কোৱা হিচাৱে অস্থায়ী ভাৱে গুৱাহাটিলৈ স্থানান্তৰ কৰাত আমি সন্তোষিত। কিন্তু আমি এতিয়া যিমান সোনকালে পৰা যায় যদি ৰাজধানী খন কোনোবা সুচল ঠাইলৈ স্থায়ীভাৱে স্থানান্তৰ নকৰো ভৱিষ্যতে হয়তো আৰু বিপদ হব পাৰে। এইখিনিতে মই আৰু এটা কথা দাঙি ধৰিব খুজিছো যে শিলঙত যেতিয়া ৰাজধানী পতা হৈছিল তেতিয়া কোনো বিশেষজ্ঞৰ পৰামৰ্শমতে ৰাজধানী পতা হোৱা নাছিল। বিশেষজ্ঞ কমিটিৰ প্ৰতিবেদনমতে শ্বিলঙত ৰাজধানী নহয় আপাৰ শিলঙতহে ৰাজধানী পাতিব লাগিছিল। কিন্তু ভূলক্ৰমে বা হয়তো কিবা কাৰনত শিলঙত ১২ হাজাৰ টকা ৰাজধানীৰ কাৰণে খৰছ হোৱাত অন্য কথালৈ চিন্তা নকৰি পিছত শিলঙত ৰাজধানী পতা হ'ল আৰু এইদৰে আজি ১০০ বছৰ ওপৰ চলি গ'ল। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত আমি বিশেষজ্ঞ সকলৰ ওপৰতে অকল নিৰ্ভৰ কৰিব নালাগে। আপোনালোকে চাওক বিশেষজ্ঞৰ কথামতে দিচপুৰৰ হস্পিতেলখন ইমান ওপৰত বনালে। বিশেষজ্ঞই বেমাৰী কেনেকৈ ইমান ওপৰত উঠিব পাৰিব। এই কথা চিন্তাই কৰিব নোৱাৰিলে। গতিকে বহুত ক্ষেত্ৰত বিশেষজ্ঞৰ ৰিপোৰ্টৰ্ও ভাল কাম নিদিয়ে। কিন্তু ৰাজধানীখন যিহেতু ৰাইজৰ সমূহীয়া স্বাৰ্থৰ বস্তু এনে ক্ষেত্ৰত অসমৰ ১ কোটি ৪৯ লাখ জনতাৰ সুবিধাৰ কাৰণে এখন সুচল ঠাইত ৰাজধানী স্থানান্তৰ কৰিবৰ কাৰণে যথাবিহীত ব্যৱস্থা লবৰ কাৰণে মই মাননীয়

মুখ্যমন্ত্ৰীক অনুৰোধ জনাওঁ। আৰু ৭ জুন তাৰিখে তেখেতে কৰা ঘোষণাৰ ওপৰত জনাই মই মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীলীলা কান্ত বৰা ঃ উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ৭ জুন তাৰিখে ৰাজধানী স্থানান্তৰ সম্পৰ্কে যি ঘোষণা কৰিছিল সেই সম্পৰ্কে সদনত যি প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰা হৈছে আৰু সেই সন্দৰ্ভত বিশেষজ্ঞ কমিটিৰ যি ৰিপোৰ্ট সেই ৰিপোৰ্ট আমি পোৱা নাছিলো এই মাত্ৰ অকস্মাতে পাইছো। ইয়াত কোৱা হৈছে যে শিলঘাটৰ কলিয়াবৰ অঞ্চলত যিখন গাওঁ আছে এই গোটেই কেইখন গাওঁ এই ৰাজধানীৰ এৰিয়াত পৰিব। এইটো বৰ দুখৰ কথা। সেই সময়ত তেতিয়াৰ ৰাজহমন্ত্ৰী শ্ৰীবিশ্বদেব শৰ্ম্মা আৰু মন্ত্ৰী শ্ৰীমহেন্দ্ৰ হাজৰীকা শিলঘাটলৈ গৈছিল আৰু লগত ৰাজহবিভাগৰ সচিব আৰু কমিটিৰ সদস্য জনো লগত গৈছিল তেতিয়া তেখেতসকলক এইখন মেপ দেখুৱাত এইখন মেপ স্পষ্ট ভুল বুলি কোৱা হৈছিল আৰু মানিও লৈছিল। কিন্তু দুখৰ বিষয় এইখন মেপকে পুনৰ ইয়াত দিয়া হৈছে। এনেকুৱা ভুৱা ৰিপোৰ্টৰ যোগেদি কমিটিয়ে নিশ্চয় মেনুপুলেট কৰাৰ চেষ্টা কৰাত আমি সচাকৈ দুখ প্ৰকাশ কৰিছো। কলিয়াবৰৰ পুৰাতন মানুহবিলাকক উচ্ছেদ কৰি ৰাইজে নগাওঁত ৰাজধানী পাতিব বিচৰা নাই। ৰাজধানী স্থানান্তৰ বাবে ৫ হাজাৰ একৰো ওপৰ মাটি দেখুৱা হৈছে। এক্সপাৰ্ট কমিটিৰ ৰিপৰ্টত ১৬ হাজাৰ মানুহ আপৰুটেদ হব বুলি দেখুৱা হৈছে। প্ৰকৃততে ১ হাজাৰ মান মানুহ আপৰুটেদ হব। হাতবৰ কনভেনচন সম্পৰ্কে মাননীয় সদস্য কেইজনমানে এইখন কংগ্ৰেছৰ মিটিং বুলি কৈছে। সেইটো ভুল। তাত প্ৰত্যেক দলৰ মানুহে যোগদান কৰিছিল। শ্ৰীবৰুৱা ডাঙৰীয়াই কৈছে যে নগাওঁৰ মানুহে ভবা উচিত নহয় যে, শিলঘাটৰ কেপিটেল নগাওঁৰ কাৰণে। পৰহি ধৰ্ম্মঘট সম্পৰ্কে একোৱেই নাজানো। তাৰ পৰা খবৰ পোৱা মতে ছাত্ৰসকলে এই ধৰ্ম্মঘট কৰিছে। অভিবৰ্ত্তনৰ জৰিয়তে এইকাম কৰা হলে অন্যান্য জিলাৰো ৰাইজে তাত যোগদান কৰিলেহেতেন। গতিকে মই অনুৰোধ কৰিছো তেনেকুৱা ৰিপৰ্টক লৈ সদস্যসকলে ভুল নুবুজে। ৰাজধানী অস্থায়ী ভাবে স্থানান্তৰ কৰাটো সুখী হব পৰা নাই যদিও বৰ্ত্তমানৰ অৱস্থালৈ চাই আমাৰ অন্য উপায়ো নাই। আমি আশা কৰিছো চৰকাৰে যি কমিটি গঠন কৰি দিব সি যাতে বিলম্ব কৰা কমিটি নহয়। এবাৰ সাপে খালে লেজুলৈকো ভয়। বৰ্ত্তমান ৰিপৰ্টৰ দ্বাৰা মেনিপুলেট কৰিবৰ চেষ্টা কৰিছে। এনেকুৱা মেনিপুলেচন যাতে নহয় তাৰ বাবে অনুৰোধ কৰিলো।

শ্ৰীৰাম শৰ্ম্মা : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজধানী সম্পৰ্কত নগাওঁত যি ধৰ্ম্মঘট হৈ গল তাৰ বাবে নগাওঁৰ ছাত্ৰসকলক দায়ী কৰিব নোৱাৰি। এক্সপাৰ্ট কমিটি নিয়োগ কৰাৰ আগলৈকে নগাওঁৰ যুৱক সকলে শিলঘাটত ৰাজধানী হব লাগে বুলি কোৱা নাছিল। ৪।৬ খন জিলাৰ মতামত লৈ চন্দ্ৰপুৰত ৰাজধানী পাতিব পাৰিলে হয়। এতিয়া পুনৰ অস্থায়ী ভাবে ৰাজধানী গুৱাহাটীলৈ নিয়াৰ বাবে ৫ কোটি টকা ব্যয় কৰিব খুজিছে। মাননীয় সদস্য সোনেশ্বৰ বৰাই কৈছে যে, এটা সিদ্ধান্ত লৈ অস্থায়ী ভাবে হলেও ৰাজধানী নমাই নিব লাগে। মাননীয় সদস্য মিছেচ বৰকটকী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে, গুৱাহাটীলৈ ৰাজধানী নিয়াৰ কথা শুনি চাউল, ঘৰভাৰা আদিৰ দাম বাঢ়িছে। ডিব্ৰুগৰ, তিনচুকীয়া আদিৰ মানুহে তাত ৰাজধানী বিচৰা নাই। তেওঁলোকে কৈছে যে মধ্যস্থানত ৰাজধানী খন হব লাগে। সকলো জিলাৰ মানুহে কৈছে যে অসমৰ ৰাজধানী খন মধ্যস্থানত হব লাগে। মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো ৰাজধানীৰ স্থান সোনকালে ঠিক কৰিব লাগে।

শ্ৰীজানকীনাথ সন্দিকৈ : অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজধানী সম্পৰ্কে ইতিমধ্যে বহু আলোচনা হৈ গৈছে, মই বৰ বিশেষ কব খোজা নাই। ৰাজধানী খন অস্থায়ী ভাৱে গুৱাহাটী লৈ নিয়া কথা ঘোষণা কৰিছে তাৰ বাবে আমি সন্তোষ পাইছো। বহু মানুহে সন্দেহ কৰিছে ক্ষনস্থায়ী ভাৱে গুৱাহাটীলৈ ৰাজধানী নিছে, হয়তো ভৱিষ্যতেও ৰাজধানী তাতে থাকিব। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে ছুটুকুৰা ঠাইৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। ৰাজধানী যলৈকে নিয়ক পৰিস্কাৰ ভাৱে কৈ দিব লাগে। তেতিয়া হলে তাত বসবাস কৰা লোকৰ সুবিধা হব। গতিকে অতি সোনকালে কলৈ ৰাজধানী নিয়ে সেইটো ঘোষনা কৰিব লাগে। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Mr. Speaker Sir, with due respect to the sentiments and views expressed by the hon'ble members I assure the House that this decision was taken not because of political consideration, but because of technical and other reasons. Sir, the question is an important one. It is wrong for the hon'ble members to think that the decision has been taken from the political consideration. Sir, the hon'ble members have

mentioned that this was discussed in the party and the Party was divided and did not take any decision. Therefore, this has been done. This is not true. It is true Sir, we are all divided on this issue—on this important issue. Sir, there is difference of opinion among the members of our party, and it is bound to be because we are functioning in a democracy.

What is the ultimate result ? Ultimately, we all agree to a particular decision. So, the party has agreed and has authorised the Leader to take the decision. So, that shows that the party has not put any pressure what soever on the Leader, and the Leader has to take the decision. That is the normal way how a political party functions. Simply because there is a difference of opinion in a political party, we should not take it as a case that for satisfying the members a decision has been taken. Once again I reiterate that this decision has been taken for technical and other reasons. This question is divided into two parts. First is that the Capital should be shifted ; second is that for that shifting, a site is to be selected. The first thing is that we should select a site. We have a hindrance to the finalisation of its. We have a report of the site-selection committee. We are going to select the site for the new Capital of Assam which will be the most important one a centre for cultural and other activities Sir, in order to select a right site, we want more materials to be collected so that taking into consideration all the factors, we can come to a right decision, which will effect the future generation. Therefore, it is decided that we must have Project reports. The Project Reports will give us all the details and all

aspects of the matter. A technical Committee will make survey and will take into aelount, all aspects of our life— social, economic and political. On the basis of that report we shall take a decision. We think that this is the right course we should take in this delicate matter. Next part is the shifting of our present Capital. We are all united and one that the Capital should be shifted immediately. Even if we select a permanent site here and now, we cannot shift the Capital to that new site ; we cannot make temporary construction to the new site because the site should be opened for permanent construction. Whatever might be there, all the constructions will have to be ultimately demolished, and then Sir, that site might be such that there may not be any institutional facilities. Say, if we shift the Capital to Silghat, there will not be any institutional facilities for want of which we will have to suffer. All these will have to be built up. So, we have decided to go to Gauhati because there are institutional acilities readily available and we can taken advantage of these institutional facilities. I have explained the matter to some delegations who met me. Why do we want to temporarily site the Capital to Gauhati ? I say that it is not only temporary ; but it is 'purely temporary'. What is the meaning of purely temporary ? It is purely to ally the apprehensions that this shifting will ultimately be permanent. There would be no such apprehension. some hon'ble members raised the question of construction cost. Sir, if the construction cost would have been upper-most in anybody's mind, then we could have right away rejected Silghat, because Silghat has, at present, no institutional facilities and other infra-struction, it needs

aurbanisation etc. The Committee recommended th t Rs.80 crores more will be necessary for Silghat. Urbanisation has a cost and we will have to pay more. Sir, at present we have not taken cost into consideration. You will appreciate Sir, that it would take sometime to build up the permanent Capital on the new site. At the moment it is very difficult to say how long it will take. But then in the present circumstances it has become necessary that we should move from this place—Shillong to the plains. Sir, in this matter, there is no difference of opinion amongst us. Sir, it is quite true that we will have to spend probably a few crores on the temporary construction. Sir, this is unavoidable. This expenditure is an unavoidable expenditure ; this will not be a total waste. I assure you that the construction for the temporary Capital or the buildings where the temporary Capital will be housed, would be constructed in such a way that they can be used for some fruitful purpose for our administration. As some hon'ble members wanted to know what site we have selected for temporary shifting of the Capital, I want to say that we have temporarily selected the site at Dispur. At present, I want to give you certain information about the shifting of our Capital. At present, the main Assam Secretariat Building covers 26, 784 sq. feet ; the floor area of the additional Secretariat Building is one lakh five thousand square feet ; the floor area of the Assembly Secretariat building is 35,219 sq. feet. The immediate task before the government is therefore to ensure the smooth functioning of the Secretariat and the Assembly at Gauhati by March, 1973. The connected residential accommodation will also be necessary for the purpose. The vacant land

at Dispur owned by the Gauhati Development Authority is considered to be idealy suitable. Sir, the construction work at Dispur will be so designed as to facilitate the use of the buildings constructed there for other fruitful purpose even after the capital is finally shifted to its permanent site. In the 1972-73 budget, a provision of Rs. 1 crore has been made as per particulars shown in the budget. The Government of India's assistance for construction of the State Capitlal will primarily depend on preparation of a project, report, though the Government of India have made us to understand that up to Rs. 12.5 crores as loan and Rs. 12.5 crores as grant will be made available for this purpose. It is quite natural that the Government of India will ask us to justify our case for financial assistance on the basis of a project report. Since in the statement made by me Chandrapur and Silghat areas have been mentioned, we shall have to take immediate steps to engage a suitable organisation to take up the work of preparing project report on these two sites. For this purpose, a suitable organisation is to be entrusted with the work. Regarding the Dispur land, the following information may be found useful: From 1962 to 1969 the Gauhati Development Authority purchased about 268 bighas of land with loan assistance from Government at interest ranging from 6% to 7%. about Rs. 43 lakhs have been paid as cost of land, and the cost of developing about 211 bighas of land so far is Rs. 13 lakhs. 25 bighs of land are yet to be developed, the cost of developing of which is estimated at Rs. 5 lakhs. In pursuance of a Government policy to make a portion of the Dispur land available for location of Tea Marketing Centre, Gauhati

Development Authority allotted 15 bighas of land to four different parties including 10 bighas for the State Ware Housing Corporation. The State Ware Housing Corporation's tea ware house covering a floor area of about 45,000 sq. ft. will be ready very shortly, and this space is proposed to be utilised by Government as a part of their temporary capital scheme. The first instalment towards the cost of 15 bighas of land sold so far, as referred to above amounting to Rs. 2.70 lakhs has already been received by the G.D.A. The full eost of this area of 15 bighas is fixed at Rs. 6.30 lakhs. These transactions wlll be reviewed by Government very shortly. In view of the very short time at the disposal of Government to start the temporary capital at Gauhati, highest priority for construction work will be given for construction of office and residential buildings of the Secretariat and the Legislative Assembly with possibly two or three other wings of Government. Due to shortage of accommodation at Gauhati, some offices of the Heads of Departments may have to continue to function from Shillong for some more time to come. In preparing our site plan for the temporary capital at Dispur, we shall take into consideration immediately only about 200 bighas of GDA land. The question of utilising the remaining land will be considered in due course. Sir, this is what I want to submit.

Shri Dulal Chandra Barua : I am very thankful to the Hon'ble members and to the Chief Minister for participating in this discussion on a motion moved by this side of the House. The Chief Minister has replied to many points which we have raised but not on all points and we reiterate our original demand that we want decision from the

Government in respect of selecting the site of the capital. Whatever explanation may be given but apprehension is always there and it will continue to be there unless the decision is taken by the Government in this regard. Now, in respect of financial assistance from the Government of India, the Chief Minister has rightly pointed out, and I agree with him, that project report is to be prepared. We observed from the very beginning when the demand came that the site is to be decided and project report is to be prepared on which assistance will be given by the Government of India. Whatever blam may be given by the Government of India it is for their divide and rule policy that we have been divided. The people of Assam contributed in a large measure, and not a single penny was spent by Meghalaya, for building up Shillong. We the common people of Assam have built up this capital for our brothers in the newly born state of Meghalaya. Now this is the major aspect that Government of India should be given pressure and they are bound to give financial assistance for the building uf of a new capital as they have given in respect of Bhubaneswar and Chandigarh. Now the Chief Minister said that 12.5 crores will be given as grant in aid and 12.50 crores will be given as loan by the Government of India where 5 croes will go for shifting the capital temporarily. But what amount has been given by the Government of India for building up Chandigarh ? I want to inform you that the Government of India straight away gave grant in aid amounting to 50 crores of rupees to build up Chandigarh and at that time Punjab was not divide. The Punjab Government the strong-

of Punjab Shri Pratap Singh Kairon compelled the Government of India to give that amount. The separation which we have been compelled to leave this capital is the doing of the Government of India and they must pay the entire expenditure for building up the capital. Sir, again the Chief Minister has said that some heads of departments will continue to function from here. There is another Muhammad Bin Tughlak's regime here. If only the Secretariat and Assembly goes and the heads of departments continue to function from here imagine what will be the expenditure. If we are to go why dont we go lock stock and barrel. Then another thing I would suggest, sombody may not like it and there are reasons for that, that Government of India be pressurised if only two sites are taken into consideration for selection, and if either of the two sites is selected then my suggestion is that if we are to go to Chandrapur then Government of India must be compelled to vacate Narangi cantonment and if we are to go to Silghat then Missa cantonment can be occupied. Therefore only the decision is to be taken by the Government of Assam in this regard. Now another point to which I want to draw the attention of the hon'ble members through you, Sir, is that, whatever explanation is given by the Chief Minister, he has pointed out that this report which is circulated has been rejected by the Government.

Shri Sarat Chandra Sinha : We have not said so.

Shri Dulal Chandra Barua : But many of your partymen said that this has been rejected and Government have decided to appoint an new expert committee.

Shri Sarat Chrndra Sinha : As sufficient materials are not there in the report it is not possible for us to take this into consideration ; so then we have decided to set at up an expert body to prepare a project report and on the basis of the project report we will select the site.

Shri Dulal Chandra Barua : The Chief Minister had to make certain decision about the selection of site. But before making such kind of declaration to the press did he take the report into consideration ?

Shri Sarat Chandra Sinha : Let me clarify, Sir. I will stand by that declaration. I made the declaration on 8th mad on the 7th June we have taken the decision and that and is within one month.

Shri Dulal Chandra Barua : This is shifting of the capital. This decision is about the selection of the temporary site. Now. Sir, if it is so, I must tell you one thing very frankly. This Government cannot stick to this proposal. Sir, there may be many more intelligent men in that side of the House but as a common man with ordinary common sensc and intelligence I am constrained to say that this is a most impractical proposition. I am sorry to say that the Chief Minister is saying one thing to the people and doing some thing quite contrary to his public profession. I urge upon the Chief Minister that he should again think over the matter and take a realistic decision in such a way so that later on there may not be an occasion for going back from it in any manner or to change it altogether. Another point of clarification I want from the Chief Minister is that at the time of taking the decision as final selection of site of these two sites, whether the question of Dispur was also considered.

Shri Sarat Chandra Singha (Chief Minister): It is absolutely clear to all that it is purely a temporary site.

Shri Dulal Chandra Barua: My question is whether at the time of examination of the sites, the question of Dispur will also be included ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Only two sites have been mentioned. That will make three sites. Only two sites will be considered.

Mr. Speaker: The House stands adjourned till 10 a.m. tomorrow.

ADJOURNMENT

The House then rose at 7.10 P.M. and stood adjourned till 10 A.M on the 13th June 1972.

Dated Shillong
The 12th June 1972.

U. Tahbildar
Secretary,
Assam Legislative Assembly.